Vasárnapi számunk 30 oldal. Ára 20 fillér. Gyermekek Debreczenje Ludas Matyi mellékletünkkel

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X ÉVFOLYAM, 41. SZÁM. DEBRECEN, 1933. FEBRUÁR 19., VASÁRNAP. ARA: 20 FILLER

NAPIRENDEN

Szunyogból elefántot miként lehet csinálni, erre frappáns példát nyujt az az ultimátumszerü jegyzék, melyet Franciaország és Anglia intézett Ausztriához a hirtenbergi fegyverek miatt. Mert miről is van szó? Nem valami olyan nagyszabásu fegyverkezésről, melyet az egykori antant hatalmak kegyeltjei, a kisantant hatalmak véghezvisznek, nem valami békebontó szándékról, amilyeneket szomszédainknál váltig észlelhetünk, hanem arról, hogy egy olasz magánember hetekkel ezelőtt néhány száz vagy néhány ezer az osztrák-magyar hadsereg által használt és Olaszországban maradt régi mintáju fegyvert küldött Hirtenbergbe reperálás végett. Szerte a világon vannak fegyvergyárak, fegyverek is képezhetnek magántulajdont a fegyvergyártással, vagy kereskedéssel foglalkozó cégeknél, tehát nem valami megesodálni való dolog, ha egy magáncég, melynek tulajdonában régi fegyverek vannak, igyekszik azokat reperáció utján értékesebbé tenni. Mikor valahogy nyilvánosságra került ennek a jelentéktelen fegyverszállitmánynak a hire, az antant országok kormányai ugy magyarázták a holgot, hogy a békeszerződéseken sérelem esett és megindult a titkos erőktől fütött diplomáciai eljárás, mely most kitermelte azt az ultimátumot, melyet Ausztriához intéztek. Az olasz és német sajtó kemény szavakkal itéli el az ultimátum hangját, az osztrák közvélemény pedig Ausztria önállóságának megsértését látja benne. A valóság körülbelül az, hogy a hirtenbergi szunyogból elefántot csináltak és most ágyukkal lövöldöznek reá. Azonban ez az eljárás sok veszélyt rejt magában, különösen ha meggondoljuk, hogy a szigoru jegyzék hátterében a kisantant boszorkánykonyhája áll. — Európa mai izgatott állapotában olyan ez a jegyzék, mintha valaki löporos hordók között égő kanóccal jár. Remélhetőleg azonban mégis csak a józan belátás lesz urrá az antant államok kormányainál és visszavarázsolják az elefántot szunyoggá.

*

Eckhardt Tibor, a Független kisgazdapárt vezére ismét meginvitálta a külföldi ujságirókat „a vasárnapi mezőkeresztesi, igali és Magyarország területén bárhol később megtartandó képviselőválasztásokra." Ezt kommünikében is bejelentik olyan hangsulyozással, mintha azt mondanák, „reszkessetek, mert itt lesznek a külföldi ujságirók, majd azok megirják ezt is, azt is". Hát először is nem hiszünk benne, hogy a külföldi sajtót éppen most, mikor olyan világraszóló események kergetik egymást, éppen a mezőkeresztesi választás érdekelné, de az a tendencia, mely Eckhadtékat vezeti, nagyon emlékeztet az emigránsok éveken át folyó aknamunkájára. A proletárdiktatura és az őszirózsás forradalom menekültjei igyekeztek minden eszközzel az ország hitelét és jóhirnevét rontani. Akkor ez ellen a hazaáruló eljárás ellen a szélső jobboldali Eckhardt is tiltakozott hevesen és ime néhány év elmultával ugyanaz az Eckhardt gondoskodik a külföldi sajtó számára „anyagról". Igaz ugyan hogy nincs mit takargatnunk, aztán az is igaz, hogy egy választás izgalmában előfordulhatnak kifogásolható incidensek, de kérdés, hogy ezeket aztán milyen hangsulyozással állitják be. A sugalmazáson van itt a hangsuly, mert ha a külföldi ujságirók józan itélőképességére biznák a dolgot, bizonyára más lenne az eredmény, mint amit Eckhardték várnak tőlük. Ugyanis azok a külföldiek jól tudják, mit jelent a mai idők izgalmas légkörében egy választás. Hiszen hogy messze ne menjünk, Németországban egy választási kortézia alatt garmada számra feküsznek az uccán a halottak és sebesültek. Magyarországon hál Istennek messze vagyunk attól, hogy ilyen véres események történhetnének, — éppen abból kifolyólag, hogy a közrend megóvására minden intézkedés megtörténik. A közrend megóvása közben előfordulhat tulbuzgóság okozta kilengés, de sérelmek orvoslására van itthon fórum. A külföldi sajtó semmiesetre sem lehet az, mert jól mondta a miniszterelnök, hogy külföldi ember véleményét belső ügyeinkben nem fogadhatjuk el. A mi portánkon rendet tudunk tartani magunk is ehhez nem kell semmiféle külföldi beavatkozás, még kevésbé az Eckhardt-féle — mumus.

Éleshangu ultimátumot intézett Franciaország és Anglia Ausztriához

Az osztrák kormány rámutat arra, hogy a hirtenbergi fegyverszállitmány egyszerü magánjellegü üzleti ügy volt, a fegyvereket a feladónak visszaküldi és csak azután válaszol az antant jegyzékére

Olaszországban, Németországban nagy felháborodást keltett az éleshangu demars

Róma, február 18. A Giornale d'Italia párisi tudósítója közli annak az igen **heveshangú** jegyzéknek a szövegét, amelyet a francia kormány a **hirtenbergi fegyverügyben intézett az osztrák kormányhoz.** A tudósító megjegyzi, hogy Anglia is hozzájárulását adta ehez a jegyzékhez, amelyben a francia kormány a st.-germaini szerződés 134. cikkének megsértéséről beszél. A jegyzék **öt csoportba** foglalja össze a francia kormány követeléseit, amelyek a Giornale d'Italia-ban közölt teljes szöveg szerint a következőképpen hangzanak:

1. A francia kormány **kénytelen megtenni a szükséges intézkedéseket** annak a biztosítására, hogy az előzetes igéreteknek megfelelően a Hirtenbergben és a Steyr-gyárban elhelyezett fegyverek teljes mértékben **visszakerüljenek az eredeti szállitóhoz.**

2. Arra az esetre, ha ez a megoldás a szállító tiltakozásával találkoznék, az osztrák kormánynak a szóbanforgó fegyvereket **meg kell semmisitenie.**

3. Az osztrák kormány Franciaország és Anglia képviselőinek **igazolni tartozik a fegyverek visszaküldését vagy megsemmisitését.**

Mind az egyik, mind a másik esetben a szövetségi hatóságoknak eskü alatt kell megtenniök nyilatkozatukat.

4. Az osztrák kormány vizsgálatot indit annak a megállapitására, hogy a fegyverek egy részét nem továbbitották-e az osztrák-magyar határon át. Ennek a vizsgálatnak az eredményeit közölni kell Franciaország és Anglia képviselőivel. Igenlő esetben közölni kell az ilyen módon továbbitott fegyverek pontos számát.

5. Ezeknek az intézkedéseknek a teljes végrehajtására a jegyzék kel tétől számitott kétheti határidőt állapitanak meg.

A francia követ megbizást kapott annak a hozzáfüzésére, hogy a jelen közlés természetesen semmiképen sem akar elébevágni a többi kormányok ama jogának, hogy a kérdést a Népszövetség elé terjesszék, abban az esetben, ha a körülmények ilyen eljárást szükségessé tennének:

A Giornale d'Italia párisi tudósítója ezzel kapcsolatban megjegyzi még, hogy az osztrák kormányhoz intézett fenti francia követeléseknek ezt a teljes szövegét eddig titokban tartották, mert a felelős francia körök a jegyzék rendkivüli kemény hangjával számoltak és azt mint megfélemlitési eszközt arra akarták felhasználni, hogy kitüzött céljaikat elérhessék anélkül, hogy kitegyék magukat a közvélemény itéletének.

Nagy megülközés a jegyzék miatt Berlinben

Berlin, február 18. A hirtenbergi fegyverek ügyében az angol és francia követ által Bécsben átnyujtott jegyzék itteni politikai körökben **a legnagyobb megütközést keltette. Alakja és tartalma alapján egyenesen hallatlan és a kisebb államokkal szemben tisztára erőszakoskodást jelent.** Ugyanilyen érthetetlen Anglia és Franciaország magatartása, tekintettel a leszerelési értekezlet ezidőszerint folyó tárgyalásaira, amelyeknek **leglényegesebb kihatása az, hogy a békeszerződésekben foglalt megkülönböztetéseket megszüntessék.** Egyenesen érthetetlen, **hogy hogyan tehettek ilyen lépést éppen azok az államok, amelyek leszerelési kötelezettségüknek 1914. év óta nem tettek eleget.**

AZ OSZTRÁK KORMÁNY VISSZAKÜLDI A FEGYVEREKET ÉS AZTÁN ADJA MEG A VÁLASZT

Bécs, február 18. A Neue Freie Presse szerint az osztrák kormány a hirtenbergi fegyvereket a legközelebbi napokban valószinüleg **visszaküldi a feladónak és ennek megtörténte után adja meg irásban válaszát a francia és angol követnek, amelyet azután Genfbe továbbitanak.** Az osztrák kormány emellett fenntartja azt az álláspontját, hogy a **hirtenbergi eset teljesen magánjogu üzleti ügy és hogy a békeszerződést semmiképen sem sértették meg. Remélik, hogy ezzel sikerül az ügyet lezárni.**

London barátságosnak minősiti a jegyzéket

London, február 18. Hivatalosan megerősítik azt a hirt, hogy az angol és francia kormány közös barátságos előterjesztést tett Ausztriának a hirtenbergi ügyben. Londoni hivatalos körökben a **jegyzéket semmiesetre sem minősítik ultimátumnak és hangoztatják, hogy az osztrák kormánynak küldött közlés a barátságos kérelem jellegével bir.** Abban a nem valószinü esetben, ha a tárgyalások eredményteleneknek bizonyulnának, az ügyet a népszövetség tanácsa elé viszik.

AZ ULTIMÁTUM A LEGVESZEDELMESEBB VÁLSÁGOT ROBBANTHATJA KI

London, február 18. Nagy feltünést keltett az angol sajtóban a Giornale d'Italia leleplezése az Ausztriának küldött angol-francia jegyzékről.

A Times római levelezője szerint Anglia csatlakozása a francia jegyzékhez kinos megütközést keltett Olaszországban, de a főbünösnek Franciaországot és a kisantantállamokat tekintik és azzal vádolják, hogy kiélezik a helyzetet csak azért, hogy a saját háborus készülődéseiket és szövetkezésüket igazolhassák.

A Morning Post római levelezője kiemeli, hogy a jegyzék **rendkivül kedvezőtlen hatást gyakorolt Olaszországban.** Az olasz közönséget már az állitólagos új hármasszövetségről elterjesztett hireszlelések nagyon felbőszitették és ingerlékeny hangulata veszedelmes következményekhez vezethet.

A Daily Herald nagyon kényesnek látja a helyzetet, mert Európa veszélypontjai: a Balkán-államok vannak az ügybe belekeverve és ha nem járnak el a legnagyobb óvatossággal, **az esetből a legveszedelmesebb válság robbanhat ki.** Az angol hivatalos körök igen sajnálatosnak tartják, hogy a jegyzéket ultimátumnak minősitették. Angol felfogás szerint az ügyet barátságos uton lehet Ausztriával elintézni, anélkül, hogy a Népszövetség elé vinnék, mint a békeszerződések megsértését. Az angol diplomácia erőfeszitései a békés elintézésre irányulnak és ezért határozottan tagadják azt a szándékot, hogy Ausztriát meg akarják alázni.

Ultimátum 1914-ben és 1933 ban

Róma, február 18. A Giornale d'Italia válaszolt a párisi Matinnak, amely azt irta, hogy a hirtenbergi ügy miatt a mult héten átadott jegyzék nem ultimátum jellegü. A Giornale d Italia megjegyzi, hogy a jegyzék hangiától eltekintve a francia követelések végrehajtására Ausztriának szabott pontos határidő teszi a jegyzéket ultimátum jellegüvé. A jegyzék **élességét fokozza még az a soha nem tapasztalt követelés, hogy az osztrák kormány eskü alatt nyilatkozzék. A Tribuna összehasonlitja a mostani jegyzéket az 1914. évi ultimátummal és azt mondja, hogy akkoriban a trónörökösnek meggyilkolása adott okot a jegyzék megküldésére, mig ezuttal csak az osztrák szocialisták nyomoruságos feljelentése, mellyel nyiltan a külföld szolgálatába állottak. A jegyzék elmegy az arcátlanság határáig, különösen, ha valaki fontolóra veszi, hogy Franciaország, Csehszlovákia és Románia közt a fegyverüzletek még soha olyan nagy arányt nem öltöttek, mint most. A lap sajnálja, hogy Anglia aláirásával látott el egy ilyen okmányt. Ez az okmány Ausztriát nem falla fel, hanem ellenkezőleg önmagát emészti fel.**

Két emigráns magyar a rágalomhadjárat megindítója

Róma, február 18. A Giornale d'Italia »Titkos sugalmazói egy álhirnek« címmel közli párisi tudósitójának egy táviratát, amely szerint a Populaire, a francia szocialisták lapja a **megindított rágalomhadjárat kiegészitéséül ismét »szenzációs« hirt közöl és pedig egy burgenlandi betörésről.** A tudósító megbizható forrásból arról értesül, hogy **ez ujabb álhir két emigrált magyar hirlapiró, még pedig a Bécsben élő Roboz Imre és a Pozsonyban letelepedett Perzsián Ádám, kitalálása. Ezek a vörös uralom után kénytelenek voltak külföldre menni. Azóta a cseh külügyminiszter fizetett ügynökei, akik Olaszország és Magyarország ellen indított rágalmakkal látják el a francia szocialista sajtót.**

AUSZTRIÁRA ÜTÖTTEK, DE NÉMETORSZÁGRA IS GONDOLTAK...

Berlin, február 18. A berlini sajtó rendkivül élénken foglalkozik az Ausztriához intézett francia jegyzék ügyével. A Deutsche Tages Zeitung többek között ezeket irja:

— **Ez a zsaroló jegyzek a legfelháborítóbb, amit nagyhatalom hosszú évek óta kis és védtelen állammal szemben megengedett magának.** Most sokkal világosabb és határozottabb sértés érte egy ország becsületét és méltóságát, mint 1914-ben. Németországban tisztában kell lenni azzal, hogy ebben az ügyben Ausztriára ütöttek, de **nemcsak Olaszországra, vagy Magyarországra gondoltak, hanem Németországra is.** A lap igen élesen fordul az osztrák szociáldemokraták ellen, akik ismét árulói lettek hazájuknak.

ADÓÜGYI TANÁCSADÓI IRODA

A Debreceni Kereskedő Társulat vezetősége elhatározta egy adóügyi tanácsadó iroda felállitását. Ezen iroda minden kereskedőnek díjtalanul áll rendelkezésére mindenféle jogos és méltányos adóügyi panasz vagy tanács kérés esetében.

A Kereskedő Társulat felkéri a kereskedőket, hogy a felmerülő panaszokat minden kedd és csütörtök délelőtt 9-től 11 óráig juttassák el a Társulathoz (Ferenc József-út 8.) és ezen időben minden hasonló természetü ügyben rendelkezésükre áll. Panasz esetén feltétlenül szükséges, hogy a panaszt tevő az esetleges ügyszámot, beadványmásolatot és adóivét magával hozza.

A Kereskedő Társulat vezetősége meg van győződve arról, hogy ezen ujabb intézkedésével jó szolgálatot fog teljesiteni a sok bajokkal vergődő kereskedő társadalomnak.

Méltányos eljárást rendelt el a pénzügyminiszter a jövedelem- és vagyonadó kezelésénél

Tekintetbe kell venni az elmult év rossz értékesitési lehetőségeit és alacsony árait.

A pénzügyminiszter a jövedelem- és vagyonadó idei kivetése tárgyában körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, a kerületi adófelügyelőségekhez és adóhivatalokhoz.

A rendeletben megállapitja, hogy milyen módon kell figyelembevenni mindazokat a körülményeket, amelyek jogot adnak az adóalap legméltányosabb megállapitására. Igy a saját kezelésben levő mező- és erdőgazdaság jövedelmének megállapitásánál mindenkor figyelembe kell venni azt, hogy az elmult gazdasági évben a rossz értékesitési lehetőségek, a magas termelési és kezelési költségek és az alacsony terményárak károsan befolyásolták a mezőgazdasági ingatlanok jövedelmezőségét.

Az épületek tatarozási, karbantartási, fenntartási és kezelési költségeit, ha azok összege hiteltérdemlően van igazolva, el kell fogadni. A vagyonadó alapjául az állandóan mezőgazdasági használatra rendelt ingatlanok értékesitésénél a szántóföldeket a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után **40 pengőre, de holdanként legalább 180 pengőre, a legelőket pedig 100 pengőre kell értékelni.** Azoknál az ingatlanoknál, melyek holdankénti tiszta jövedelme a 10 koronát meghaladja, 10 koronáig koronánkint 40 pengő, ezenfelül 15 koronáig minden korona után 35 pengő, a 15 koronát meghaladó kataszteri tiszta jövedelem után 30 pengő vagyonértéket kell számitásba venni.

Ezek a becslési szabályok azonban egyáltalában nem tekinthetők olyan parancsoló rendelkezéseknek, amelyeket okvetlenül alkalmazni kell, hanem figyelembe kell venni mindazokat a körülményeket, amelyek az igazságot és arányos adóztatás érdekében a szabályoktól való eltérést indokolják.

A nagyon gyenge és ennek megfelelően igen alacsony kataszteri tiszta jövedelemmel biró földeknél a becsértéket 180 pengőnél, legelőknél pedig 100 pengőnél alacsonyabban is lehet megállapitani.

A városi házak értékelését a nyers házbérjövedelem alapján kell ugy kiszámitani, hogy 6 ezer pengő nyersjövedelemnél a ház értéke ennek 16-szorosa, amely szorzószám a házbér emelkedésével ugy csökken, hogy

20 ezer pengő házbérjövedelemnél a ház értéke ennek 9-szerese, 20 ezer pengőn felül a házbér nyolcszorosa.

A rendelet azután részletesen felsorolja, hogy az értékpapirokat milyen értékben kell a vagyonadó alapjául venni.

Hangverseny és serlegavatás a Máv. műhelyben

Nagyszabásu hangversenyt rendezett szombaton a MAV műhelytelepi „Egyetértés" dalárda, melyen mint vendég, a Kollégiumi kántus is részt vett. A müsor rendkivül gazdag énekszámokból állott, melynek a megrendezéséért Kastally Ferenc egyesületi titkárt illeti elismerés. A hangversenyt Kramer Gyula műhelyfőnök lelkes szavakkal nyitotta meg, majd első számnak az Egyetértés dalárda a Magyar Harangszó cimü művet adta elő Szigethy Gyula karnagy vezetésével. Utána Kovács Gyula magyar dalokat énekelt szépen csengő hangon, megérdemelt siker mellett. A Kántus s az Egyetértés dalárda egyesitett énekkara Szigethy Gyula karnagy vezetésével a Fohász cimü dalt énekelte el. Kovács Kató zeneiskolai növendék müdalokat énekelt a közönség osztatlan tetszése mellett, utána pedig a Kántus adott elő népdalokat, melyek finom kidolgozása és gyönyörü előadása a közönséget lelkes tapsokra ragadta.

Az Egyetértés dalárda két müdalt énekelt sikerrel, amely után Kállay Imre theologus a közönség megujuló tapsvihara közt néhány vig szavalatot adott elő, végül az Egyetértés dalárda népdalok éneklésével zárta be a müsort.

A müsor befejezése után felavatták a **Debreceni Dalosverseny első díjaként nyert serleget, ugyszintén a margitszigeti versenyen nyert serleget is.** Kramer Gyula műhelyfőnök mondott megnyitó beszédet. Többek között ezeket mondotta: „Igyál ma pajtás, holnap tán halunk. Szeressük egymást, kevesen vagyunk." Majd utána Haeinke Oszkár nyug. Máv. felügyelő, a dalárda régi vezetője elmondta a serlegavató beszédet. A gondolatokban mélyen szántó beszédben azt mondta, hogy az Egyetértés mindig önzetlenül müvelte és pártolta a zenét és legmelegebb érzéssel üdvözli a Kántust és kéri hogy továbbra is részesitsék figyelemben és ápolják továbbra is az igazi egyetértést. Erre az igazi egyetértésre üriti a serleget.

Közben a Kántus és Egyetértés egyesitett énekkara bordalokat énekelt. Molnár Elemér, a Kántus jegyzője válaszolt a felköszöntőkre, biztositotta az Egyetértést továbbra is baráti érzésükről és szeretetükről.

A serlegavatást vacsora követte, melyen a társaság vidám és feszteln hangulatban elbeszélgetett.

A Kereskedelmi Alkalmazottak tancestélye

A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete (alakult mint Kereskedő Ifjak Társulata 1867.) most rendezte meg hagyományos táncestélyét a szokásos keretek között. Az estélyen a kereskedő társadalom igen nagy számban jelent meg. Az estély a legvidámabb hangulatban a késő hajnali órákig tartott, mely egyike volt az idény legkellemesebb mulatságainak és feledhetetlen estélye a megjelenteknek. Az estélyen megjelent hölgyek névsora a következő:

Urasszonyok: Bojtor Gáborné, Mohácsy Gyuláné, Számadó Imréné, Jobbágy Istvánné, Fodor Ferencné, Mészáros Sándorné, Szabó Józsefné, özv. Karakas Lajosné, Szilta Józsefné, Boruzs Istvánné Szabó Ferencné, Prónay Ferencné, özv. Margittay Imréné, Rácz Pálné, Schwartz Ernőné, Nagy Lajosné, Mittelmann Adolfné, Steiner Ábrahámné, Nagy Mihályné, Csongrády Sándorné, Szilágyi Lászlóné, Ripszky Istvánné, Harsányi Gyuláné, Szilágyi Józsefné, Seress Józsefné, ifj. Mályer Ferencné, Mónus Andorné, Molnár Józsefné, Nyáguly Ernőné, Smidt Jánosné, Szabó Jánosné, Kiss Gáborné, Bélyeg Jánosné.

Urleányok: Varga Mária, Jobbágy Margitka, Jobbágy Jucika, Némethy Juliska, Mészáros Bözsike, Szabó Bözsike, Boruzs Irénke, Szabó Bözsike, Prónay Zsuzsika, Margitay Irén, Rácz Lilike, Schwartz Ilonka, Nagy Jucika, Mittelmann Ella, Steiner Juliska, Csongrádi Anna, Csongrádi Irén, Szilágyi Böske, Ripszky Gizella, Ripszky Ilonka, Papp Aranka, Harsányi Rózsi, Balogh Ilka, Balogh Kata, Szilágyi Manci, Seress Anci, Manus Olgica, Ladányi Toncsi, Kiss Ilonka, Bélyeg Magduska.

RÁDIÓT,
csillárt, kerékpárt,
varrógépet, gramofont
KATZ-RÁDIÓ
villamossági és műszaki
üzletében vásárolion mert:
olcsón a legjobbat, előzékeny kiszolgálást és a legkedvezőbb fizetési feltételeket kapja.
PIAC-UTCA 60 SZ.
Telefon 27-78.

Csillár
közvetlen a
gyárból
legolcsóbb
1 lángu ampolna . . . 7.30
4 lángu csillár . . . . 11.—
Részletre is árusitunk.
Meteor Csillárgyár
R. T.
BUDAPEST—DEBRECEN
Telefon 21-70. Piac-u. 9.
Rádiólámpák és állandóan friss anódtelepek kaphatók.

NE FÉLJEN A NAGYADÓTÓL, A
TELEFUNKEN
2 közkedvelt készüléke:

REKORD
DIADAL
a nagyadónál is biztositja a szelektiv külföldvételt!
Egyedárusitó:
Soltész, Kálvin-tér 2.
(Református Nagytemplomtól jobbra)

A Rádió Csalogánya
Debrecenben.

(Foto Lunai
Bodán Margit »ANNY« legujabb tavaszi kalapmodelljében. Hátu felcsapott kis klos, celomat anyagból, szürke-fekete kombináció. (Csapó u. 1.)

Mária királynő azt tanácsolta a román királynak, hogy mondjon le trónjáról

Páris, február 18. A lapok közlik a Daily Mail bécsi táviratát, amely szerint Mária királyné Bukarestbe megérkezve, hosszabb tárgyalást folytatott fiával, Carol királlyal. Hír szerint a királyné azt tanácsolta fiának, mondjon le Mihály vajda javára. Az uralkodó visszautasította ezt a tanácsot és kijelentette, hogy biztos a hadsereg hűségében.

London, február 18. Az angol sajtó a romániai véres eseményekkel foglalkozva, élénken találgatja hogy Lupescu asszony, a bukaresti Pompadour, tényleg a Rivierára szökött-e?

A Daily Express bukaresti levelezője Lupescu asszony legbizalmasabb barátnőjétől úgy értesült, hogy Lupescu jelenleg is Bukarestben van és hogy a veszélyóráiban nem szándékozik magára hagyni Károly román királyt, aki nem tudna meglenni nélküle.

TITOKBAN ÉS ÉJJEL TEMETTÉK EL A BUKARESTI FORRADALOM UJABB HALOTTAIT

Bukarest, február 18. Tegnap délben a legutóbbi zavargások alkalmával megsebesült munkások közül kettő meghalt. A halottakat az éjjel titokban hantolták el az egyik temetőben. A koporsókat zárt teherautón szállították ki. A halottszállító kocsit egy másik teherautó követte, amelyen negyven felfegyverzett rendőr volt.

A munkásnegyedben az éjjel ujabb razziát tartottak, mely alkalommal több letartóztatás történt. A letartóztatottakat szintén a katonai ügyészségre szállítják.

A vasuti mühelyeket valószinüleg február 23-án ujból megnyitják, de csak azokat a munkásokat veszik vissza, akik a legutóbbi mozgalmakban nem vettek tevékeny részt, vagy akiket a hadbiróság ártatlannak talál.

Bárban volt-e a román pénzügyminiszter a munkáslázadás éjszakáján

Bukarest, február 18. A képviselőház ülésén Cuza előadta, hogy a vasutimühelymunkások zavargását a kommunisták idézték elő, ezért pedig a zsidókat kell felelősségre vonni. Lázár Ilie megcáfolta Cuzának azt a vádját, hogy Madgearu pénzügyminiszter a munkáslázadás éjjelén nyilvános bárban táncolt, ellenkezőleg Robu képviselő, aki Cuza pártjához tartozik, a kérdéses éjjelen kocsmában mulatozott, tört és zúzott és a mulatság végén képviselőségére hivatkozva nem fizetett.

Kedvezményes utazás a mezőgazdasági kiállitásra

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara felhivja az érdeklődő gazdaközönség figyelmét, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület rendezésében Budapesten március hó 23-tól 27-ig megtartandó Mezőgazdasági Kiállitás és Vásár megtekintésére felutazó közönség részére a kereskedelemügyi miniszter 50 százalékos vasuti kedvezményt biztositott. A kedvezményes jegy váltására jogositó igazolványok a kamara hivatalában (Debrecen, Hunyadi u. . I. em.) is beszerezhetők 1 pengő ellenében.

— MENYASSZONYI, gyermek, családi képek legnagyobb kivitelben készülnek LIENER BÉLA fényképész műtermében, Csapó u. 1. Borus időben és este — esteré — napfény.

Meteor mozgóban

vasárnap: **HALHATATLAN SZERELEM,** Grace More és Reginald Denny világfilmje. Megelőzi: **GRATULÁLOK APUKÁM** és **METRO HIRADÓ.** Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor. Filléres helyárak!

Házkutatás az olajszállitó Imperiálnál

Budapest, febr. 18. Az ügyészségen tegnap érdemleges intézkedések történtek az Imperial olajszállitási botrányának ügyében. Az ügyészségen pénteken délután ugy döntöttek, hogy sürgős lefoglalásokat foganatositanak: házkutatást tartanak az **Imperial Vegyészeti R. T. irodájában és lefoglalják a részvénytársaság könyveit, levelezéseit, feljegyzéseit.**

Ez a lefoglalás tegnap délben meg is történt és a gyár megtalált könyveit, feljegyzéseit, levelezéseit bevitték az ügyészségre. Az ügyész nyomban intézkedett, hogy a könyveket szakértőknek adják ki és igy most már a legközelebbi napokban szakértők kezdik meg az Imperial lefoglalt könyveinek átvizsgálását.

Az ügyészségen közben folynak a tanukihallgatások. Auer ügyész eddig több mint **15 embert hallgatott ki.** Egyrészük a MÁV anyagbeszerzési osztályának a tisztviselője volt, másrészük a MÁV laboratóriumának alkalmazottai közül került ki. Kihallgatott még néhányat az Imperial Vegyészeti Rt. tisztviselői közül is.

A viz sgálat felderiteni akarja elsősorban azt, hogyan lehet az, hogy a MÁV laboratóriuma az oda beszállitott olajmintákban nem talált kifogásolni valót, noha **a püspökladányi és dombovári olajtelitőállomás többször jelentette hogy az Imperial olaja különböző bajokat idézett elő és szemmel is látható a vizréteg, amely a felszinen uszik?**

Az ügyészség nyomozásával egyidejüleg a legszigorubb házivizsgálat folyik a MÁV-nál is. Ezidőszerint **több mint 25 ember ellen folyik a vizsgálat a MÁV-nál.**

A házivizsgálat során érdekes adatra bukkantak. Ezt az adatot már be is jelentették az ügyészségnek és az ügyészség nyomozása természetesen most erre is kiterjed. — Nevezetesen a MÁV házivizsgálata során **találtak egy aktát,** amely az Imperial olajszálitásra vonatkozik s amelyre fel van jegyezve az egyik **MÁV felügyelő neve, mint aki egyenesen utasitotta a MÁV anyagbeszerzési osztályának egyik közegét, hogy az Imperial olajat vegye át.**

Az történt ugyanis, hogy ugy a püspökladányi, mint a dombovári olajtelitő állomás többizben jelentette a MÁV igazgatóságának, hogy az Imperial olaja nem felel meg a MÁV és az Imperial között létrejött szerződésben vállalt kötelezettségeknek. Jelentették, hogy a dombovári telitőállomáson **a vizzel telitett olaj hevités közben egyszer csaknem felrobbantotta az egész kazánt.** Mielőtt ugyanis a talpfákat megtelitik olajjal, az olajat felhevitik. Igy történt azután, hogy az olajban levő viz komoly veszedelemmel fenyegette a kazánt.

A MÁV illetékes közegei részéről ekkor kiadták a szigoru rendelkezést, hogy rossz olajat nem kell átvenni. Ugylátszik, az Imperial ekkor minden összeköttetését felhasználta, hogy az olajat átvegyék, mert — szerinte — a szállitott olaj megfelel a szerződésben vállalt kötelezettségeknek. Az Imperialnak ekkor segitségére sietett egy MÁV felügyelő, aki ennek az ügynek az aktájára irta: „az olaj pedig átveendő".

Ugy a MÁV házivizsgálata, mint az ügyészi nyomozás igyekszik most felderiteni, hogy erre az aktára a MÁV felügyelő miért irta ezt a megjegyzést és milyen következményei voltak ennek.

Vidámabb a harang minden ütése

ahol ott van a 3+1 lámpás 7033—as
Orion-rádió

Hogyha rossz a koszt a házi . . .
Segit herceg Esterházy!
Piac ucca 30. Telefon 21--49.
Kérjük választékunkat megtekinteni!

Ma lesz a pótválasztás Mezőkeresztesen

A külföldi ujságiróknak teljes mozgási szabadságot biztositottak a hatóságok

Budapest, febr. 18. A mezőkeresztesi választókerületben vasárnap dől el, hogy Papp Szabó Károly, vagy Tildy Zoltán lesz-e a kerület képviselője. Minthogy az első választáson a választók 90 százaléka leszavazott, a holnapi választás azon fordul meg, hogy melyik párt szerzi meg a szociáldemokrata jelöltre adott 895 szavazatot. A választókerületben a legnagyobb rend uralkodik.

Vitéz Borbély Maczky Emil főispán a főszolgabiró a községben tartózkodnak és őrködnek, hogy a *választás a törvényes keretek között folyék le.* A független kisgazdapárt vezérkara egész héten megszállva tartja a kerület községeit. A hatóságok intézkedtek, hogy a külföldi sajtó képviselőit, amennyiben most is érdeklődnek a választás iránt, *teljes mozgási szabadságot biztositó igazolványokkal lássák el, sőt tolmácsokról is kondoskodtak részükre.* A kerületben az összes bizalmiaknak, ujságiróknak, politikusoknak teljes mozgási szabadságot adott a hatóság. A párt központi vezetőségéből Ulain Ferenc aláirásával ma regel ajánlotgt levél érkezett valamennyi szavazatszedő küldöttségelnökéhez, amelyben Ulain a választási törvényre figyelmezteti a választás intézőit és kilátásba helyezi a bünvádi eljárás megindítását.

Szombat reggel a független kisgazdapárt támogatására több szociáldemokrata képviselő érkezett, akik Eckhardt Tibor vezetésével azonnal szétszéledtek a községekbe.

A FÜGGETLEN KISGAZDAPÁRT VÁLASZTÁSI TRÜKKJEI AZ IGALI KERÜLETBEN

Budapest, febr. 18. Az iglai választókerület 35 községében február 13-án fejeződött be a nemzeti egység pártjának és a független kisgazdapártnak gyülésezése. Az elmult hét folyamán kiderült, hogy az iglai választókerület falvainak józan, dolgos lakossága, megelégelte a független kisgazdapárt vezéreinek demagógiáját és nagy tömegekben csatlakozott a kormánypárt hivatalos jelöltje, Bánó Iván mellé. Az ellenzék, látva, hogy a falvak nagyrésze otthagyva a független kisgazdapárt táborát, a végső eszközökhöz fordult és az utóbbi napokban a törvénysértések egész sorát követte el.

A gyüléstilalom ellenére több község határában gyüléseket tartott a szabadmezőn és a szónokok lázitóbeszédekben izgatták a lakosságot a kormánypárt és annak jelöltje ellen. Ismeretlen tettesek *röpcédulákat dobtak be a kormánypárt hiveinek udvarára és azzal fenyegetik meg őket, hogyha Bánó Iványa szavaznak, ugy felgyujtják házukat.* Csütörtökön az a hir terjedt el a környéken, hogy egy Németh József nevü gazdát a csendőrök bántalmaztak és megszurtak. Az igali csendőrs felkutatta Németh Józsefet és a járási tisztiorvos elé vezette. Dr. Szűcs Ottó járási tisztiorvos Németh sérüléseit megvizsgálta, megállapitotta, hogy az állitólagos sérülés mindössze egy jelentéktelen karcolás, amely semmiesetre sem származhatott csendőrszuronytól, hanem, mint később kiderült, *a gazda saját magát karcolta meg*, az ellenpárt felbujtására azzal a céllal, hogy a kerület lakossainak hangulatát a kormánypárt ellen forditsa. *Ezeken a választási trükkökön kivül az ellenzék a körlevelek ezreivel árasztja el a kerület községeit* és ezeken a körleveleken aláirásként a nemzeti egységpártja és Bánó Iván aláirása szerepel. A körlevelek tartalma ocsmány tónusban sértik a földmivesnép önérzetét nyilván azzal a célzattal, hogy a kormánypárt ellen hangolja a lakosságot. A vasárnapi választás reggel 8 órakor kezdődik és a kormánypárt hivatalos jelöltje az eddigi jelek szerint minden bizonnyal több mnt ezer szótöbbségre számithat.

Japán ultimátumban követeli Jehol kiürítését

London, febr. 18. Pekingi hivatalos jelentés szerint a japánok ultimátumot intéztek Kailu jeholi város parancsnokához és felszólitották hogy haladéktalanul üritse ki a várost, mert különben megostromolják. A kiniak elhatározták hogy az ultimátumról nem vesznek tudomást.

Tang-Ju-Liang tábornok, a jeholi kinai haderők főparancsnoka, akit általában Kina Napoleonjának neveznek, kijelentette sajtónyilatkozatában, hogy Jeholt a terephelyzet kihasználásával legalább két hónapig tudja tartani még a legmegsemmisitőbb japán támadással szemben is.

Ezer rendőr és egy hires kutya őrzi az amerikai elnököt

London, febr. 18. Los Angelesből, mint az egyik repülőgép elsőosztályu utasa repült Newyorkba General Grant, a dijnyertes angol bulldog, amely március 4-étől kezdve **Roosevelt elnököt őrzi majd a Fehér Házban.** A kutya értékét 2000 dollárra becsülik. Az uj elnök beiktatásáig Roosevelték newyorki lakásán tartják a bulldogot.

Roosevelt Miamiból Washingtonba utazott. Washingtonban több szenátorral tanácskozott, majd Newyorkba folytatta utját, ahol a legmesszebbmenő óvóintézkedésekkel fogadták. A pályaudvartól a komp kikötőjéig ezer rendőr állt megszakitás nélkül sorfalat, a fontosabb pontokon gépfegyvereket állitottak fel, majd a komp-ut befejezésével 24 motorkerékpáros rendőr vette közre a lakására hajtató Roosevelt gépkocsiját.

Olyan vékony volt a koponyája, hogy egyetlen ütéstől beszakadt

Halálosvégü kocsmai verekedés a debreceni itélőtábla előtt

A mult évben október 20-án nagy mulatozást csaptak Felsőmérán az egyik kocsmában a bevonuló legények. Ott volt többek között Szolnoki Ferenc 31 éves idrányi gazdaember is, aki a többiekkel együtt alaposan a pohár fenekére nézett. A legények közül Mező Lajos gazdalegény különösen kötekedő kedvében volt s mindenkit meg akart támadni. Szolnoki nem akart összetűzni vele, de Mező belekötött, kikergette a kocsmából és üldözőbe vette. Ő menekült az ittas ember elől, aki közben valamiért lehajolt. Ezt Szolnoki észrevette s egy karóval leütötte Mezőt.

Az ütés következtében Mező feje beszakadt s a gazdalegény sérülésébe belehalt. A boncolás alkalmával az orvosok megállapitották, hogy az áldozat koponyacsontja rendkívül vékony volt s ezért tört be. A kihallgatás alkalmával a gyilkos azzal védekezett, hogy önvédelemből ütötte le ellenfelét.

Szolnokit a törvényszék erős felindulásban elkövetett emberölésért egyévi és hathónapi börtönre itélte.

Fellebbezés folytán szombaton került az ügy a debreceni táblán dr. Várady Sándor tanácselnök büntető tanácsa elé, amely szerint a biróság megváltoztatva az elsőfoku itéletet, Szolnoki Ferencet halált okozó sulyos testi sértés büntettében mondotta ki bünösnek s ezért őt 2 évi fegyházbüntetéssel sujtotta.

A debreceni csizmadiamesterek bálja

Egy rövid éjszakára a régi békebeli báli éjszakák hangulatát varázsolta vissza a csizmadiamesterek bálja. A Korona disztermében tartott bálon megjelentek lehet mondani az összes debreceni csizmadiamesterek családjukkal együtt és a fiatalság a késő hajnali órákig fáradhatatlanul ropta a táncot. A megjelentek közül a következő hölgyek nevét sikerült feljegyezni:

Hajdu Jánosné, Szabó Imréné, Tóth Sándorné, Kurucz Lajosné, Fazekas Imréné, Szász Jánosné, Rácz Imréné Botos Gézáné Köllés Károlyné, Kozma Gyuláné, Makai Sándorné, Fuksz Imréné, Balázs Beláné, Antal Imréné, id. Kalmár Lajosné, Hajzer Sándorné, Varga Lajosné Domján Jánosné, Ecsedi Józsefné, ifj. Szabó Józsefné, Szentesi Sándorné, Jakab Lajosné, Kovács Istvánné, Katona Ignácné, Nagy Gyuláné, Süvöltős Sándorné, Mártus Györgyné, Harsányi Andrásné, Cserép Jánosné, Ottományi Sándorné, Sipos Ferencné Baka Károlyné, Szabó Istvánné, Szigeti Sándorné, Saff Jánosné, Saff Kálmánné Ménes Mihályné, Szász Gyuláné Papp Istvánné, Szabó Józsefné özv. Nagy Józsefné, Hári Károlyné Erdei Pálné, Szabó Imréné özv. Kisner Péterné, Ferenczy Józsefné Frózs Lajosné, Vida Györgyné, Saff Jánosné, Komlósi Lajosné, Nagy Sándorné, Móricz Sándorné, Szilágyi Mártonné, Hajdu Magda Tóth Irénke, Köblös Esztike, Köblös Mancika, Maruczinecz Jucika, Maruczinecz Esztike, Balogh Böske, Pecsenye Jucika, Domján Katóka, Ecsedi Irmuska, Szentesi Rózsika, Kovács Bözsike Kovács Mancika, Végvári Gizella, Süvöltős Kató Nagy Etelka, Jakab Rózsika, Kardos Irén, Szoboda Irén, Harsányi Rózsika, Cserép Mancika, Cserép Gizi, Sipos Rózsika, Szabó Gizi, Ilosik Marika és Ilus, Szabó Rózsika, Domján Ilona, Mohácsi Margitka, Papp Katóka, Ökrös N. Rózsi, Nagy Rózsika, Szegedi Böske, Báthori Mária Szabó Böske, Tarr nővérek, Miló Rózsika, Szilágyi Jucika.

SÁBA KIRÁLYNŐJE A CSOKONAI-SZINHÁZBAN

Az Evang. Filléregylet február 4-iki teaestélyén bemutatott balletelőadás annyira tetszett mindenkinek, hogy az egylet az összehivott szereplőkkel egyetértően elhatározta a ballett megismétlését. Ez az újabb előadás március 5-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Csokonai-szinházban és pedig leszállitott helyárakkal.

A műsor még két-három rövid számmal bővül. Erre az előadásra a jegyeket már előre áruliák az egylet tagjai és a szereplők. Az élvezetes látvány bizonyára telt házat fog vonzani.

ELADTA SORSJEGYÉT, MÁSNAP MEGNYERTE VOLNA A FŐNYEREMÉNYT

A megszállott területi szatmármegyei Szinérváralja községben Izsák József csizmadia nyomoruságos helyzete miatt eladta sorsjegyét Löwinger Antal jómódu bőrkereskedőnek. A sorsjegyet másnap egymillió lei eredménnyel kihuzták. — Izsák balszerencséjének hallatára idegrohamot kapott, kijelentette, felakasztja magát, mert az életben soha semmiben sem volt szerencséje.

Minden városban
és minden faluban tudják, hogy milyen kellemes és előnyös megszállni
Budapesten a Bristol Szállóban.
ELŐZÉKENY KISZOLGÁLÁS.
KELLEMESEN FŰTÖTT SZOBA.
KITŰNŐ ELLÁTÁS.
Naponként és személyenként
12.— P-ért.

2 pengőért ujjáalakitja régi kalapját: ANNY

Divatos barettet tavaszi divatanyagokból 3 pengőért árusitunk, illetve rendelésre készitünk. — Tavaszi modellekben és kalapanyagokban nagy választék — a közismerten olcsó árak mellett. (CSAPÓ U. 1.) Nagytemplommal szemben.

Guglielmetti

Nehéz megmondani, hogy Guglielmetti Anna Mária elbüvölő művészetében mi kapja meg már első hallásra a hallgatót. Orgánum és technika oly természetes és elválaszthatatlan szövetségben élnek itt egymással, oly keveset kell a technikának hozzátennie ahhoz, ami az orgánum szépségében már nemcsak, mint nyers erő, de mint egy darab ősi kultura, mint születési kiváltság, megkülönböztető csillagjegy, már az első, egyszerű fázisnál tündökölve kiütközik, oly egyszerű és a káprázatos tünemény, hogy szinte nehezünkre esik elhinni: technikája is van, miként je, amely talán hideg öntudata a jól bevált módszerek jártasságával csiszolja, gyurja ezüstegésszé azt, ami itt előttünk egységként megjelenik és ami — tudva tudjuk — noha a művész nem juttatja eszünkbe, — valójában mégis csak anyag és szellem összjátéka, erő és intelligencia szövedéke, hang és kultura egyesülése.

Talán az a kultura, ami formákba, abroncsokba fogja a hangot, magából a hangból született, mint a kristály, mely fényből lett és alakot öltve diadala a fénynek. Mégis: külön kell erről az orgánumról beszélni, erről a nemes anyagról, amely nem cseng, hanem búg, lágy búgással hatol a szivekbe. Ez az orgánum az, amely Guglielmetti művészet minden más énekművészettől megkülönbözteti: a hangnak a kulturától elvonatkoztatott, puszta hangnak az egyénisége. Keveset mondunk vele, ha azt állítjuk: lágy és tulzás volna arról beszélni, hogy nagyterjedelmű. Nem az olvadékonysága, vagy terjedelme szabja meg hatóerejét. Guglielmetti hangja inkább hideg, mint olvadófényű, terjedelme inkább korlátolt, mint széles. Élesen, keményen rajzolódik a melódiavonal olyan hidegen, hogy szinte nem is rezeg a hang. Nincs pátosza, amely sejtelmesen beburkolja, nincsenek komor, vagy vidám szinei, amely a tónust csillogtatják, elborítják. Orgánuma a maga meztelen szépségében hat. Egyéniségével. Azzal a született előkelőséggel, amelynek hatásán a dekorativ kötös csak rontana. A Guglielmetti hangjának különös, hideg bugását nem lehet elfelejteni. Ha egy skálát énekel, úgy marad meg bennünk, mint a legszebb dal.

GUGLIELMETTI ANNA MÁRIA ÉS FÉRJE TEGNAP ESTE DEBRECENBE ÉRKEZNEK

Szombaton este a budapesti gyorssal Debrecenbe érkezett Guglielmetti Anna Mária énekművésznő. A pályaudvaron a Zenekedvelők Köre vezetősége várta és fogadta a művésznőt, aki ezuttal is férjének, Giovanna Henrynek társaságában érkezett városunkba.

A művésznő egyenesen a Bika szállóbeli szállására hajtatott és pihenőre tért. A Zenekedvelők Köre ezuton közli a közönséggel, hogy a megmaradt kevés számu napijegyet vasárnap egész nap a Bika szálló halljában levő pénztárnál árusitják. A hangverseny pontban nyolc órakor kezdődik s megkezdés után senkit a terembe be nem engednek.

Az esti hangversenyen a vendégművésznő tiszteletére a *Mácsai Dalkör* a műsor megkezdése előtt elénekli az olasz Himnuszt, a Debrecenben élő olaszok nevében pedig *Vidoni* Mucika csokrot nyujt át Guglielmettinek.

Külerőszakra valló gyanus nyomokat talált a boncolás a megfagyott nő holttestén

GYILKOSSÁG TÖRTÖNT-E VAGY SZERENCSÉTLENSÉG?

Megirtuk, hogy a Látóképi csárda közelében megfagyva találtak egy ismeretlen asszonyt, akinek a holttestét beszállitották boncolás végett a törvényszéki orvostani intézetbe. A csendőrök széleskörü nyomozást indítottak a holttest személyazonosságának megállapítása iránt és megállapitották, hogy a megfagyott asszonyt *V. Tóth Máriának hivják és egy közeli tanyán lakó béres felesége, többgyermekes családanya.*

A csendőrség a talált holttest megvizsgálására kihivta az ügyeletes tisztiorvost, dr. Csikos Istvánt, aki a vizsgálat alkalmával a holttest kezein és az orrán sérüléseket talált. A sérülések csésből is származhattak és a holttest közelében talált boros üveg arra mutatott, hogy az asszony valószinüleg kapatosan indult hazafelé és mámorosan elesett, megszédült és a hideg éjszakában megfagyott.

A törvényszéki *boncolás azonban meglepő eredménnyel zárult. A boncolás ugyanis nem talált az asszony gyomrában egy csepp alkoholt sem és igy bizonytalanná vált az a feltevés, mintha az asszony részegen esett volna össze.*

A másik rendkivül gyanus körülmény az, hogy *a tüdőben meglehetősen sok levegőt találtak, amely arra a gyanura adott alkalmat, mintha ismeretlen tettes az asszony orrát befogta volna és igy az asszony megfulladt. A kéz sérülései származhattak az eséstől, vagy esetleg ütéstől is.*

Tekintve a boncolás által produkált gyanus eredményeket, a csendőrség széleskörü nyomozást inditott annak megállapitása végett, hogy nem-e bünös kezek tették el láb alól V. Tóth Máriát?

Ujra május . . .

Ritka télnek van ily enyhe
simogató sok szava,
mintha csak a virág kelyhe
ujra májust játszana.

Épen csak az ég kárpitja
borong szürke — feketén,
de ha leplét meg-megnyitja
fény ül már a peremén.

Szinnek, iznek friss zamatja
terjeng szét a föld felett,
a tavasz, — mely erre hajtja, —
messze most már nem lehet.

FÉNYES JENŐ.

Bezárták a Dóczi intézet valamennyi tagozatát és az internátust

Néhány nappal előbb az influenza járvánnyal kapcsolatban irt cikkünkben azt a nézetünket fejeztük ki, hogy helyes lenne, ha az összes debreceni iskolákat bezárnák bizonyos időre, mert ezzel az influenza nagyobb terjedésének vetnének gátat. Ugy látszik az influenza tényleg minden iskolának a végére fog járni. Szombaton délelőtt dr. Láng Sándor tisztifőorvos arról kapott értesitést, hogy a Dóczi intézet iskoláiban már 20—40 százaléka a növendékeknek hiányzik. A főorvos erre javaslatot tett dr. Vásáry István polgármesternek, hogy a Dóczi intézet összes tagozatai és internátusának bezárását rendelje el. Ez meg is történt és erről a hivatalos intézkedésről még a tegnapi napon értesitette a polgármester dr. Baltazár Dezső püspököt és egyuttal jelentést tett a kultuszminiszternek is.

Zsirosszódával öntötte le a tolakodó udvarlót

Az erélyes leányt a debreceni törv ényszék egésszségrontás miatt 1 hónapra itélte, de az itélet végrehajtását felfüggesztette

Nem mindennapi ügy foglalkoztatta szombaton a debreceni törvényszéken dr. Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsát. A bünper vádlottja Farkas Margit 26 éves hajduhadházi leány volt, aki ellen a kir. ügyészség egészségrontás miatt emelt vádat.

A vádirat szerint 1931 augusztus 16-án este 10 óra tájban Farkas Margit marószóda folyadékkal leöntötte.

A kihallgatás alkalmával Farkas Margit elmondotta, hogy a kérdéses időben ifj. Horovitz Mórnál volt alkalmazásban Hajduhadházon. Hódost ismerte ugyan és beszélt vele néhányszor, de nem udvarolt neki soha. Különben is volt neki rendes udvarlója, aki azóta már feleségül is vette. Augusztus 16-án este Hódos beüzent hozza Salánki Józseffel, hogy menjen ki, mert beszélni akar vele. Ő kimasitotta Salánkit, mire Hódosék bemásztak az udvarra és odamentek az ablaka alá. Erre ő dühbe jött és *higitott zsiros szódát tett egy csuporba, majd az ablakon át kiöntötte a legényre.* A lug igen hig volt és nem idézett elő sulyos sérülést.

Elmondotta még a vádlott, hogy két héttel azelőtt hamus vizzel öntötte le Hódost, aki bement hozzá a lakásba és le akarta fogni.

Ezzel szemben Hódos Sándor azt vallotta, hogy ő feleségül akarta venni a leányt. A kérdéses este azért ment a lány ablaka alá, mert az hivatta.

A biróság egészségrontás vétségében mondotta ki bünösnek Farkas Margitot s ezért őt egy hónapi fogházra itélte, de az enyhitő körülményekre való tekintettel az itélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggeszti. Az itélet jogerős.

MA VAN AZ IPARTESTÜLET RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSE

A Debreceni Ipartestület elöljáróságának f. hó 10-én tartott ülésének határozata értelmében ma f. hó 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor saját disztermében rendkivüli közgyülést tart, a következő tárgysorozattal:

1. Az OTI épitkezési kölcsön ügye.
2. Az adózás és az adóemelés gazdasági vonatkozásai az iparosságra.
3. Tatarozások céljaira kölcsön rendelkezésre bocsátásának kérése.

Ezen rendkivüli közgyülésre Debrecen sz. kir. város iparosságát ezuton hivja meg és pontos megjelenésüket kéri Vági István ipartestületi elnök.

Figyelmeztetés! A közgyülés határozatképes, ha 100 szavazásra jogosult tag jelen van.

Bor árjegyzék

1 l Szentannapusztai ujbor .	38 fill.
1 l 1931-es rizling	44 fill.
1 l 1931-es édesnemes kadar	60 fill.
1 l 1931-es Egri bikavér 16%	80 fill.
1 l Herceg Windischgrätz tokaji édes szamorodni .	120 fill.

Révi borpincészete

HATVAN UCCA VÉGÉN, A KISÁLLOMÁSSAL SZEMBEN

Az uj lelkészválasztás

Ujra papválasztás előtt áll Debrecen református népe. Hosszú, kinos várakozások után végre odajuthatunk, hogy megválaszthatjuk azt, akit az Isten valóban nekünk rendelt lelkipásztorul. A lelkeket nem óhajtjuk szembeállitani egymással. Ez méltó a mi multunkhoz és minden befolyástól szabad anyaszentegyházunkért, hazánkért aggódó és érte dolgozni akaró református öntudatunkhoz.

Éppen ezért a meggyőződés lelkével állottunk a népes Nádudvar ref. lelkipásztora Kovács Pál lelkész mellé.

Lelkiismeretbeli kötelességünkből úgy érezzük szólani kell róla és alábbi szerint pár sorunkban hadd mutassuk be a mi kedves jelöltünknek *Kovács* Pál lelkipásztornak az életrajzát. Ősi kálvinista papcsaládnak a sarja, aki nemcsak a mai napság sokat vitatott th. képzés padjaiból, de áldott emlékezetü atyjának hajlékaiból hozta magával a legszebb pásztori erényeket: hitet, szeretetet, alázatosságot s a mindenkinek egyformán szolgáló, akaró és tudó szent készséget. Középiskolai tanulmányainak elvégzésére az ősi sárospataki iskolába ment. Ennek sikeres befejezése után a debreceni öreg Kollégium falai között gazdagitotta lelki-kincseit. Az egyetemi évek után mindig nagy egyházakban szolgált: Püspökladány, Mezőhegyes majd esperesi káplán lett az alsószabolcsi-hajdudéki egyházmegyében és mint arra kiváló ifjut innen helyezte főtiszteletü püspök urunk segédlelkészül Debrecenbe. Akik gyakran eljártak az árpádtéri templomba s akik látogatták általában templomainkat, megismerhették az ő buzgó lelkületét és szerető egyéniségét. E helyeken végzett áldásos müködéséről mindenütt bizonyságot tesznek még ma is a hivek. Ez alkalommal a debreceniek közül személyesen is megismerték sokan. Szeretetüket mutatja az, hogy 1927-ben értékes aranygyürüvel ajándékozták meg, dokumentumként arra nézve, hogy az ő szeretete és áldásos munkássága hivei lelkében mindörökre él. Ugyanis ez alkalommal bucsuzott az árpádtéri templomban hiveitől, ekkor hivatott el a fegyverneki ref. egyházat megépiteni s nem kisebb ember állott az uj kis gyülekezet óhajtásának élén, mint Horthy István akkor egyházkerületi főgondnok, kormányzó urunk Őfőméltóságának a testvére. Az odaadó, megfeszitett, hüséges munka megteremtette gyümölcsét, a gyönyörü kis templom és lelkészlak csakhamar megépült és ezeket teljesen kifizetve 20.000 P készpénzzel gazdagitotta az egyházat munkálkodása folytán. Akinek 1929-ben egy élni akaró virágzó gyülekezetet hagyott ott, könnyezve, amikor a nagy nádudvari eklézsia lelkipásztorának Kovács Pált választotta meg nagy többséggel. Azóta itt buzgókodik hiveinek szeretetétől körülvéve, munkáiban buzgó segitő társa az ő kedves felesége, Debrecenből származó börményi Bakóczy papcsalád leánya, Judith. Közös igyekezetüknek eredményei a Nőegyletben, Leányegyletben és Bibliakörben egyaránt mutatkoznak. Hogy a szegények gondját mennyire a szivükön viselik mutatja Karácsonkor 100 szegény elesett családnak juttatott szeretetadomány is. Templomi szónoklatairól, kiváló szónoki képességéről feleslegesnek tartjuk szólani. Nemcsak azért, mert ez isteni kegyelem adománya s nem egyéni érdem, hanem azért is, mert Debrecenen kivül a környéken is ismeretes szivekbe markoló igehirdetése.

Még csak annyit: Protekció soha nem emelte, nem emeli ma sem, de vitte az isteni gondviselés és munkás szerető egyénisége. Ezért akarunk az ő személye mellé tömörülni csupán szeretettel rámutatni arra, hogy ilyen pásztor is kellene nekünk.

A Kovács Pál megválasztását óhajtó református Hittestvérek.

Öröklakások

2, 3, 4 szobások a város központjában épülő háromemeletes társas házban előjegyezhetők. Értekezhetni d. u. 3 és 5 óra között

Dávidházy Kálmán épitész mérnöknél, **Füvészkert** ucca 9.

A Saját Otthon Épitő Takarék Szövetkezet tagjai egymás támogatása végett szorosabb együttmüködésre szervezkednek

A „Saját Otthon" Épitő Takarék szövetkezetnek a debreceni kerületben több mint 150 tagja van. Időnként a tagok összejönnek, megbeszéléseket tartanak, amelynek egyrészt az a célja hogy azok az emberek megismerkedjenek egymással, akik tulajdonképpen hozzásegitik embertársaikat saját otthon épitéséhez. Az értekezleteknek másik célja az, hogy a tagok ezt a mozgalmat fejlesszék, uj tagok bevonását elősegitsék, sőt mint egyik-másik felszólalásából kitünt, ők maguk is igyekeznek uj tagokat szerezni. A szervezkedés ilyen irányának tulajdonképpen az emberi okosság az alapja, mert a tagok tisztában vannak azzal, hogy minden hét tag egyesüléséből egy-egy uj saját otthon születik, amennyiben ezek a tagok a magukra vállalt tőkegyüjtést lelkiismeretesen teljesitik.

A legutóbbi egyik értekezleten igen érdekes felszólalások hangzottak el, igy például az egyik tag a többiek kivánságára készséggel magára vállalta azt a munkát és nehéz feladatot, hogy közvetlen és szerves együttmüködést folytasson a „Saját Otthon" itteni szervezetével, állandóan mintegy ellenőrzésszerüen betekintsen a müködésükbe, megfigyelje, hogy mely tagok nem fizetnek pontosan és ezzel a segitő, a tagok érdekében kifejtendő munkájával jelentősen előmozditsa azt, hogy a debreceni kerület minél hamarabb és minél több házat tudjon felépiteni. Január 1-e óta ugyanis az a helyzet, hogy minden pénz, amely a debreceni kerülethez tartozó tagoktól a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjához befolyik, teljes egészében itt kerül a tagok között kamatmentes kölcsönképpen való folyósitásra, amely kölcsönt a házakra első helyen betáblázznak, igy tehát a tagok által befizetett tőkék teljes biztositékot kapnak.

Ugy látszik, hogy a „Saját Otthon" tagjai a magyar emberek józanságával most kezdik igazán megérteni, hogy ennek a szövetkezeti mozgalomnak az ereje miben áll és most kezdenek arra a térre lépni, amelyen egy évszázad óta járnak az angol szövetkezeti tagok. Angliában éppen most májusban ünnenlik meg a hasonló szövetkezet fennállásának 100 éves jubileumát, amely óriási ünnepélyes nagygyülés lesz és amelyen MacDonald miniszterelnök fog elnököltni, amely kongresszusra minden ország képviselőjét meghivták és Magyarországról Van den Bergh, a „Saját Otthon" vezérigazgatója utazik ki, mint a kongresszus főtitkára.

Kétségtelen, hogy amikor olyan hallatlanul nehezek a pénzügyi viszonyok és a legjobban szituált emberek sem jutnak kölcsönhöz, az egyetlen járható ut az embereknek egymással való szövetkezése, nem arra hogy az általuk befizetett összegek után busás kamatokat huzassanak, hanem hogy — természetesen egy bizonyos várakozási idő után — saját otthonhoz juttassák egymást. Ez a legegészségesebb takarékoskodás, amelyet Németországban milliók követnek és amely Magyarország csak most kezdi táborozni a maga hadseregét.

Azok az értekezletek, amelyeket a „Saját Otthon" szövetkezet debreceni kerülete Piac ucca 58. sz. alatt lévő irodájának nagytermeiben tartanak, bizonyára ápolni fogja a tagok összetartozandóságának érzetét és elő fogják mozditani azt a szeretetet, amely feltétlenül szükséges ahhoz, hogy egymás erejében bizva, öregségére mindenkinek saját otthont biztositson.

Előljárósági ülés az Ipartestületben

Ingyenes orvosi és gyógyszerell átást kérnek az arra rászoruló iparos oknak

Most tartotta szokásos havi rendes ülését az ipartestület előljárósága. Az ülést a Nemzeti Hiszekegy elmondása vezette, melyet Lechner Lajos jegyző mondott el, majd Vági István elnök intézett buzditóbeszédet a január hónapban felszabadult segédekhez. A két jeles tanonc: *Blasz* Éva kozmetikus és *Kovács* József asztalossegéd kiváló előmenetelük jutalmául emlékkönyvet kapott.

Napirend előtt szólalt fel *Pataki* József, aki sérelmezte, hogy az újabb rendkivüli városi közgyülés összehivását kérő ivet több iparos közgyülési tag eddig még nem irta alá. Vági elnök rámutatott arra, hogy az ipartestület elnöki tanácsának határozatát figyelembe véve, a Kamara beadványt intézett dr. Vásáry polgármesterhez és kérte az 50 pengőnél kevesebb kereseti adót fizető iparosok felmentését az inségadó fizetése alul. Mivel pedig ezen intézkedés cca ezer iparos létérdeke: az előljáróság felkéri a törvényhatósági bizottsági tagokat, hogy a polgármesteri hivatalban levő ivet irják alá. Kérik az indítvány előterjesztőit, hogy indítványuk megokolásánál legyenek figyelemmel az iparosság helyzetére is.

A számvizsgáló bizottság negyedévi vizsgálatának eredményéről szóló jegyzőkönyvet Jándy Ferenc irodatiszt terjesztette elő. A bizottság mindent teljesen kifogástalan rendben talált.

A szarvasi ipartestület országos akciót indított azirányt, hogy a kormány generális rendeletben mentse fel az 500 pengőnél kisebb kereseti adóalappal biró iparosokat az inségadó fizetése alul. Az előljáróság ki is mondta a csatlakozást.

Az ipartestület folyó évtől kezdődőleg belép az Iparos Dalegylet pártoló tagjai közé. A jövőben az adóügyi panaszokat minden hét keddjén és péntekjén délelőtt 10 óráig fogja a Kamarához eljuttatni.

A cipész szakosztály tavaly saját ügyrendet alkotott magának, amelybe olyan rendelkezéseket vett fel, hogy a 3 előljárósági rendes és póttagot egy listán kell választani. Ez zavarra adott okot, úgy hogy a legutóbbi választások eredményét az ügyrenddel együtt meg kellett semmisiteni, mert általános elégedetlenséget okozott. Hogy pedig hasonló eset a jövőben elő ne fordulhasson, a jelenleg érvényben levő összes szakosztályi ügyrendeket hatályon kivül helyezte az előljáróság.

Már korábban akciót indított az előljáróság azirányt, hogy az arra rászoruló iparosok *szegénységi bizonyitványt és annak alapján ingyenes orvosi- és gyógyszerellátást kapjanak.* Pécs azt közli, hogy náluk az ilyirányú kérelmeket teljesitik. E válasz alapján ismételten kérni fogja az *előljáróság dr Vásáry polgármestert, hogy Debrecenben is tegyen hasonló intézkedéseket.*

Waldmann Géza arról tett jelentést, hogy a dandárparancsnokság kilátásba helyezte, miszerint a jövőben történő hússzállitásoknál figyelemmel lesz a helybeli húsiparosok érdekeire.

Szendrei Sándor kérdésére Vági elnök közölte, hogy ipartestületi reformról szóló, 1932. évi VIII. tc. okozta átmeneti intézkedések miatt a közgyülést március hó 26-án szándékozik megtartatni, addig pedig az összes teendőket elvégzik.

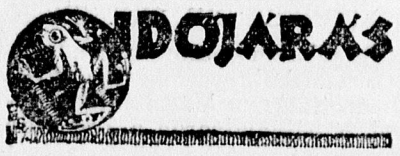

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenti február 18-án:

A havazások és erős szelek Közép-európa északi részében még ma is tartanak. Skandináviában és Finnországban — 20 fokos fagyok vannak, a fagypont körül áll azonban a hőmérő a Földközi-tenger északi partvidékén is. — A Tiszántúl északi részében felhősebb lett az idő, csapadék nem esett. A hőmérséklet az éjjel — 5, — 6 fokig süllyedt, délben 2 fokig emelkedett.

Prognózis: Felhősebb idő várható nyugatra forduló élénkebb légáramlással és esetleg kisebb havazással.

A tavaszi cipők beérkezése előtt még egy

NAGY ÁRLESZÁLLITÁS

BENYÁTS cipőosztályán

— **MENYASSZONYI, gyermek, családi képek legnagyobb kivitelben készülnek LIENER BÉLA fényképész műtermében, Csapó u. 1. Borus időben és este mesterséges napfény.**

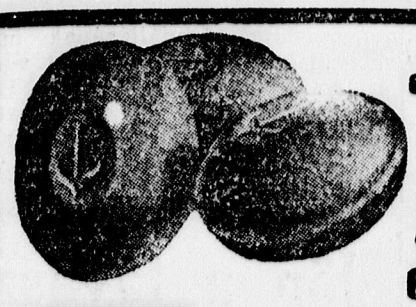

10 kg pécsi tojásszén vételnél már fütőemberünket is leküldjük, ki a helyes és gazdaságos tüzelést bemutatja

Métermázsája házhoz szállítva . **6.20**

Rendelés telefonon is eszközölhető! Telefon: 17-31.

Egyszeri megtöltéssel kb 16 óráig kellemes, egyenletes meleget tudunk elérni.

Pécsi tojásszénnek felülről lefelé történő eltüzelése folytán a füstgázok az izzó rétegen keresztül haladva jutnak a kéménybe s ezáltal teljesen elégnek s így koromlerakódás nincs.

PÉCSI TOJÁSSZÉN KIVÁLÓAN RAKTÁROZHATÓ, TISZTÁN KEZELHETŐ, KÖNNYEN GYULLAD ÉS SALAKMENTESEN TISZTA HAMURA ÉG EL, EGYENLETESEN NAGY MELEGET FEJLESZT.

A 6900 calóriás pécsi tojásszén a legjobb külföldi porosz szenekkel is felveszi a versenyt, ha a helyes kezelést ismerjük.

Képviselet és raktár: **Annyok Lajos, Rákóczi-utca 18. sz**

Két rágalmazási pör,

mint a debreceni központi egyelem épitkezésének utójátéka

Az építkezés kulisszatitkai a tárgyaláson

A budapesti büntetőjárásbiróság tegnap vonta felelősségre vitéz Katona Mihály mérnököt és épitési vállalkozót, aki ellen az ügyészség aljas indokból elkövetett rágalmazás és becsületsértés cimén emelt vádat. Sándy Gyula miniszteri tanácsos és Müller Félix felsőipari iskolai tanár, a debreceni épitkezések miniszteri biztosa jelentette fel Katonát, aki a feljelentés szerint a kultuszminisztériumban egy alkalommal kijelentette volna, hogy Sándy hamisan esküdött, Müller pedig gazember.

A vádlott a tárgyaláson tagadta bünösségét. Azzal védekezett, hogy ő csak azt mondotta a minisztériumban, hogy Sándy egy épitkezés körül folyó perben megesküdött és ezt a vallomását később módositotta. Akkor ő ügyvédje utján feljelentette Sándyt, mert hamis eskü büntettét látta fennforogni. Müller Félix alkalmazottja volt neki, de állandóan áskálódott ellene és elérte, hogy ő lett a debreceni épitkezések miniszteri biztosa. Ő csak azt mondotta a minisztérimban, hogy Müllernek az eljárása gazemberségre vall.

Védelmére a következőket mondotta Katona — Müller miniszteri biztosságot nyert arra, hogy a munkát házilag fejezzék be. Igy történt, hogy Müller vezetése alatt folytak az egyetemi épitkezések s *1.800,000 pengővel többet fizetett ki a kincstár*, mint amennyiért én épitettem volna. Az egyetemi épitkezések munkálatai egyébként most sincsenek befejezve és Müller eddig már, mint miniszteri biztos 200.000 pengőt kapott. Müller visszatartotta az épitkezésnél levő és az én tulajdonomat képező gépeket, iparvasutat, 3 millió darab téglát, állványokat, amelyek együttesen egymillió pengőt érnek, ezért én a kincstár ellen polgári pert is inditottam. Müller ellen a mérnöki kamaránál fegyelmi feljelentést tettem. Első fokon megállapitották, hogy Müller inkollégiálisan járt el, amikor az ellenérdekü félhez szegődött és eért dorgálásra itélték. A másodfokon alaki okokból feloldották az itéletet és az ügyben a napokban lesz a döntés.

A biróság kihallgatta Flandorffer Pál miniszteri tanácsost és Farbaky Zoltán kincstári jogügyi főtanácsost, akik az inkriminált kifejezést hallották és arról jegyzőkönyvet vettek fel.

Ezek után a járásbiró kihirdette itéletét, amely szerint nem aljas indokból elkövetett, hanem egyszerü rágalmazás és becsületsértés vétségében mondotta ki bünösnek vitéz Katona Mihályt és ezért tiz napi fogházra átváltoztatható 500 pengő pénzbüntetésre itélte. A megokolás szerint az aljas indok nem volt megállapitható.

EGY MÁSIK RÁGALMAZÁSI PER A DEBRECENI JÁRÁSBIRÓSÁG ELÖTT

Tegnap tárgyalta a járásbiróságon dr. Unger József járásbiró a hatóság előtti rágalmazással vádolt *Ehrenwald* Imre és *Katona* Mihály épitészek ügyét. A tárgyaláson Katona Mihály nem jelent meg, ezért az ő ügyét elkülönitették, ellenben Ehrenwald Imre ügyét a biróság letárgyalta.

A biróság ismertette az iratokat, amely szerint Ehrenwald és Katona Mihály még abban az időben feljelentést tettek Stégmüller Árpád épitész ellen azon a cimen, hogy az egyetemi épitkezés elszámolási könyveit meghamisitotta. Az ügyészség ebben az ügyben lefolytatta a vizsgálatot és megállapitotta, hogy a könyvekben hamisitás nem fordult elő és Stégmüller ellen a bünvádi eljárást megszüntette.

Eztán Stégmüller tett feljelentést Ehrenwald és Katona ellen hatóság előtti rágalmazás cimén. A mai tárgyaláson, melyen a főmagánvádló képviselője lovag Berks Lajos volt, Ehrenwald beismerte a cselekményt, de azzal védekezett, hogy őt ebbe az ügybe beugratták. Hajlandónak nyilatkozott bocsánatot kérni, amit azonban a főmagánvádló nem fogadott el.

A biróság Ehrenwaldot hatóság előtti rágalmazásban mondotta ki bünösnek és ezért *200 pengő pénzbüntetésre itélte*. A büntetést 3 évre felfüggesztette. A vádlott az itéletben megnyugodott ellenben az ügyészi megbizott fellebbezést jelentett be.

Fényesen sikerült az OMIKE-bál

Az Omike főiskolai hallgatók debreceni csoportja tegnap este tartotta meg bálját az Arany Bika szálló dísztermében. A mulatság hagyományosan jól sikerült és a farsang egyik legimpozánsabb báljává nőtte ki magát. Már 9 óra után kezdett gyülekezni a díszes estélyi ruhás közönség, kiket a főiskolai hallgatók frakkos gárdája fogadott a lépcsőfeljáratnál. A bálon megjelent a város társadalmi életének számos előkelősége és igen szép hölgyközönség. Tiz óra felé kezdődött meg a tánc csárdással és ettől kezdve a legjobb hangulatban reggelig tartott. Az agilis rendezőség mindent elkövetett a mulatság sikere érdekében és ez a törekvésük eredménnyel is járt; a közönség kitünően mulatott a bálon, amelynek hangulatát csak emelték a különféle farsangi mókák, szépségverseny, báli ujság.

A bálon ott láttuk a város társadalmának több vezető tagját. Ott volt báró *Vay* László főispán, dr. *Vásáry* István polgármester, *Zöld* József polgármesterhelyettes, dr. *Rugonfalvy Kiss* István egyetemi rektor, dr. *Fejér* Ferenc izr. hitközség elnöke, *Gál* Samu igazgató és mások.

A bálat a következő párok nyitották meg: Szőke Magda — Kun István, Grünhut Márta — Gonda László, Fülöp Magda — Virág László, Kun Rózsi — Kálmán György, Rózsa Piroska — Kádár Tibor, Rosenfeld Kató — Grósz János, Vértes Alice — Goldmann István, Farkas Zsuzsa — Stark Zoltán, Mészáros Márta — Horváth László, Gál Anna — Kovács György.

A megjelent hölgyek névsora a következő:

Urasszonyok: Mező Árminné, Havas Gusztávné, Kantzlerné, Stern Károlyné, dr. Kun Miklósné, özv. Szőke Aladárné, Rosenfeld Sándorné, Madár Ernőné, dr. Fényes Endréné, Finkelstein Manóné, özv. dr. Bukszbaum Menyhértné, Kaufmann Sándorné (Nyiregyháza), Breuer Samuné, dr. Sarkadi Sándorné, özv. Vértes Rezsőné, Goldstein Jenőné, Grünwald Izidorné, dr. Wiener Györgyné, Friedmann Antalné, Króh Vilmosné, Hász Mártonné, dr. Bárdos Jakabné. Turai Miklósné, Halász Bertalanné, Fogel Dezsőné, dr. Friedmann Dezsőné, Fischer Jakabné, Goldstein Adolfné, özv. Feith Sándorné, Weisz Béláné, Neumann Miksáné (Sepsiszentgyörgy), dr. Barabás Béláné, dr. Havasi Gyuláné, dr. Reisz Ignácné, Csillag Arthurné, dr. Szilágyi Béláné, Feuer Menyhértné, Fried Antalné, Grünberger Sándorné, Lőbl Gyuláné, Vadász Miksáné, Laudon Józsefné, Tibor Ivánné, Mittelmann Miksáné, Kovács Sándorné, Reich Ernőné, Kelemen Mártonné, Schwarcz Lajosné, Eckstein Elekné, Kepich Béláné, Ritter Sándorné, Feuer Menyhértné, Lebovits Arminné.

Urleánygok: Farkas Zsuzsó, Mészáros Márta, Grünhut Márta, Humwald Kató, Gál Annus, Havas Lici, Stern Irén, Hoffer Ági, Kun Rózsi, Varró Ibi (Karcag), Rosenfeld Kató, Madár Klári, Sándor Éva, Steiner Éva, Finkelstein Gizi, Rózsa Pirike, Breuer Kató, Rudolffy Klári, Szőke Magda, Vértes Lici, Eckstein Lili, Eckstein Éta, Grünwald Duci, Goldstein Böske, Fülöp Magda, Króh Klári, Mermerstein Helén, Bárdos Márta, Turai Klári, Neumann Hajnalka, Halász Ibolyka, Lebovits Ibi, Fógel Manci, Kaufmann Lili, Goldstein Rózsi, Fischer Klári, Klein Erzsébet (Kaba), Székely Erzsébet (Jugoszlávia), Grósz Ella, Kemény Emma, Nyiri Klári, Fleischer Gáborka és Éva, Csillag Sári, Márkus Piri, Dénes Kató, Tuboly Lujza, Asztalos Évi, Freid Sári, Grünberger Annus, Grünberger Duci, Molnár Annuska, Molnár Piroska, Lőbl Vera, Glück Boriska, Glück Kató, Vadász Klára, Szlobovics Irén, Reich Ibi, Reich Vera, Vági Klári, Szilas Magda, Balogh Sárika (Pápa), Stern Lilly, Kun Böske, Kun Irén, Gyenes Lilly, Keller Rózsi, Reich Klári, Feuer Bella, Feuer Magda, Kelemen Ica, Friedmann Zsuzsi, Schwarz Babi, Eckstein Ella, Molnár Lilly, Lebovits Lilly.

Madarassy Beck Gyula báró Debrecenben

A Cobden Szövetség 1933. évi előadássorozata a magyar kultúra és közgazdaság országos hirű neveit foglalja magába. Az első előadást báró Madarassy Beck Gyula tartja február 25-én délután 6 órakor a Déri-muzeum előadótermében »Európa sorsa« cimen. Madarassy Beck Gyula, aki már számos külföldi konferencián volt magyar delegatus, s nézőpontjainak eredetiségével, az európai probléma boncolásával Magyarország határain túl is közbecsülést szerzett, az európai kérdésről fog előadást tartani.

A kiváló szónok és előadó szereplését nevezetessé teszi az, hogy előadását maga dr. Baltazár Dezső püspök, a Cobden Szövetség tiszántúli kerületének elnöke fogja bevezetni. A zárószót Versényi Tibor mondja.

Ma, amikor Magyarország léte vagy nem léte a külföldi vámsorompók lebontása, az autarkiák megszünése és egy szóval a magyar mezőgazdasági export megindulásától és feilődésétől függ, kétszeresen érdekli a közönséget a Cobden, ez a nagy, Angliából kiindult világszövetség, mely az egész világon küzd a kereskedelem és a kultúra szabadságáért. Magyar nemzeti szempontból is fontos, hogy van egy magas nivójú testület, mely az angol szövetséggel szoros kapcsolatban küzd és dolgozik a magyar igazság elösmertetéséért, a magyar mezőgazdaság életlehetőségeiért, a magyar jobblétért.

A számozott meghivók a Méliuszban vehetők át.

A Rockefeller alapítvány ösztöndíjasainak havi 120--150 dollár segélyt ad

Abból az alkalomból, hogy Tracy Barrett Kittredge, a Rockefeller-alapítvány Párisban székelő képviseletének (20., Rue de La Baume, Paris, 8—e) egyik igazgatója látogatást tett a debreceni egyetemen, azzal a kéréssel fordultunk dr. *Márffy* Ede egyetemi professzorhoz, aki a fenti külföldi vendéget debreceni látogatása alkalmával kalauzolta, tájékoztassa a debreceni közönséget arról, hogy *tulajdonképpen mi is a Rockefeller-alap rendeltetése s különösen milyen jótéteményeket várhat egyetemünk az alap részéről.*

Dr. Márffy professzor úr idevonatkozólag a következőket volt szíves velünk közölni:

— A Rockefeller-alap az alapító akarata szerint négyféle irányban kívánja az emberiség művelődését és a tudományokat elősegíteni: 1. a természettudományok, 2. az orvosi tudományok, 3. a szociális tudományok és 4. a közegészségügy terén.

Az ösztöndíjak háromfélék: 1. egyszerű tanulmányi, 2. kutatási és 3. különös kutatási és tanulmányi ösztöndíjak.

Az egyszerű tanulmányi ösztöndíj rendeltetése az, hogy egészen fiatal embereknek a kívánt tudományszakra való előkészítését a legkitünőbb amerikai egyetemeken lehetővé tegye. Tehát *ebben az ösztöndíjban is csak végzett, diplomás egyének részesülhetnek.*

Az alapítvány kifejezett óhaja és célja az, hogy az ösztöndíjasok *saját hazájukban váljanak az illető tudományszaknak kiváló művelőivé.*

Az alapítvány az ösztöndíjasokat a következő anyagi támogatásban részesíti. *Fizeti az összes útazási költségeket, az esetleges egyetemi tandíjakat, laboratóriumi illetékeket, továbbá egy meghatározott összeget fizet a napi megélhetési költségeknek a fedezésére.* Ez utóbbi összeg a tanulmányi ösztöndíjasoknál *havi 120 dollár,* a kutató ösztöndíjasoknál *havi 150 dollár.* — Azok, akiknek hazájukban eltartásra szorult hozzátartozójuk van, *ezek eltartására is kisebb támogatásban részesülnek.* E támogatás mérve *esetről-esetre változik.*

Tanulmányi ösztöndíjak csak egészen fiatal korban adatnak, kutatási ösztöndíjak is rendszerint csak 35 éven aluli egyéneknek. *Kivételes esetekben azonban az alapítvány a korhatártól el tekinthet.* Különös tanulmányi és kutató ösztöndíjak odaítélése tekintetében a korhatár megállapítva nincsen.

Magyarországon az alapítvány ügyeinek intézésére a Párisban székelő alapítványi iroda illetékes. Az alapítványi ösztöndíjban való részeltetést külön kérni kell az alapítvány vezetőségétől. Magyarországon az alapítvány *ezidőszerint rendszeresen csak orvostudományi ösztöndíjakat* osztogat. Jelenleg évente kettőt. A debreceni egyetemről ezidőszerint a *Benedek*-klinika egy kiváló fiatal orvosa van Philadelphiába kiküldve. Az ösztöndíjakban való részeltetés az ösztöndíj-tanács útján történik. A többi szakokra az alapítvány ösztöndíjakat ezideig még csak kivételesen engedélyezett. *Most tárgyalnak éppen arról, hogy a többi tudományszakokra nézve is jelentős ösztöndíjakat rendszeresítsenek magyar ifjak számára is.* Mr. Kittredge látogatása is ezzel állott összefüggésben. A Rockefeller-alapítvány áldásos tevékenysége nem merül ki egészen ösztöndíjak adományozása által. Az alapítvány bőkezűségéből létesült budapesti nagyszabású közegészségtani intézményeink is, továbbá az alapítvány egyes tudományos intézményeinket különös támogatásban is részesítette.

A Reckefeller alapítvány áldásos tevékenysége egyébként nem merül ki azonban pusztán ösztöndíjak adományozásával. Az alapítvány már tiz év óta egyetemi könyvtárainknak és intézeteinknek igen jelentékeny segélyt juttatott. Ugyancsak az alapítvány létesittette Budapesten az orsz. közegészségügyi intézetet, a szegedi egyetem természettudományi és elméleti orvosi intézményeit. Nagy összeggel támogatta a tihanyi kutató intézetet. Az alapítvány eddigi fennállásának husz éve alatt 200 millió dollárt adott tudományos és közegészségügyi célokra, az utolsó ciklusban évenként 15 millió dollárt. Az alapító család a tőke kamatait évről-évre tette. ki.

Jön a tavasz

Még dermedtek a fák
az ember amerre lát
zörgő avar között
a táj fehérbe öltözött.
A kis veréb reszket,
fázósan, félve repked —
minden csendes, néma,
a nap csak olykor, néha
tör ki kuckójából,
de messze, messze, távol
jön már az új tavasz,
kizöldül majd a haraszt.
Kibújik a medve,
megjön az ember kedve,
már nem csípős a szél:
csendben búcsúzik a tél.
A kis hóvirág kint,
arcomba illatot hint;
hoz derüs életet,
reggel dalolva kelek —
jön a tavasz megint,
hogy feledjek minden kint.

Becskő József.

MILLER PROFESSZOR SZÉRUMA

REGÉNY

ÍRTA: OTTO ERICH FALKE

(38-ik folytatás)

Mind a ketten gondolataikba mélyedtek.

Agyukban kombinációk, tervek, lehetőségek változatos sora futott át.

Mintegy tiz percig tartott ez a termékeny, nagy csönd, akkor Bondel megszólalt.

— Gondoltam valamit.

Carlotta felütötte a fejét.

— Ezt vártam, Leon. Mert én hasztalan törtem a fejemet.

Bondel nyugtalanul mérte végig néhányszor a szobát.

Carlotta türelmesen várta, mig megszólal.

Végre Leon megállt előtte.

— Professzor úr — kérdezte feszülten — van önnek valami irás, levele, jegyzete, amely Otto Miller kezétől származik?

Carlotta felhuzta a szemöldökét.

— Várjunk csak — mondotta emlékezetében kutatva — várjunk csak.

Nehézkesen felállott s odament hatalmas, szokatlanul nagyméretű íróasztalához.

Kitárta az íróasztal jobb alsó ajtaját s a hármas fiókrendszert nagy ügyel-bajjal kiemelte.

Ez a három fiók telisdenteli volt papirlapokkal, levelekkel. Bondel a roppant papirtömeget kiboritotta az íróasztal lapjára.

E papirkazalban elkezdett turkálni.

Gyors egymásutánban kapta fel a leveleket, futó pillantást vetett rájuk, azután félretolta őket.

Ez a munka minetegy negyven percig tartott.

Akkor a tudós két kis levélkét nyujtott át a hangtalan türelemmel várakozó Bondelnek.

Mindakettő Bondel levele volt. Az egyik egy névjegy, amelynek hátlapján Bondel néhány sorban kimentette magát, hogy nem jelenhetik meg egy korábban mebeszélt találkozáson. A másik hosszabb levél, amelyben Miller egy fiatal diákra, aki logikai problémák iránt érdeklődik s akit Miller méltónak tart arra, hogy maga Carlotta adja meg kutatásihoz az első utabaigazításokat.

Bondel figyelmesen elolvasta a két levelet.

Ezután izgatott hangon tollat és papirt kért s félretolva az asztalon heverő papirdombot, irni kezdett.

Gondosan megnézte Millernek minden egyes betüjét s aláhuzta őket.

Aztán néhány rövid és határozott kérdést intézett Carlottához.

Az öreg dallamos zengésü falióra tizet ütött, amikor eltávozott.

— — — — — — — —

Annie Dalton lábujjhegyen osont el a kapus fülkéje előtt. A fülke üvegajtaja mögött látta az apró villanykörte gyér, éjtszakai fényét viritani s látta a falon a kerek órát. Pontosan tizenegyet mutatott. Amire Dalton lassan ment fölfelé a lépcsőn — most az első emeleten lakott — és a kanyarodóban egy pillanatra megpihent. Nem mintha elfáradt volna. . .

Kinvitotta kézitáskáját s megnézte benne van-e a boriték, amely az arányszámok táblázatát rejtette.

A boriték megvolt.

Annie Dalton friss léptekkel sietett föl a lépcsőn.

Amint elérte az első emeletet, jobbra fordult.

A jobboldali folyosó végében volt a lakása.

—Mi az? — mondta magában, mikor erre a folyosórészre ért.

Annie Daltont az lepte meg, hogy az elektromos körte, amely itt állandóan világítani szokott, most nem égett.

Éjjelenkint a folyosó teljes hosszát három körte világította, a többieket esti kilenc órakor eloltották. Ez a három körte szimmetrikusan osztotta fel a folyosó mennyezetét. Egy a baloldali mező közepén égett, egy az egész folyosó középpontjában, egy pedig a jobboldali folyosót világította, nem messze az Annie ajtajától.

Ez a harmadik lámpa most nem égett.

A középső körte gyér fénye alig szürődött el addig, úgy hogy a jobb folyosórész sürü homályban ült.

Annie zavartalanul eljutott szobája ajtajáig.

Szobájába kettős ajtó vezetett.

A külső ajtót rendszerint nem szokta bezárni, ha eltávozott, viszont a belsőre gondosan kétszer is ráfordította a kulcsot.

Kezét rátéve a külső kilincsre felnyitotta az ajtót s táskáját kinyitva előszedte a belső ajtó kulcsát s benyomta a zárba. Kétszer meg is fordította.

E pillanatban meglepő és ellenállhatatlan támadás érte.

Maga nem tudta, mi történt s hogyan történt.

A dupla ajtó sötét közéből egy sötét alak ugrott fel s villámgyorsan valami takarófélét dobott a fejére. Vagy inkább zsák volt. Vagy hasonló.

Minthogy kezei szabadon maradtak, Annie Dalton tüstént a fejéhez kapott, hogy a fullasztó és elvakító pokrócfélét letépje, ledobja, de a támadó valahogyan — érthetetlen gyorsasággal — már össze is bogozta valami szineggel a nyakán.

E pillanatban Amnie elejtette táskáját is.

Hallotta, amint a merénylő felnyitja az ajtót, ugyanekkor erős taszitást érzett s bebukott a szobába.

Rögtön ezután kettőt fordult a kulcs a zárban.

Ezt mél hallotta Annie Dalton, de aztán néhány percre oly erős szédülés fogta el hogy ugy maradt a földön, fekve, fején a burkoló rongydarabbal.

Két-három percig heverhetett így, aléltan.

Akkor tudatára eszmélt helyzetének és ügyes ujjaival kibogozta a nyakát szorító zsineget és letépte fejéről a kényelmetlen burkot.

Talpra ugrott.

Az ajtót zárva találta s egy pillanatig tanácstalanul állott a zárt szobában.

A második percben már tudta mit kell tennie.

Szobájából házi telefonvezeték vezetett a portás fülkéjébe.

Azonnal lecsöngetett a portáshoz.

Ugy látszik, a kapus aludt, mert eltelt ujabb két-három perc, mig jelentkezett.

— Halló, itt Annie Dalton.

Egy álmos hang felelt.

— Tessék parancsolni, kisasszony.

(Folytatjuk.)

A rablógyilkos Szabó Sándor megmenekült a bitótól, de Balmazujváros lakossága örökre kirekesztette

A rokonok előbb azt hitték, hogy a kegyelem szabadságot jelent és kérni akarták, hogy a családi béke kedvéért akasszák fel Szabót. — A gyilkos látni szeretné gyermekét, de az asszony nem hajlandó volt férje kívánságát teljesíteni.

Nem járt semmiféle küldöttség a debreceni törvényszéken

Másfél évig állott az akasztófa árnyékában Szabó Sándor, a háromszoros rablógyilkos. Másfél éven keresztül minden nap azzal az ijesztő érzéssel ébredt, hogy hátha ez lesz az utolsó nap!?... Szabó Sándor 1931. juliusában előre megfontolt szándékkal egy kaszakalapáccsal megölte nagynénjét, Kecskés Sándornét és annak két ártatlan kisfiát. Ez a bestiális gyilkosság Balmazujvároson nagy felháborodást keltett, annyival is inkább, mert a gyilkos másra akarta áthárítani a gyanut, a temetéskor ő szúrta le a fejfát az áldozat sírjához, a halotti toron pedig őt öltögette a bort a gyászoló rokonoknak. Közben kemény szavakkal szidta a gyilkost.

Ezt a komédiát azonban nem sokáig játszhatta. A felesége és az apósa gyanut fogott s ezzel megpecsételődött a Szabó Sándor sorsa. A csendőrök csak hamar elfogták a fiatal gazdálkodót, aki hosszas vallatás után beismerte, hogy ő gyilkolta meg Kecskés Sándornét. Ezt a beismerő vallomást a vizsgálóbiró előtt is megismételte. A törvényszéki főtárgyaláson ugyan megpróbált kántorfalazni, de amikor felesége szemébe vágta bűnét, a bíróság előtt is beismerte, hogy előre készült a gyilkosságra.

A BALMAZUJVÁROSIAK ÉLÉNK FIGYELEMMEL KISÉRIK SZABÓ SÁNDOR SORSÁT

Mióta a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte a rablógyilkos Szabó Sándort, a balmazujvárosiak állandó érdeklődéssel kísérték a bűnös ember sorsát. Az áldozat igen népszerű asszony volt Balmazujvároson s így a közhangulat teljesen a gyilkos ellen fordult. Mikor a törvényszéki főtárgyalás napján a bíróság kihirdete Szabó Sándor fejére a halálos ítéletet, a folyosón összegyülekezett balmazujvárosi közönség csaknem örömmel fogadta a hírt.

— Ugy kell neki, miért ölte meg azt a két ártatlan gyermeket — mondották többen. — Az asszony se vétett semmit és mégis szétverte a fejét.

A gyilkos felesége, akinek az áldozat szintén a nagynénje volt, teljesen kivetette szívéből a férjét és a halálos ítélet után nem is búcsúzott el tőle.

A TÁBLAI ÉS A KURIAI ITÉLET IS: HALÁL

A gyilkos rémült kétségbeeséssel fogadta a törvényszék halálos ítéletét és ügyvédjével együtt fellebbezést jelentett be az ítélőtáblához. A bíróság másodfokon is halálra ítélte Szabó Sándort, aki szinte könyörögve kérte, — hogy kegyelmezzenek meg neki és hagyják meg az életét.

Hosszú szünet után december elején került a Kuria elé Szabó Sándor bűnügye. A legfelsőbb bíróság helybenhagyta a debreceni törvényszék és tábla halálos ítéletét, az utolsó szó azonban a kormányzóé volt, akihez Szabó ügyvédje, dr. Sonnenwirth Lajos védence érdekében kegyelemért folyamodott. A Kuria halálos ítéletéről drámai jelenetek között az apjától értesült a gyilkos, aki ennél a találkozásnál rendkívül elérzékenyült és sírva végrendelkezett.

A BITÓFA ÁRNYÉKÁBAN A GYILKOS ENNI ÉS INNI SZERETNE

Sohasem volt Szabó Sándornak olyan szomorú karácsonya, mint 1932-ben. Ekkor már tudta, hogy a Kuria is halálra ítélte. Titokban még remélte, hogy talán kegyelmet kap, de már lassan készülődni kezdett a halálra.

Ez a készülődés különös formában nyilvánult meg. Pénzt kért hazulról s annak az óhajának adott kifejezést, hogyha már úgyis meg kell halni, szeretne előbb egy jót enni, egy jót inni és egy nagyot dohányozni. Mikor aztán megmondották neki, hogy erről a fogházban nem lehet szó, igen elkeseredett s egyre türelmetlenebbül várta, hogy mikor érkezik le a kormányzó döntése.

A KEGYELEM

Január 28-án érkezett le Debrecenbe a kormányzó kézirata, melynek értelmében az államfő legkegyelmesebben a halálos ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatta át. Ugyanezen a napon déli egy órakor hirdették ki Szabó Sándor előtt a Kuria halálos ítéletét és a kormányzó döntését, melyet a gyilkos óriási izgalmak között hallgatott végig, úgyannyira, hogy előbb nem is értette meg, mi történt vele s külön meg kellett magyarázni neki, hogy a kormányzó jósága és nemesszívűsége folytán megmenekült a bitótól.

Másfélév után ezen az éjszakán aludt először jól a gyilkos, aki azóta visszanyerte életkedvét s alig várja, hogy elszállítsák a debreceni ügyészség fogházából, ahol olyan sok keserves napot élt át.

A ROKONSÁG NEM BOCSÁT MEG SZABÓ SÁNDORNAK

Annakidején a főtárgyaláson a rokonok általában igen terhelően vallottak Szabó Sándor ellen, akinek az öccse nem tudta elviselni a szégyent és felakasztotta magát. Ezért az öngyilkosságért is Szabót tették felelőssé a balmazujvárosiak.

A kegyelem híre hamarosan elterjedt Balmazujvároson s nem keltett örömet, mert az egyszerűbb emberek azt hitték, hogy a kegyelem szabadságot jelent.

Az egyik rokon, a gyilkos nagybátyja, el is határozta, hogy felmegy a bírósághoz és ha valami mód van rá, kérni fogja, hogy a családi béke kedvéért mégis akasszák fel Szabó Sándort. Ez a rokon elmondotta, hogy Szabót a család szégyenfoltjának tartják és mióta elkövette szörnyű tettét, *az asszonyok hideglelősek lettek.* Ha kinyílik az ajtó, attól félnek, hogy Szabó Sándor lépett be, akinek emléke, mint valami sötét árnyék, ijeszti őket.

A községben aztán megmagyarázták az illetőnek, hogy a kegyelem nem azt jelenti, hogy most már a gyilkost szabadlábra helyezik, hanem azt, hogy a halálos ítélet helyett életfogytiglani fegyházra változtatták át a büntetését.

— Legalább 15 évig nem fogják látni azt az embert, — magyarázta az illetőnek egy intelligens ember.

— Elég baj az, ha akkor is látjuk — jegyezte meg a rokon, akit azonban a felvilágosítás láthatóan megnyugtatott.

Majd elmondotta, hogy bármikor szabadul is ki Szabó Sándor, sem a rokonságban, sem a községben nem lesz helye. Oda vissza többet nem mehet. Balmazújváros lakossága egyszerűen kiközösítette és sohasem fogadja vissza. Abba most már belenyugszanak, hogy nem akasztják fel és remélik, hogy legalább a jómagaviseletével meghálálja az államfő nemeslelkűségét, — de ők többé nem ismerik el rokonnak és még csak emlékezni sem akarnak rá.

... Minderről Szabó Sándor semmit nem tud. Mióta kegyelmet kapott, nem látogatta meg senki, pedig most már szeretné látni a gyermekét is. Az asszony, a feleség azonban nem tud megbocsátani férjének, aki olyan szégyent hozott reá s a gyermekére. És nincs is remény rá, hogy valaha is megbocsásson a férjének, mert Szabó Sándort rövidesen el fogják szállítani Debrecenből s legalább 15 esztendeig valamelyik távoli fegyházban eszi majd a rabság kenyerét.

*

Ezzel kapcsolatban jegyezzük meg, hogy az egyik helybeli reggeli lap cikket közölt, amely szerint pénteken délelőtt egy küldöttség jelent meg a debreceni törvényszéken, mint Szabó Sándor rokonsága és kérte, hogy hajtsák végre Szabón a halálos ítéletet.

Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint *pénteken semmiféle küldöttség nem járt a debreceni törvényszéken : reggeli laptársunk híre nem felel meg a valóságnak.*

Blokmali 30 fillér
köhögés ellen kitünő

MOLNÁR LAJOS IGAZGATÓ-TANITÓ ELŐADÁSA A SZÜLŐK ISKOLÁJÁBAN

A Szülők Iskolája folyó hó 21-én, az az kedden délután 6 órakor tartja befejező előadását a városháza közgyülési termében. Előadó: Molnár János igazgató-tanitó, aki »Államtudományi nevelés« cimen tartja meg előadását. Záró beszédet dr. Csürös Ferenc kulturtanácsnok mond.

Belépti dij nincs. Az érdeklődő szülőket, nevelőket ezuton is meghivja az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság.

VÉGE AZ UNALMAS LEGÉNYÉLETNEK!

Megtarhatjuk esküvőnket, miután korszerű és jóminőségü bútorainkat meglenő olcsón beszerezhetjük a

Faiparnál

Rákosi Jenő ucca 4. szám. (Volt Király ucca.)

DEBRECENI MÜVÉSZEK SIKEREIRŐL SZÁMOL BE A TELEGRAAF CIMÜ HOLLANDI LAP

A magyar grafikus művészek hollandiai kiállítása alkalmából a »Telegraaf« című hollandi lap feltűnő, meleghangú cikkben emlékezik meg két debreceni grafikusnak *G. Szabó* Kálmánnak és *Vadász* Endrének a fametszeteiről és rézkarcairól. A hollandiai kiállítás sikerének híre a tengeren túl is eljutott, legalább erre mutat, hogy Anglia legelőkelőbb művészi folyóirata a »*The Studio*« engedélyt kért Vadász Endre rézkarcainak közlésére.

Ezek a kitűnő művészek is résztvesznek az Ady-társaság jelenlegi képzőművészeti kiállításán, ahol méltán sorakoznak olyan művészek mellé, mint *Kóplár* Miklós, *Berky* Irma, *Senyei Oláh István*, *Félegyházy* László és *Medgyessy* Ferenc. A kiállítás látogatottsága az utóbbi napokban szokatlanul magasra emelkedett és — ami a mostani szomorú időkben szinte csodálatos — megindult a képek vásárlása is. Az Ady-társaság nagyszabású tárlata, amely tehát a modern magyar művészet döntő sikerét is jelenti Debrecenben, ma, vasárnap este zárul.

Nyilatkozat!

Bárminő hírresztelésekkel szemben kinyilatkoztatjuk, hogy műtermünkben továbbra is készítjük az 1 pengős képeket, legyen az családi-, csoport-, gyermek- vagy bármilyen más fényképfelvétel. Világos tehát, hogy 1 pengőbe kerül a kép akkor is, ha azokon egyszerre több személy véteti le magát.

Tisztelettel

Unio fotosalon

Debrecen, Svetits-bérház, Piac-utca 43. sz.

Interju Hüttl Tivadarral

az országoshirű sebész-tanárral

a rákbetegségről

Borzalmas az a pusztítás, amelyet a rák az utóbbi években végez. Már 18—20 évesek is megkapják. A fiatalkori rák sokkal veszedelmesebb, mint az öregeké.

EZ LESZ AZ AZ EPIDEMIA, MELY A NAGY HÁBORUK UTÁN FELLÉP, HOGY MEGTIZEDELJE AZ EMBERISÉGET.

Általános elterjedt hiedelem, hogy a mai kor legpusztítóbb betegsége, amely a legtöbb áldozatot követeli, a tuberkulózis. Amíg azonban a tuberkulózis elleni védekezés az egyre jobban fejlődő orvostudomány segítségével mindinkább sikeresen tudja felvenni a küzdelmet ezel a betegséggel szemben, addig az *utóbbi években mind nagyobb mértékben kezd elterjedni a rákbetegség és egyre sürübben szedi halálos áldozatait.*

Pontos statisztikai adatok bizonyítják, hogy egyre növekszik a rákbetegségben elhaltak száma, *sőt a tuberkulózisban elhaltak számát is felülmulja.* Igy egy nemrégen megjelent kimutatás szerint Bécsben az elmult év december havában *1920 halálozás történt és ezek közül 301 esetben a halál oka a rák volt és csak 222 esetben a tuberkulózis, ami annyit jelent, hogy a rákot, mint halálokot az összes halálesetek majdnem egyhatodában lehet kimutatni.*

Ezek a megdöbbentő adatok mindjobban ráterelik a nagyközönség figyelmét erre a megbetegedésre és *szükségessé teszik azoknak a lényeges és általános tudnivalóknak minél szélesebb körben való elterjedését, amelyeknek a betegség elleni védekezés szempontjából fontosságuk van és amelyek lehetővé teszik a betegség korai felismerését.*

Ilyenirányú tájékoztatás céljából felkerestük a debreceni sebészeti klinika országos hirű igazgatóját, *dr. Hüttl Tivadar professzort,* aki a legnagyobb előzékenységgel vállalkozott arra, hogy laikus kérdéseinkre válaszolván, a nagyközönség szemszögéből világítsa meg a rákbetegség lényegét. *Dr. Hüttl Tivadar* professzor arra a kérdésünkre, hogy *tulajdonképen mit is nevezünk rákbetegségnek, melyek azok a tünetek, amelyek alapján arra gondolhatunk, hogy rákbetegség lépett fel és hogyan jelentkeznek azok, a következő képen válaszolt:*

— *A rákot általánosságban és legkönnyebben megérthetően daganatnak nevezhetjük,* ami alatt általában olyan *ujdonat* képződményt értünk, amely az emberi szervezet bármely helyén keletkezhetik *és amelyeknek a növekedése a szervezet ép részeinek rovására történik.* A rákos daganat növekedése helyén elpusztítja a környezetet, legtöbbször kifekélvesedik és terjedése növekedése közben a szomszéd területekre olyan nyulványokat bocsát, amelyek hasonlítanak a rák lábaihoz. Innen is kapta ez a betegség a nevét.

— A rák az emberi szervezet *minden helyén felléphet* és rosszindulatúságát bizonyítja, hogy eleinte csak a környezetben képződnek ujabb és ujabb rákos daganat-csomók, később azonban a daganat *elterjedhet az egész szervezetben.*

— A rák sokszor hasonlít más betegségek kapcsán keletkezett daganatokhoz is, ezek között a gyulladásos daganatok azok amelyek leginkább összetévesztésre adhatnak alkalmat. Amíg azonban a gyulladásos daganatokra elsősorban a fájdalom jellemző, *addig a ráknál a daganat, különösen a betegség kezdeti szakában teljesen fájdalommentesen növekszik. Ennek a hangsúlyozását azért tartom fontosnak, mert általában a betegek a betegségük súlyosságát a vele járó fájdalommal mérik és annál súlyosabbnak tartanak egy betegséget, minél hevesebb fájdalmat okoz az. Főképen ez az oka annak, hogy a rákkal a betegek tulnyomó része későn fordul orvoshoz,* amikor a betegség már szervezetében elterjedt, akkor, amikor az sokkal nehezebben, vagy egyáltalában nem gyógyítható meg.

— Általában *gyógyítható a rák,* méltóságos uram?

— A rák óriási veszedelme abban áll, — felelte dr. Hüttl Tivadar professzor, — hogy egyrészt a rákos daganat gyorsan növekszik és kiszámíthatatlan, hogy mikor okoz ez távolabbi helyeken ujabb daganatokat, úgynevezett áttételeket. *A betegség gyógyíthatósága szempontjából az a legfontosabb, hogy a daganat eltávolítását akkor kell végezni, amikor az a szervezetben még nem terjedt el. A műtéti eredmények egyöntetűen azt bizonyítják, hogyha a betegség kezdeti szakában végezzük a műtétet, úgy az eseteknek nagyon nagy százalékában meg lehet a beteget gyógyítani, míg a betegség előrehaladásával a műtéti eredmények is fokozatosan romlanak.* Az ilyen későn végzett műtéteknél a betegség *kiujulásával* sajnos, számolnunk kell. A betegség kezelését illetőleg tehát annál biztosabban tudunk eredményt elérni, *minél korábban végeztük a műtétet.*

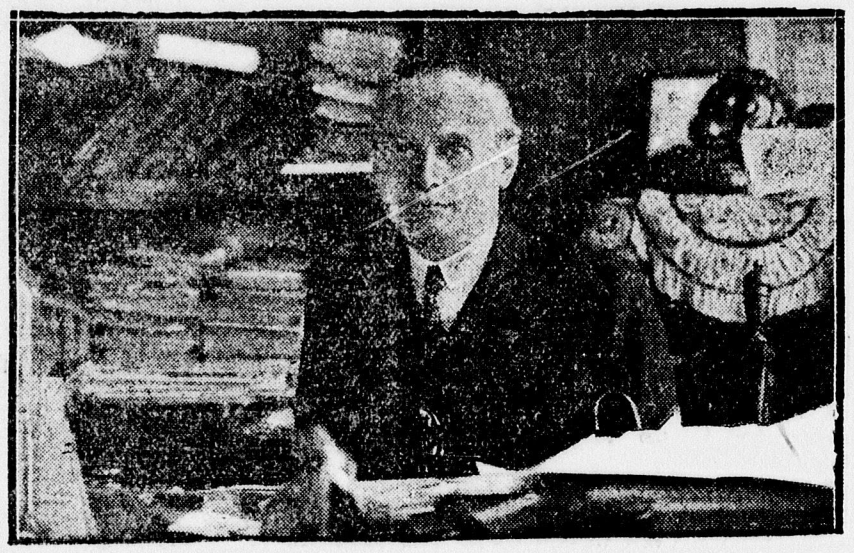

HÜTTL TIVADAR

— Egyedüli mód-e a rákos daganat gyógyítására az operatív beavatkozás, vagy vannak más lehetőségek is? — hangzott az ujabb kérdésünk.

— Ahhoz, hogy valamely betegséget sikeresen gyógyítani tudjunk, — magyarázta tovább dr. Hüttl Tivadar, — rendkívül fontos a betegséget előidéző okoknak az ismerete. *Bár a rák korántsem a modern kor betegsége, mint azt általában gondolják, hiszen már Hypokrátesz, az ókor legnagyobb görög orvosa is pontosan leirta ezt,* bár azóta rengeteg vizsgálat és kísérlet történt a betegség okának kiderítése céljából, sajnos ez a minden idők minden orvosának titkos vágya nem teljesült. Ennek következtében *még nem rendelkezünk olyan gyógyszeres kezelési eljárással, amely a rákbetegségnél hatásos volna.* Ma még az a helyzet, hogy *ennek a betegségnek a leghatásosabb gyógyító eszköze a műtét* és csak bizonyos esetek alkalmasak röntgen, vagy rádiumkezelésre. Sajnos ez utóbbi kezelés, amely különösen a szájüregben előforduló rákoknál van legkiterjedtebb alkalmazásban, anyagi eszközök hiján nem mindenütt valósítható meg. *Száz milligramm rádium ugyanis, amivel egyidőben csak egy beteget lehet kezelni, 40.000 pengőbe kerül,* ami annak beszerzését a mai viszonyok között teljesen lehetetlenné teszi. Ilyen körülmények között a *debreceni egyetemnek sem áll jelenleg rendelkezésére rádium, holott annak birtokában kétségtelenül nem egy olyan beteget meg lehetett volna menteni, akinek nincs módja arra, hogy Budapesten keressen gyógyulást.*

— Mégis mit tételezhetünk fel a rák keletkezésének okául? — vetettük közbe a kérdést.

Dr. Hüttl Tivadar pillanatig gondolkozott:

— Erre a kérdésre ilyen egyszerűen feleletet adni nem lehet, mert hiszen *ez az a kérdés, amelynek megoldása érdekében a világ minden részén kiterjedt munkálkodás folyik laboratóriumokban, klinikákon, vagy külön erre a célra alakított rákkutató intézetekben.* Az eddigi vizsgálatok alapján valószinütlennek látszik ma az a régebben hangoztatott álláspont, hogy *a rákbetegségnek okozói a szervezetben kivülről bejutott apró élőlények, bakteriumok volnának.* Sokkal valószinübb, hogy *a betegség oka a szervezet egyes szövetei egyensulyi állapotának megbomlásában keresendő.* Az eddig végzett vizsgálatokból kitünik az, hogy a betegség keletkezését illetőleg *nagy szerepe van a betegség iránti hajlamosságnak, diszpoziciónak, amely egyaránt öröklött vagy szerzett lehet.*

A betegség maga nem öröklődik, ellenben a hajlamosság az, amely ivadékról ivadékra szállhat és elősegíti a betegség fejlődését. Emellett a veleszületett hajlamosság mellett nagy szerepe van a helybeli hajlamosságnak is, azaz annak a tényezőnek, amely a *szervezet valamelyik részét, szervét a betegség iránt fogékonnyá teszi.* Ezt bizonyítják azok a tapasztalatok, hogy például nagyon gyakran látunk mellrákot kifejlődni akkor, amikor megelőzőleg a beteg mellét megütötte, vagy megnyomta, *a szájrák pedig jóformán kivétel nélkül olyan férfiaknál fordul elő, akiknél a pipa, vagy szivar füstje a szájüreg nyálkahártyáját állandó izgalomban tartotta.* A gyomorrák is mint a legtöbbször évekig fennálló idült gyomorhurut következménye lép fel.

— Ezek a tapasztalatok azért fontosak, mert ezekből azt a következtetést lehet levonni, hogy *olyan egyének, akiknek családjában a rák előfordult, lehetőleg óvakodjanak minden olyan, még oly jelentéktelennek látszó ártalomtól is, mert ezek mind a veleszületett hajlam esetében a rák kifejlődését segíthetik elő.* Ha pedig önmagukon valami elváltozást észlelnek, úgy ne mulasszák el, hogy *idejében tanácsért orvoshoz forduljanak, mert csak ilyen módon lehet a rákképződésnek elejét venni.*

— A betegség elleni védekezés szempontjából ugyanis annak *megelőzése a leghatásosabb eszköz.* Erre annál is nagyobb szükség van, mert *borzalmas az a pusztítás, amelyet a betegség az utóbbi években végez.* Nemcsak nálunk és európaszerte, hanem Amerikában, sőt még az afrikai négereknél is egyre jobban terjed ez a betegség és növekszik a halálozások száma. Sőt, amíg régebben a rák jóformán kizárólag az öregkor betegsége volt és 60—70 éves korban lépett fel, addig egész sajátos módon *a ráknak megbetegedési életkora lefelé eltolódott és nem ritkák azok az esetek sem, amikor 18—20 éves egyéneknél keletkezik ez a betegség.* Ennek az ismerete pedig azért fontos, mert *az ilyen fiatalkori rákok sokkal veszedelmesebbek, gyorsabban növekszenek és sokszor korán végzeti műtétek után is kiujulnak.* Ha a rákbetegség a jövőben is ilyen mértékben fog terjedni, nem tartom lehetetlennek, hogy *ez lesz az az epidémia, amely a történelem tanulságai szerint a nagy háboruk után fel szokott lépni és amely megtizedeli az emberiséget, jobb belátásra birja talán azokat, akik ma a világ politikáját irányitják.*

Természetesen egy rövid hirlapi cikk keretén belül a rák problémáját megvilágítani nem lehet és ennek az interjunak nem volt egyéb célja, minthogy felhivjuk a közönség figyelmét erre a pusztító népbetegségre és a korai felismerés esetén a gyógyítási lehetőségekre. Óvakodnunk kell azonban attól is, hogy olyan sötéten látó egyének akiknek alapjában véve komolyabb betegségük nincs, indokolatlanul állandó félelemben éljenek a rákbetegség miatt.

Csupán azt akarjuk hangsulyozni hogyha a betegség tünetei jelentkeznek senki ne hanyagolja el azokat, mert idejében történő kellő orvosi beavatkozással gyógyulást remélhetünk. Maga dr. Hüttl professzor is ennek a célnak érdekében a környék nagyobb városaiban és falvaiban népszerű egészségügyi előadásokat tartott és igyekezett önzetlen orvosi hivatottságában felvenni a küzdelmet a nagyközönség tájékozatlanságával és így a betegség pusztításával szemben.

(—)

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán-szállóban

Berlinitér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szállodá

Lift, központi fütés, hideg és meleg folyóvíz fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem

Szobák 4 P. Pensiók 7.50 P-tő

Egy ágynál 10%, ágynál 20% engedmény e lap olvasóinak

SZINHÁZ

Ma, vasárnap

3

előadás a színházban

3 órakor zóna helyárakkal
Jatzkó Ciával a főszerepben

DZS MBI

vigjáték.

Fél 6 órakor zóna helyárakkal
Halassy Mariskával a főszerpben
Csak felnőtteknek!

Magas Cé

vigjáték.

Fél 9 órakor az idény sláger operettje:

Régi Orfeum

Jövő héten minden este:

Régi Orfeum

Kedden délután zóna helyárakkal:

Ezerjó

Szerdán és csütörtökön délután zóna helyárakkal a legszebb népszinmü:

Tündérlak Magyarhonban

kerül szinre.

Veszedelmes hajnali tüz a Piac uccán

Kigyuliadt a Süskind-féle bőrüzlet. — Az a gyanu, hogy betörők okozták a tüzet.

Mára virradó hajnalban könnyen veszedelmessé válható tüz keletkezett Süsskind és Társa Piac utca 7. szám alatti üzletében. Éjfél után fél 2 órakor az őrszemes 312. számu rendőr azt vette észre, hogy a Süsskind-féle üzletből füst tör elő. Rögtön értesitette a tüzoltóságot, mely Jakobinyi József tüzoltótiszt vezetésével egy motoros fecskendővel vonult ki.

A tüzoltók az üzlet hátsó ajtaját felfeszitve hatoltak be a helyiségbe, hol bőrfestékek, cipőtalpak és más bőráruk már nagy lánggal égtek. A tüzoltók, kik füstálarccal dolgoztak, egyórai megfeszitett munkával a tüzet eloltották. Sikerült megmenteni háromezer pár cipőt, mely az üzlet egyik részében volt felhalmozva. A kár azonban igy is nagy, közel 20 ezer pengő, mely azonban biztositás révén részben megtérül.

A tulajdonos felesége negyed tizenegy órakor távozott el az üzletből, de akkor még nem észlelt semmit. Az a gyanu merült fel hogy az üzletben az éj folyamán betörők jártak és azok okozták a tüzet.. Ugyanis a tulajdonos megállapitotta, hogy még a tüztől megkimélt árukból bizonyos mennyiség hiányzik.

Robbanás a pesti Rókus kórházban

Felrobbant az uj fertőtlenitőgép, egy embert megölt, egyet sulyosan megsebesitett.

Budapest, febr. 18. Tegnap reggel halálos kimenetelü robbanás történt a Rókus-kórházban. Nemrégiben uj fertőtlenitőgépet állitottak fel, amelyet reggel akartak kipróbálni. Az uj gépet megtöltötték fertőtlenitésre szánt anyagokkal és a kazánt begyujtották. Három alkalmazott tartózkodott a kazán mellett amikor egyszerre **óriási detonáció rázkódtatta meg a Rókus-kórház épületét.** A kazánban fejlődő gázok ugyanis az uj fertőtlenitőgép fedőlapját kifeszitették helyéből és a mázsányi sulyu acéllap a levegőbe repült. A munkások már nem tudtak menekülni. **A fedőlap valósággal lemetszette Fekete István kórházi altiszt koponyáját, ugyhogy a szerencsétlen ember azonnal meghalt. Papp József kórházi altiszt a lábán sebesült meg sulyosan és agyrázkódás is szenvedett.**

Harmadik társuk, Hertelendi András kórházi alkalmazott csak könnyebben sérült meg.

Salamon Géza tanácsnok egy müszaki tanácsos kiséretében azonnal a helyszinre sietett. A tanácsnok megállapitotta, hogy a kórházat felelősség nem terheli, mert hisz a gépet még egyáltalán nem vették át.

Aprított száraz bükkfa 3.50
Aprított száraz tölgy 3.40
Aprított fáink garantáltan elsőrendü szinhasábfából készülnek, teljesen dorong és korhadásmentesek.
Aprított akácfa 2.80
Valódi alacskai darabos szén 3.20
Kiváló darabos ózdi szén . . . 3.80
Ózdi szenünk kimondottan prima kályhaszén.
„Univer" brikett 5200 cal. 4.40
Araink házhoz szállitva 5 q vételnél értendők.
Nagyobb vételnél megfelelő engedmény.

Prohászka és Társa

Bethlen u. 44. Telefon 11—61.

RÉSZEGFŐVEL RÉVERTE HÁZIGAZDÁJÁRA AZ ABLAKOT

Érdekes ügyet tárgyalt tegnap dr. Unger József járásbiró. A vádlott Koncz József debreceni lakos volt, aki a mult év november 3-án ittas állapotban ráverte Havas Árpád házigazdára az ablakot. Havas a vádlottat életveszélyes fenyegetésért is feljelentette, azonban ezt a vádat a kihallgatott tanuk nem igazolták, csak azt, hogy a vádlott az ablakot verte be. Ezért a biróság Konczot 10 napi fogházra átváltoztatható 50 pengő pénzbüntetésre itélte. Az itélet jogerős.

KÉT MAGYAR REPÜLŐ UTJA A FÖLDKÖZI TENGERRE

Budapest, február 18. Bisits Tibor és Bánhidy Antal pilóták vasárnap délelőtt 10 órakor indulnak a Mátyásföldi repülőtérről 12 ezer km-es Földközi tengeri repülő utjukra.

HIRDETMÉNY.

Értesitem az érdekelteket, hogy a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur 11.000—1933. VII. 2. számu rendeletével — a hazai lucerna és lóhereter mesztés biztonságának és ezzel a lucerna és lóherevetőmag minőségének fokozottabb megóvása céljából — elrendelte, hogy a vetőmagvizsgáló állomás által a hazai lucernavetőmagnál kevésbé alkalmasnak minősített, külföldi lucernavetőmagot zöld szinüre ily megállapitás hiányában pedig piros szinüre kell festeni, kivéve, ha külföldről már megfelelően festve érkezet belföldre. Nem kell megfesteni a belföldi vámszabadraktárba tisztitás (kikészités) végett behozott lucernavetőmagvakat sem, ha azokat e müvelet elvégzése után külföldre viszik vissza. A 77.300—1930. F. M. számu rendelet 3. §-ának 2. bekezdése esetében a lóherevetőmagot is zöld szinüre kell festeni.

Dr. Vass Károly tb. főjegyző.

Meg fog lepődni!

ha meglátja, milyen pompás képet kap

1 PENGŐ -ért

az „UNIO" müteremben, Piac 43., Svetits-bérház. Kellemesen fütött müterem. Fényképfelvételek este 7-ig készülnek, vasárnap és ünnepnapokon is.

Egy asszonynak irom

Szeretném feltépni a mellem,
S úgy nagyot hideget
Szippantani a téli éjszakából,
Hátha csitulna forró,
Lázongó vérem,
Mely minden béklyóját
Érte dobálta el,
Érte, egy asszonyért,
Hogy lobogva égjen
Önemésztő lángtusakodással . . .
De csak játékszer vagyok
A balga sorsgyermek
Csintalan kezében,
S magamat őrlő, siró jajdulásom:
Csekélyke nesz a tomboló viharban,
Mert abban csak,
Mint fonnyadt falevél
Veszett szelek szárnyán,
Járom nem akart,
Rámparancsolt táncom,
Mig végre gyötörten, halódón
Lábai előtt
Ver sárba a végzet . . .

GÖLNICZY GYULA.

UJ DEBRECENI POLGÁROK

A múlt hónapban a város a következőket vette fel községi kötelékbe:

Burger Alajos honv. százados, dr. Erdélyi Géza postatanácsos, Patkós György tanárjelölt, Sulyok Gyula nyug. máv. irodakezelő, Herczog Imre magánhivatalnok, Drentye Sándor fizetőpincér, Szebeni Pál nyug. máv. mozdonyvezető, Sztarna János férfiszabó, Nagy Miklós máv. bognár, Simó István timármester, CLubinszky József napszámos, Jakab Árpád magánhivatalnok, Mellau Márton tanitóképzőintézeti igazgató, pápai kamarás, dr. Varga Jenő tanitóképzőintézeti tanár, Erdős József ref. gimn. tanár, W. Seiler Emil kereskedő, Pink Dezső honvéd irnokalmester, Szentmihályi Viktor városi bérlő, Friedmann László szatócs, Gáspár Róza vöröskeresztes ápolónő, Farkas Géza őrmester, özv. Bősze Lajosné magánzó, Páter János főgépész, Páll Gerzson nyug. máv. üzemi altiszt, Berliner Jakab máv főmérnök, Osán János szerelősegéd. Csukai Sándor géplakatossegéd, Szellő Sándor nyug. máv. lámpakezelő, Tóth Ferenc fütő, Czeglédi István sóraktári munkás, Hatvani Berta bejárónő, Goldstein Zoltán útazó, Weisz Gyula vizvezetéki szerelő, Kerekes György kiadóhivatali főnök, Seiwerth Ede m. kir. pénzügyi főtanácsos, Pataki István ingatlanforgalmi iroda tulajdonos, Weisz Sámuel hitközségi alkalmazott, Grüber Jakab nyug. máv. iroda segédtiszt, Rogge József máv. géplakatos, Rácz Imre világitási vállalati hivatalnok, Tokaji István férfiszabó mester, Bedő Károly pénzbeszedő, Nagy András asztalosmester, Gyarmathy Pál háztulajdonos, dr. Radó Endre orvos, Radó Miklós magánzó, Antal Erzsébet ref. leánygimnáziumi tanárnő, K. Nagy Sándor állami elemi iskolai igazgató, Sápi Viktor gazdálkodó, Nyilas István nyug. máv. állomáselőljáró, Tóth József gazdálkodó, Pongrácz Árpád asztalosmester, Pető Lajos nyug. fogházőr, Tóth Antal máv. kocsilakatos, Ilyés Károly m. kir. honvéd főszámvevő, Péter József cipész, Horu Ferenc napszámos, Papp József katonai alzenész, Katona József géplakatos segéd, Bogdán György hentessegéd, Madzsar Lujza középiskolai tanár, Uhri Ferenc szakaszvezető Gavallér Miklós bádogossegéd, Podlócz György nyug. vonatkisérő altiszt, Pesti Lajos máv. vonatfékező, Korcsolai Gyula máv. asztalos, Trón Lajos nyug. máv. felügyelő Káposzta Gyula máv. főmüvezető, Tomkó András m. kir. irodafőtiszt, Tanner Ignác máv. lakatos, Gyarmati György máv. kapus, özv. dr. Mailáth Oszkárné ügyvéd özvegye, Papp Elek nyug. áll. lovasrendőr, Kölcsey Lajos felsőkereskedelmi isk. tanuló.

Összesen tehát 74 uj polgárral gyarapodott Debrecen lakossága.

Állampolgári eskütt tett a múlt hónapban a városi hatóság előtt 56 viszszahonositott egyén.

A múlt hónapban a községi kötelékbe való felvételt kilátásba helyezte a város 1 külföldi honosnak.

A magyar állampolgárság kötelékéből elbocsátott a belügyminiszter 1 debreceni illetőségü, magyar állampolgárt.

MOZIK MŰSORA

Február 19 és 20-án	Vasárnap	Hétfő
VIGSZINHÁZ ½3, ½5, ½7, ½9 órakor	„A VÉN GAZEMBER" Bársony Rózsi, Kun Magda, Halmai Tibor, Sugár Károly	„A VÉN GAZEMBER" Bársony Rózsi, Kun Magda, Halmai Tibor, Sugár Károly
APOLLÓ ½3, ½5, ½7, ½9 órakor	Lil Dagover hangosfilmje „DRÁMA A CSATAHAJÓN"	Elisabeth Bergner világfilmje „ÁLMODÓ SZÁJ" 16 éven felülieknek!

Vigszinházban vasárnap délelőtt fél 11 órakor ifjuságí előadás.

A Vigszinház legközelebbi filmuldonsága: Alpár Gitta csodás filmje: SZIVEK KIRÁLYNŐJE.

A világháború debreceni hősei.

Vitéz Roncsik Jenő tűzoltó főparancsnok

A nagy világégés hősei az összeomlás után és az azt követő időkben békés foglalkozások mezején igyekeztek elhelyezkedni, amint a béke munkateréről mentek el annakidején a vérrózsás harcterekre.

Akiről a mai lapunkban emlékezünk meg, az a férfi is ott volt Galicia feneketlen sártengerének végtelenjén, mint harminckilences káplár, ottjárt az égbenyuló óriáshegyek ormán az Alpok déli oldalán és mint zászlós kapott deréklövést... Aztán a legboldogtalanabb magyar „béke" napjaiban a debreceni rendőrség kötelékében volt kapitány. És egyszer, 1922-ben egyik veszedelmes tűzvésznél a mentési munkálatokkal és magának a tűz oltásának küzdelmében mindenki felfigyelt ennek a fiatalembernek nagyszerű képességeire és az éppen üresedésben levő tűzoltófőparancsnoki állást vele töltötték be. Hogy milyen jó meglátással, milyen hozzáértő embert kaptak vitéz Roncsik Jenőben, arra ékes bizonyság a debreceni tűzoltóság világhírneve. És beszél erről a jó választásról a kormányzó kitüntetése, melyet mostanában kapott Roncsik Jenő, de a Signum Laudis mellett ott van a francia és lengyel tűzoltóság díszjelvénye is a nagyezüst, kisezüst, bronz, Károly csapat, sebesülési, háborus emlékérem mellett a debreceni tűzoltófőparancsnok mellén.

Beszélgetünk a tisztaságáról, rendjéről híres tűzoltólaktanya főparancsnoki szobájában a multról vitéz Roncsik Jenővel. Nevek, alakok, vidékek ködös emléke suhan el egyszer-egyszer

DR. RONCSIK JENŐ,
mint zászlós.

tekintetünk előtt és az egykori nagyidők megelevenednek néhány percre a lassan, vontatottan folyó beszédben. Mert hirtelen, váratlanul nehéz rendezni az emlékek seregét, nehéz tiszta pontossággal megállapitani, hogy Rohatinnál történt ez, vagy az az elmosódhatatlan eset, avagy Rokitnónál. Istenem, nagy terület Galicia sáros földje és azok a cselák nevek néha annyira összeolvadnak, elszintelenednek és csupán az marad meg, hogy a 319-es magaslatnál néhai jó zászlós úr, Kovács, fejlövéssel esett ki a fergeteges rohamu mindent elsodró viharából.

HOGY KERÜLT A MÁSODOSZTÁLYU EZÜST VITÉZSÉGI ÉREM.

— Persze, hogy története van minden háborus emlékéremnek„ kitüntetésnek, talán arról beszélne főparancsnok úr, hogy hogyan szerezte a kitüntetéseit?

— Még 1914 szeptemberében kaptam a kisezüstöt. Akkor még ritka dolog volt, hiszen ilyen kitüntetett az első voltam a 39-eseknél.

Rohatinnál történt. Az volt a feladatom, hogy az orosz állások mögé kerüljek és onnan küldjek jelentést. Ma már jobban megértik ennek a feladatnak veszélyes voltát, mint akkor. Igaz, hogy idő sem volt morfondirozásra. Parancs, parancs, engedelmeskedni kell. Káplár voltam, mert ezzel a fene nagy ranggal mentem ki a harctérre. Járőrömmel szerencsésen átjutottunk az orosz állásokon és az orosz állások mögött egy domb ellenkező oldaláról telefonjelentést adtam le feladatunkról és jelentésem alapján sikerült a támadás.

— Ma már alig tudja az ember visszaképzelni, — hogy hogyan is történt. Mennyi óvatosság, mennyi ügyesség és vakmerőség. De nem is csoda, hiszen a magyar bakának olyan feladatot nem tudott volna kitalálni a szükkeblü osztrák hadvezetőség, amit meg ne oldott volna, vagy amire azt mondta volna a baka: ezt már nem lehet megcsinálni. Valahogy igy tudom megmagyarázni azt is, hogy hogyan sikerült nekünk, az én járőrömnek az orosz állások mögött felszerelni a telefont és pontos jelentést adhatunk megbizatásunkról. Szerencsénk is volt.

A feladat sikerült és én mire visszajöttem, már várt a zászlósi előléptetés. Káplárból zászlós. És megkaptam a másodosztályu ezüst vitézségi érmet.

ROHAM KATONABANDA ZENÉJE MELLETT.

— Sok mindent el lehetne mondani azokból az időkből — és lassan lapozgatni kezd harctéri naplójában.

Istenem, ha egyszer ezek a harctéri naplók megindulnak és minden harctéri napló beszélni kezd a multról, milyen fenséges történetirása indul meg a magyar hadtörténelemnek. A magyar katona hősiességét legalább valamenynyire megismeri a világ ezeken a töredékes naplókon keresztül is. A sárgult lapok ujabb emlékeket varázsolnak vitéz Roncsik Jenő elé és beszélni kezd:

— 1914 augusztus 30. Meleg napunk volt Galiciában. Az első ütközetek láza egyébként is fűtött bennünket. Akkor kezdtük a háborut, melyről azt hitték sokan, hogy néhány hét alatt vége lesz. Az első ütközetem Rohatinnál volt. Rajvonalban voltunk és az egész takarásunk az a tenyérnyi kupac föld volt, amit a fejünk elé kapartunk. A tisztek kivont karddal, mindenki a helyén, mint azt a „reglama" előírja. A rajvonal állotta a tüzet,

mig hátul, egy kis erdő szélén játszott a katonabanda. Játszott lelkesitő nótákat, mert akkor még azt is úgy tudták az illetékesek, hogy a katonabanda lelkesitő, paltogó játéka igen jótékonyan hat támadások idején. És ebben a katonabandás támadásban a jól beásott oroszok széjjelszórták a 39. közös gyalogezredet!...

Három oldalról kaptuk a tüzet, de a baka állotta a tüzet. Rendületlenül, sorsszerüleg. Amint jött a parancs, hogy ez, vagy az a két ember előre, akkor ott nem volt dévánkozás. A kérdéses két ember előrement, míg fejlövés, mellövés el nem tépte előretörő erejét!

— Mit őrizett meg az olaszfront borzalmaiból? — adjuk fel a következő kérdést.

— Mit? A magyar baka emberfeletti hősiességének szent emlékét. Nem lehet azt elmondani, azt látni kellett, hogy mire volt képest a magyar baka. Mind, mind kivétel nélkül, ki ott a lövészárok mélyén hónapokat gyötrődött. Az orosz frontról egyenesen a Doberdóra került az ezred. Elképzelheti, hogy a debreceni ,hajdusági bakák, hogy köszöntötték az égbenyuló hegyeket. Persze, ezeknek a köszöntéseknek nagy százaléka nem birja el a nyomdafestéket, de akkor még ezek a baka agyaszülte bemondások is legendás hirre tettek szert. A Doberdó tövében azt kérdi egy mosolygós, huncutul pillogó baka Buday századostól: Aztán oda fel kell nekünk menni, százados úr? Éppen oda! — mondta Buday százados. — Aztán, hogy gondolja ezt a magas hadvezetőség? — mosolygott kedves szemtelenséggel a baka. A lábadon! — toppantott Buday százados, mire a jóképü baka azt mondta általános derültséget keltve:

Hát azt hiszi a magas hadvezetőség, hogy zerge volt a mi ősünk!

Mindenki kacagott, mindenki nevetett és szállóige lett az losz front hegyein a debreceni baka bemondása.

GERINCLÖVÉS, NAGYEZÜST.

— Az olasz frontra, mint zászlós mentem le. 1915 október 30-án nagyon erős napunk volt. Akkor esett el szegény Neudert Richárd százados és dr. Czobor Laci főhadnagy. Az olaszok kivertek bennünket és ezt az elfoglalt állást én vettem vissza. Olyan kegyetlen harc volt, hogy akkor már 240 emberünkből csak harminc maradt. Az állást sikerült visszavenni, de én magam is gerinclövést kaptam, mit még ma is érzek. Emlékszem, hogy ott szorongtunk egy kőfal mögött és aki kidugta a fejét, azt menten leszedték az olaszok.

Szegény Czobor is igy esett el. Főhadnagy volt, kiugrott a sziklafal mögül és úgy kiáltotta vissza: — Piros a paroli, fehér a gomb, ne gyuljbe, előre!.. Fejlövést kapott... Neubert százados is kivont karddal esett el roham közben...

És ezekben a szörnyü percekben, órákban is helyén volt a magyar baka esze, szive. Minden vonalon teljesitette mindenki a parancsot. Egy-egy feladatnál még az önként jelentkezőkből is válogatni kellett, mert annyi jelentkező volt.

DR. RONCSIK JENŐ,
mint tűzoltófőparancsnok.

EGY ELMARADT KITÜNTETÉS.

— Még Galiciában történt, hogy Kiczaránál Popovics százados hadbiróság elé akart vinni, mert önálló tevékenykedéssel brilliroztam. 350 muszkát fogtam és ma sem tudom, hogy simult el baj nélkül az ügyem. De volt ennél kellemetlenebb esetem is, az Karinthiában történt 1961 méter magasságban. Most is azt volt a feladatom, hogy az olasz állások mögé kerülve, piszkáljuk őket. Mondanom se kell, hogy mit jelentett ez a megbizatás. Egy szakadékos uton sikerült az olaszok mögé kerülni, megállapitottuk a rajvonal fekvését, kitünő híreket szedtünk össze, majd napokon keresztül löttük az olaszok kiterített állásait.

Ekkor kapta meg Höltzl őrnagyom a katonai érdemkeresztet, a két velem volt káplárom a nagyezüstöt, én magam pedig semmit se kaptam. Néha bizony jár igy az ember. Másnak kaparja ki a gesztenyét...

Aztán ujra elmereng emlékein vitéz Roncsik Jenő. Vályi Nagy Frigyes századában szolgált és erről az oly korán elhunyt kiváló katonáról a legnagyobb szeretettel és ragaszkodással emlékezik meg...

— Olyan magyar tiszt kevés volt, mint Vályi Nagy Frigyes. Szigoru, igazságos, de szive is volt. Szembe mert szállni feletteseivel is, ha arról volt szó, hogy haszontalan vérpazarlástól, emberpocsékolástól mentse meg az embereit. Sokan áldjuk dicső emlékét, volt katonái, baitársai... Klein Lászlót, Vályi Nagy Frigyest szerették a katonák legjobban a törzstisztek között...

Aztán kedves, derüs emlékek, a véres háboru mosolygós emlékei röpködnek körülöttünk...

Megtudjuk, hogy Baczoni Sándor hadapród urnak, hogyan varrták be naponta egy-egy kevéssel a sapkáját, amit aztán nem vévén észre a későbbi főhadnagy, vitézségi érmek tulajdonosa, azt mondotta mindenkinek, hogy napról-napra nő a feje. Sokat kacagtak ezen a tréfán, míg végül Baczoni is rájött a turpisságra, hogy az ordonánc varrja összébb-összébb naponta a sapkáját a tisztek parancsára. Boszszankodott, de meg is nyugodott, mert még mindig jobb a tréfa, mintha az ember feje valóban dagad. És bár igen sok idegeskedést szerzett Baczoni Sándornak a gránátok, srapnelek kellemetlenkedése, azért mégis kitünő katona volt. *Olyan lelkiismeretes és annyira aprólékos, mint mostani értékes beosztásában, mint a város tisztelet beli tanácsnoka. Mindenki heccelte egy kicsit, de mindenki szerette is; csuszer még hatalmas frizurája is áldozatul esett ennek a tréfálkozásnak és mikor félnyiratkozásban volt, akkor küldtünk egy ordonáncot fals parancscsal Sinyihez, hogy azonnali jelentkezzék az őrnagy úrnál. Képzelheti, hogy*

menngire ugrándozott Singi félig lergirt fejjel, hogy a sürgős parancsot hoggan teljesítse anélkül, hogy »uj« frizurájáért az örnagy úr le ne kapja. Az utolsó percben aztán megmondtuk, hogy hece az egész, — fejezi be nevető arccal **vitéz Roncsik Jenő a visszaemlékezést . . .**

Lapoz még a naplójában, volna ott könyvre való anyag, de ki tudja, hogy mikor kerülhet minden a nagy nyilvánosság elé.

Izelítőnek, mutatónak ennyi is elég. Talán jönnek még boldogabb magyar napok, mikor multra éhes ifjuságunk szomját kitudjuk elégíteni a sárguló lapu harctéri naplók bőségesebb közlésével. Mert hősök, magyarok velünk és köztünk élnek, akiknek emlékei, tettei egyetemes nemzeti emlékek és hősi cselekedetek.

Dr Sz. Rácz Imre.

HIREK

— **Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:** „Kossuth", Piac u. 26. Telefon 29—56. „Reménység", Csapó u. 22. Telefon 34—21. „Isteni Gondviselés", Petőfi tér. Telefon 29—81. „Csokonay", Mester u. 43. Telefon 10—15. „II. Rákóczy", Külsővásártér. Telefon 23—43. „Mátyás király", Nyilastelep. „Árpád fejedelem", Csapókert.

— **Istentiszteleti rend a református templomokban.** Nagytemplomban d. e. 10 órakor Mezey Béla, d. u. 5 órakor dr. Farkas Pál. Kistemplomban d. e. 9 órakor Kolozsvári Kiss László, d. e. 11 órakor Uray Sándor, d. u. 5 órakor Márki Kálmán. Kossuth uccai templomban d. e. 10 órakor Siposs Imre, d. u. 5 órakor dr. Módis László, Árpád téri templomban d. e. 10 órakor dr. Farkas Pál, d. u. 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályi templomban d. e. 10 órakor dr. Soós Béla, d. u. 5 órakor Siposs Imre. Homokkertben d. e. 10 órakor Kalas Ferenc, d. u. 3 órakor vallásos ünnepély: dr. Juhász Nagy Sándor. Csapókertben d. e. 10 órakor és d. u. 3 órakor Halász András. Nyulason d. e. 10 órakor Muránvi Árpád th. Pacon d. e. 10 órakor és Szikgáton d. u. 3 órakor Kántor József. Dombostanván d. e. 8 órakor és Pallagon d. e. 10 órakor vitéz Szabó Endre. Nagycserén d. e. 9 órakor Bagdy Dániel. Kerekes-telepen d. u. 3 órakor Lakv Lajos th. Belsőhalmon d. e. 8 órakor. Telekházán d. e. fél 11 órakor. Egyeken d. u. 3 órakor dr. Kökényessy András. Téglaskertben d. u. 3 órakor Soós Béla th. Sámsoni uti iskolában d. u. 4 órakor Nagy Sándor th. Wolaffka-telepen d. u. 3 órakor Kovács Á. th. Alvinczy-téren d. u. 3 órakor Tóth Sándor. Szegényházban d. e. 10 órakor és Nyilastelepen d. u. 3 órakor Kovács József. Téglavetőben d. u. 3 órakor Benke Tibor.

— **Vasárnapi rend a róm. kath. templomban és az iskolakápolnákban.** Szentmisék: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmise. Féltizkor ünnepélyes nagymisét mond dr. Balthavárv Jenő kegyesrendi tanár. Utána prédikál Somogyi Ferenc kánlán. Délután 5 órakor litánia. A csapókerti iskolakápolnában 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. Nyilastelepen 10 órakor Szabó Imre kánlán. Homokkertben 10 órakor dr. Hanzély Lajos levéltáros, szentszéki aljegyző. Auguszta-szanatóriumban 9 órakor Szilassy Ferenc kegyesrendi tanár. A Szent László Kollégiumban (Simonyi ut 32) félnyolc órakor Huber Ferenc kollégiumi igazgató. Nagymacson 10 órakor Kovács Sándor.

x **Villanyrongálás 8 pengő.** Hajfestés minden árnyalatban. Komáromi hölgyfodrászszalon, Bika bérház, József kir. herceg 3.

Megindul az idegenforgalom Debrecenbe

Németországból nagyobb csoportok jönnek a Hortobágyra.

Érdekes levél érkezett Debrecen városához. Münchenből jött értesítés arról, hogy a magyar idegenforgalmi hivatal szívesen elhozná egyik-másik *organizált budapesti csoportját a Hortobágyra is.* Ennek azonban előfeltétele az, hogy bőséges, németnyelvű prospektust küldjön a város a Hortobágyról a németek részére.

Az Ibusz már fel is kérte dr. Ecsedi István muzeumigazgatót, hogy állítson össze ilyen prospektust, hogy azt kinyomathassa.

Csak nemrégen került nyilvánosságra a cserkészek ezévi világjamboreejével kapcsolatban, hogy mintegy 1500 külföldi cserkész jön Debrecenbe is.

Általában úgy látszik, hogy az idegenforgalom Debrecen felé az idén nagyobb lendületet fog venni, úgy hogy szinte kényszerítő erővel áll elő annak a szüksége, hogy akármilyen úton-módon idegenforgalmi szervet állítson fel a város, hogy megfelelő módon irányítani lehessen az ide várható idegen csoportokat.

— **A gör. szertartásu róm. kath. templomban** reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szt. mise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja, délután fél 3 órakor rózsafüzérájtatosság, 3 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

— **Az evangélikus templomban** (Miklós ucca 3. sz.) vasárnap d. e. 9 órakor középiskolai vasárnapi iskola. D. E. 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet. Prédikál: Pass László lelkész.

— **Evangélikus esti istentisztelet.** Az evangélikus templomban eddig vasárnap este öt órakor volt az istentisztelet. Február 19-től, vasárnaptól kezdve nem öt, hanem hat órakor kezdődik az esti istentisztelet minden vasárnap este egészen október végéig.

— **A Katholikus Népszövetség műsoros estje.** Hírt adtunk már arról, hogy a Kath. Népszövetség debreceni szervezete f. hó 25-én, szombaton este 8 órai kezdettel a MÁV „Egyetértés" dísztermében vig műsoros estét rendez gyermeknyaraltatási akciója javára. A helyi szervezet egyik legmagasztosabb célja a szegény gyermekek nyaraltatása. Ismeretes az a kitartó munka, amelynek eredményeképpen a mult nyáron olyan sok szegény, nyomorgó gyermekeknek sikerült egy feledhetetlen nyári hónapot szerezni. A Kath. Népszövetség ezévi programiában még szélesebb alapokra kivánja helyezni a gyermeknyaraltatást. Ezen vigestét azon reményben rendezi meg a helyi szervezet, hogy a nemes célt megértő és a szórakozni vágyó közönség segíteni fogja. A műsor sikerét biztositja Kassay Károly, kitünő szinművészünknek az a nagy ügybuzgalma, amellyel a lelkes önképző gárdát betanitotta. A rendezőség a műsort az alábbiakban közli: 1. Vignrológ. 2. Csirke. 3. Hangosfilmrészletek. 4. Csillagász. 5. Egy kovácsmühelyben. 6. Hacsek és Sajó. 7. Magyar nóták. 8. Feleségem családfája. 9. Slágeregyveleg. 10. III. Konrád. Szereplők: Balogh Lenke, Boros Józsa, Koncz Olga, Pál Terike, Budai Irén, Turchányi Jenő, Kiss József, Heveši Gyula, Fuszek Kálmán, Suba István, Illyés Károly, Nagy Béla és Kiss János. Műsor után tánc.

x **B. Vattay Margit** tánciskolájában minden csütörtök d. u. 5—8-ig összetánc 50 fillér. Március 3-án gyermekkolon kezdődik. Kossuth u. 11.

— **Vallásos estély az ispotályi templomban.** Ma délután 5 órakor az ispotályi templomban a „Révész Bálint" cserkészcsapat tartja ünnepélyét a következő sorrenddel: 1. Kezdő ének: 1. dics. 2. Főének: CXXXV. zs. 1—2 v. 3. Bibliát olvas és imádkozik Kulcsár Dezső segédlelkész. 4. Közének: 7. dics. 6. v. 5. Prédikál és Uri imádságot mond Siposs Imre lelkész. 6. Szólóénekeket ad elő Nagy Károly segédtiszt. 7. Cserkészismertetőt tart Szekretár Ferenc cserkészparancsnok. 8. Szaval Horváth Kálmán nagycserkész. 9. Imádkozik Török Tibor leánygimn. tanár. 10. Záróének: CXXXV. zsoltár 5. verse.

— **A debreceni református vasárnapi iskolák vezetősége** közli, hogy az elemi iskolai járványszünet ideje alatt a vasárnapi iskolai tanitás is szünetel.

— **Nincsen párja sehol az „Igmándi" víznek. Mert hűséges őre jókedv s egészségnek.**

— **A Szülők Iskolja a Téglaskertben.** Február 19-én, vasárnap délután az iskolában a ref. istentisztelet végeztével előadást tart Török Károly ref. igazgató-tanító a „Szabadnevelés kérdése" cimen. Az előadás meghallgatása díjtalan és azon mindenki megjelenhet.

x **Könyvtárak** kiegészítését jó és olcsó könyvekkel vállaljuk. Legnagyobb választék antiquár könyvekben. **Antalffy József** könyvkereskedésében.

Előzd meg a nagyobb bajt,
BAYER PURGO enyhén hajt,
Egészségnek mit sem árt,
Utánzattól szenvedsz kárt.

— **Evangélizáló est a Csapó uccai egyházrészben.** Ma este fél 8 órai kezdettel Szappanos u. 16. sz. a. az egyházrész gyülekezeti otthonában Mezei Béla h. lelkész tart előadást. Az egyházrész vegyeskara két énekszámot ad elő. Mindenkit szeretettel hiv és vár az egyházrész. Ugyanitt vasárnap délután tartani szokott gyermekmiseedélután a járvány miatt két vasárnap nem tartatik meg.

x **Schaff tánciskolájában** a Koronában huszadikán uj tanfolyam kezdődik iparos és kereskedőknek.

AZ IDŐJÁRÁS.

De bolond az időjárás,
melegre jön hidegrázás,
az oldalunk is nyilallik
s Szirtusz jóslata hallik:

»Egyszer kisüt, máskor ázunk,
odahaza ma még fázunk
s a lovaknak szarva lefagy,
meleg szelek s a jég befagy.«

(Ramy.)

x **Bartalis tánciskolájában** kedden este uj tánctanfolyam kezdődik. Elegánsan és szépen akar táncolni, akkor saját érdekében iratkozzon be. Simonffy ucca 1/c. II. em.

— **A levenlegthen kulturestje** folyó hó 19-én, vasárnap este 8 órai kezdettel ismét kitünő műsorral lesz megtartva. A fáradhatatlan levente működvelő gárda állandó szorgalommal igyekszik ez esték műsorát ugy összeállitani, hogy a közönség mindig a legnagyobb megelégedéssel távozhasson. A vasárnapi műsor a következő lesz: 1. Nyitány. Előadja a levente regős zenekar. 2. Hungária kikapott. Előadják: Csillag, Schvarcz, Göcs leventék. 3. Szélmalom. Előadják: ifi. Czellár István, Csillag, Vékony, Schvarc, Tar Lajos, Göcs Zsiga, Varga László leventék. 4. Szénapadlás. Előadják: Henez Bözsike, Varga László leventék. 5. Motor. Előadják: Henez Bözsike, Pántek Jucika, Végh Jucika, Varga László, Csillag és Schvarc leventék. Műsor után a regős zenekar játéka mellett tánc.

x **Moszkva és Berlin együtt szólnak** rádiójában, ha az nem szelektiv. Mayer Emil okl. gépészmérnök laboratóriuma rendbehozza. Gyári gépek eladása, javítása. Csere legolcsóbban. Bizományi képviselők. Burgondia 15. Telefon 15—79.

ELRONTOTT GYOMOR,

bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél más egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a **Ferenc József** víz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. **A Ferenc József** keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

MA LESZ A CSERKÉSZEK KORCSOLYAVERSENYE A CSÓNAKÁZÓ TAVON

Mint jelentettük a cserkészkerület ma, vasárnap megrendezi a Csónakázó tavon a korcsolyaversenyt, tekintettel arra, hogy kellő erősségü jég van a tavon.

A korcsolyaverseny nevezetesebb mozzanatait képezik Vasárnap délelőtt 10 órakor műkorcsolyázóverseny felnőttek és 16 éven aluliak számára. Délután kezdődik a voltaképpeni verseny, amelyet 2 órakor műkorcsolyázóverseny nyit meg 1. hölgyek részére 2. férfiak részére, 3. 16 éven aluliak részére. Azután gyorskorcsolyázó verseny következik: 16 éven felüliek részére 500, 1000 és 3000 m-es távokon, 16 éven aluliak részére 300 és 1000 m-es távokon.

A délutáni műsor sok izgalmat igérő száma lesz a jéghockei mérkőzés a DKE kombinált csapatai között.

Benevezni vasárnap délelőtt 11 óráig lehet személyenként 30 fill a tógazdánál is.

A kerület erre a nagyszabásu korcsolyaversenyre szivesen lát minden sport iránt érdeklődőt. Ugyanezen az uton felhivja az összes debreceni cserkészcsapatokat, hogy a korcsolyaversenyen minél számosabban vegyenek részt. A zsüri tagokat pedig kérjük, hogy a jelzett időben legyenek szivesek a jégpályán megjelenni.

— **Vendéglősök figyelmébe!** Felkérjük szakosztályunk tagjait, hogy Gömöry Menyhért kartársunk temetésén ma délután fél 3 órakor megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

— **Kerékpárlopás.** Lőcsey István Teleki u. 38. sz. lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az udvaráról a kerékpárját ellopta. Kára 80 pengő. A nyomozás megindult.

— **Lopják a tyukokat.** Vakmerő tolvajok garázdálkodtak tegnap éjszaka Számadó Józsefné Sámsoni u. 3. sz. a. lakosnál. A tolvaj kibontotta a kerítést, bemászott az udvarra és a baromfiketrecből 13 tyukot ellopott.

— **Lopások.** Csillag Testvérek Piac ucca 25. sz. alatti üzletének ajtaja elé kiakasztott női kabátot 40 P. értékben ismeretlen tettes egy őrizetlen pillanatban leakasztotta és elvitte. Hegedüs György Szabolcs u. 18. sz. a. lakos kamarájából 50 kg. buzát, lószerszámokat és egy pár csizmát ellopták. Sárkány Antal ny. vasuti előljáró felügyelete alatt az előszobából, amelynek a zsebében 80 pengő is volt, ellopták.

— **Régi debreceni vendéglős halála.** A régi hires debreceni vendéglősgárda egyik ismert tagja dőlt ki az élők sorából. Gömöry Menyhért vendéglős pénteken elhunyt. Gömörynek régebben kávéháza is volt Debrecenben, majd a Tátrában nyitott vendéglőt, ami igen virágzó vállalkozásnak bizonyult. Gömöry Menyhért, aki igen erős nemzeti érzésü ember volt, a cseh megszállás miatt nem tudott ott maradni és 1919-ben visszatért Debrecenbe. Legutóbb a Csapó uccán vezetett egy vendéglőt. Nagyon sokan ismerték Debrecenben a régi vendéglőst és halála széleskörben keltett részvétet. Gömöry Menyhértet 64 éves korában érte a halál. Temetése vasárnap délután lesz fél 3 órakor a Köztemetőből.

GYÁSZ ROVAT

Özvegy Donogán Istvánné meghalt. Özvegy Donogán Istvánné szül. Zipfinger Klára 66 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt uriasszony néhai Donogán Istvánnak, Debrecen régi hirneves kereskedőjének volt a hitvese, Donogán István a patricius kereskedőtársadalomnak volt tekintélyes tagja, előbb a százéves Kunz József és társa cég debreceni fiókjának vezetője, majd a Donogán és Somossy cég egyik főnöke. Felesége jó szívéről és nemes lelki tulajdonságairól volt nevezetes és általános köztiszteletnek örvendett. Donogán Istvánné férjének 18 évvel ezelőtt bekövetkezett halála óta teljesen visszavonult életet élt. Szép családot nevelt fel. Gyermekein kívül a széleskörű rokonság sorában gyászolják Bárdos Géza, Nagy József tanár. Az elhunyt uraszszony temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a katholikus temető kápolnájából.

Gömöry Menyhért vendéglős áldásos életének 64. évében csendesen elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 3 órakor lesz a Köztemető 2a. ravatalozóteréből a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Horog Gábor élt 47 évet, temetését hétfőn délután a Köztemetőben Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Polgár id. Varga József földbirtokos 57 éves korában elhunyt. Temetése február 21-én, kedden délután 3 órakor lesz a Köztemető diszravatalozóteréből. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult férjem végtisztességtételén megjelent rokonaim, jóbarátok és ismerősök, kik vigasztaló szavaikkal és ravatalára küldött koszorukkal mérhetetlen nagy fájdalmamat enyhítették, fogadják hálás köszönetemet. Özv. Szabó Mihályné Tatár Erzsébet.

Köszönetnyilvánítás. Rokonaink, jóbarátaink, ismerőseink és mindenki, akik drága jó férjem és édesapánk elhunytával részvétükkel nagy bánatunkat enyhítették, fogadják hálás köszönetünket. Özv. Tóth Lajosné és családja.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik megboldogult férjem, Kiss Jenő temetésén fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek és a MÁV Egyetértés énekkarának ezuton mondok köszönetet. Özv. Kiss Jenőné és családja.

Hibaigazítás. A gyászrovatban közölt halálozási hirbe, mely arról szól, hogy özv. Borsos „Kálmánné" meghalt, sajtóhiba folytán került be a Kálmánné szó. Nevezetesen özv. Borsos Istvánné hunyt el.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Tóth Imre fm., fiu Imre. Mosek Sándor fm., fiu Mihály. Tóth Imre majoros, leány Ágnes. Péresi Lajos szabósegéd, leány Katalin. Erdőháti Ferenc hentessegéd, leány Mária. Harsányi István napsz., fiu Kálmán. Nagy Lajos cipészsegéd, fiu Gyula. Ferenczi István cipészsegéd, leány Piroska.

Halálozások: Gömöri Menyhért r. kath. 63 éves, Csapó u. 65. Özv. Donogán Istvánné Zipfinger Klára r. kath. 66 éves, Lorántffy u. 10. Schiffmann Ábrahám izr. 50 éves, Rothermere u. 25. Aszalós János ref. 52 éves, István ut 17. Szőllősi Zoltán, Sárrétudvari. Szőke Dezső ref. 4 éves, Berkesz.

Házasságok: Végh Gyula—Kiss Julia, Szunyogh István—Kiss Vilma. B. Nagy Sándor—Horváth Erzsébet. Dári János—Nagy Etelka. Kelemen Nándor—Nagy Julia.

Két ügyvéd és két gazdálkodó bonyolult bünpöre a debreceni törvényszék előtt

Utazás egy váltó és egy szinlegesen eladott ingatlan körül

Rendkivül bonyolult és szövevényes bünper tárgyalását kezdte meg szombaton a debreceni törvényszéken dr. Jeney Sándor elnöklete alatt müködő büntető tanács. A vádlottak id. Jeney Menyhért 70 éves, ifj. Jeney Menyhért 35 éves biharnagybajomi gazdálkodók, továbbá dr. Rácz András 45 éves, valamint dr. Vitán László 32 éves ügyvédek, akik ellen az ügyészség mint tettestársak ellen csalás büntette, ezenfelül id. Jeney és dr. Vitán ellen külön sikkasztás miatt emelt vádat.

A vádat dr. Kádár István ügyész képviselte, dr. Vitán László védelmét dr. *Fényes* Jenő, dr. Rácz András védelmét pedig *Aczél* Jenő ügyvédek látták el.

A bonyodalmas ügy azzal kezdődött, hogy 1922. évi junius 16. napján ifj. Jeney Menyhért elfogadóiminőségben egy váltót irt alá Szabó Kálmán berettyóujfalui lakosnak, aki 7 ezer pengő tartozása fejében adta oda a 16 ezer értékü váltót Engel Károlynak.

A váltóból Engel csak 4 ezer pengőt fogadott el s erről értesitette az öreg Jeneyt, aki nem tudott semmit a dologról. Ekkor léptek akcióba Jeneyék, hogy a fiu el ne veszitse ingatlanát könnyelmü váltókezessége miatt. Elmentek dr. Rácz András ügyvédi irodájába, ahol annak jelöltjével, dr. Vitán Lászlóval ugy beszélték meg a dolgot, hogy az árverés elkerülése végett egy szinleges adás-vételi szerződést csináltak, amely szerint Vitán megvette az ifj. Jeney ingatlanát.

Mikor azonban árverésre került volna a sor, kiderült, hogy hiba van a kréta körül s ekkor megindult a bünvádi eljárás. A kihallgatások során a gyanusitottak mindnyájan ártatlanságukat hangoztatták.

A szombati főtárgyaláson a vádlottak szintén tagadták, hogy bünselekményt követtek volna el. Id. Jeney szerint ő nem tudott fiának a panaszossal szemben fennálló tartozásáról. A kettő ezer pengőt abban a hiszemben vette fel, hogy az őt megilleti. Ifj. Jeney Menyhért azt állitja, hogy *ittas* állapotban irta alá a Szabó váltóját. Az ingatlan átadását az apja Vitánnal intézte. Vitán László dr. szerint az első adás-vétel csak szinleges volt. Azért választották ki éppen őt, mert őt találták a legmegbizhatóbbnak. Dr. Rácz András ügyvéd kijelentette, hogy ő a dologról semmit nem tudott, különben is abban az évben az augusztusi hónapot Budapesten töltötte. Az irodában mindent Vitán intézett.

A tanukihallgatások után dr. Fényes Jenő terjesztette elő a bizonyitás kiegészitésére vonatkozó inditványát, mely szerint védence állitásainak igazolására több tanut kivánt kihallgatni. Igazolni kivánta, hogy a kérdéses időben dr. Rácz András Biharnagybajomban tartózkodott s az egész ügyletről neki is tudomása volt.

Dr. *Aczél* Jenő védő szintén a bizonyitás kiegészitésére tett inditványt.

A tanács nagyrészben helyt adott a védők előterjesztésének. Dr. Fényes Jenő inditványára mindjárt el is rendelte a jelenlevő Meisels Manó budapesti cégvezető kihallgatását. Ez a tanu elmondotta, hogy többször járt Biharnagybajomban, ahol tárgyalt Szabó Kálmánnal és id. Jeney Menyhérttel is. A Jeney-féle váltókat Szabó vitte fel hozzá. Beszélt egy alkalommal egy uriemberrel, aki dr. Rácz néven mutatkozott be, de már nem tudja megmondani, hogy azonos volt-e az illető a vádlott dr. Rácz Andrással.

A tanu kihallgatása után este 6 órakor dr. Jeney Sándor tanácselnök elnapolta a főtárgyalást.

Özv. Gál Albertné (Arad) özv. **Fürst Ödönné**, **Biró Marcell** és **Balla Ignác** (Milano) gyermekei, úgy a maguk, mint az egész rokonság nevében mélységes fájdalommal tudatják, — hogy drága jó édesanyjuk,

özv. Braun Benőné

sz. LEOPOLD BIANCA

életének 89. évében e hó 17. napján elhunyt.

Drága halottunk hült tetemeit e hó 19-én, délután ½3 órakor a Széchenyi u. 13. sz. gyászházból helyezzük örök nyugalomra.

Nyugodjék békében!

Biró Marcellné Balla Ignácné menyei: **Fürst Mátyás** és neje sz. **Ungár Lily**, **Fürst László**, **dr. Fürst János**, **dr. Falus Lajosné** (Arad), **Biró Erzsébet**, **Balla Gábor**, **Balla Bianca** unokái, **Fürst Jucika** déd unokája.

DARMOL
Szabályozza a bélműködést

Hőforrás-jelmez a Görbe éjszakán. Horváth Attila és Ildikó.
(Horváth Gyula amatőr felv.)

— **A csapókerti leánykör kulturdélutánja.** A csapókerti egyházrész leánykőre a gyülekezeti otthon nagytermében a csapókerti szegény iskolás gyermekek javára 1933. év február 19-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel gazdag és változatos műsorral kulturdélutánt rendez. A műsort az alábbiakban közöljük: 1. Nyitány. Előadja a IV. évesek zenekara. 2. Szavalat. Petőfi: „Sári néni". 3. Dialog: Zeneelmélet. 4. „Sári néni", szindarab 1 felvonásban. 5. Kurucz nóták Előadja a IV évesek zenekara. 6. Szavalat: „Az én lakásom". Tompa Mihály. 7. Dialog: „Mamák vigyázatok!" 8. Magyar nóták. Előadja a IV. évesek zenekara. 9 Kuplék. Tóth A. és Kovács A. 10. Magyar nóta. Énekli Porcsin Mariska. Belépődij nem lesz, de a műsormegváltás személyenként 20 fillérbe kerül. Az ünnepségre az egyházrész tagjait szeretettel meghivja az elnökség.

— **A Debreceni Kereskedő Ifjak Dalköre** f. hó 23-án, csütörtök este 8 órakor Piac ucca 8. szám alatti helyiségében nyilvános főpróbát tart melyre a dalkör tagjait és az érdeklődőket szívesen látja. Belépődij nincs.

— **Doktorrá avatás az egyetemen.** Tegnap délben az egyetemen két uj doktort avattak. Dr. Bencs István és dr. Szathmáry István orvosdoktorokat. Az uj doktorokhoz dr. Rugonfalvi Kiss István rektor intézett szép beszédet.

— **Ma van a Svetits Szövetség teadélutánja. A Svetits Szövetség ma délután három órai kezdettel az Angol Királynő kék és fehér termében tartja meg nagyszabásu teadélutánját, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A rendezőség mindent elkövet, hogy a teadélután fényes sikerü legyen.**

— **Ma, vasárnap zárul az Ady Társaság képzőművészeti kiállitása.** Az Ady Társaság képzőművészeti osztályának tárlata ma, vasárnap zárul. A Dérimuzeum mindkét kiállitótermében felhalmozott pompás képeknek, plasztikai és kerámiai alkotásoknak bizonyára ez utolsó napon is sok bámulója és vásárlója akad.

— **Dr. Sarkadi Sándor előadása a zsidó reálgimnázium szülői értekezletén.** Ma, vasárnap délután 5 órakor a zsidó reálgimnázium szülői értekezletet tart az intézeti épület egyik második emeleti termében. Az értekezlet tárgya: Az iskola és a fertőző betegségek. Előadó: dr. Sarkadi Sándor iskolai orvos. Az értekezletre ezuton is meghivja a tanulók szüleit s az iskola többi barátait az igazgatóság.

— **A Kath. Leányklub tagjai** felkéretnek, hogy kedden okvetlenül jelenjenek meg a husvagóvasárnapi program megbeszélése végett. Vezetőség.

x **Ma nagy táncvizsga a Margitban.** Kedden uj tánctanfolyam kezdődik. Tandij 6 pengő.

— **Felhivás.** Felhivom a Magyar Államvasut Takarék-Segély Szövetkezet tagjait, hogy f. hó 19-én, vasárnap délután 3 órakor Piac u. 38. sz. alatt jelenjenek meg. Az összehivó bizottság.

BEGYUJTÁSI HITEL.

Vidéki pénzintézetek
tiz milliót kapnak,
amit nekem s más pasasnak
szaporán kiadnak.

E művelet — ha jól sejtem —
azért begyüjtési.
mert váltónkat tüzgyujtáshoz
fogják felhasználni.

Rang.

— **Az Árpád téri egyházrész nőegylete** február 19-én, vasárnap d. u. 5 órai kezdettel a Kassai ut 12. sz. alatti gyülekezeti teremben ünnepélyt rendez gazdag műsorral. Az ünnepélyen megnyitóbeszédet mond Nagy Sándor s. lelkész, énekel a nőegylet énekkara Kovács Kálmán tanitó vezetésével, szavalnak Kozák Eszter, Dezső Zoltán, Hegedű-duett: Eiben Emil, Kovács Kálmán. A leánykör tagjai „Magyar lányok hite" c. háromfelvonásos irredenta szindarabot adják elő. A szindarab szereplői: Enyedi Erzsébet, Böszörményi Klári, Szabó Kató, Domokos Irma, Kovács Blanka, Kiss Ica, Tóth Böske, Szabó Terus, Nagy Aranka, Enyedi Rózsi, Böör Róza, Dezső Juci, Nagy Ica, Tóth Ica. Zárószavakat mond Magyar Bertalan h. lelkész. Himnusz.

KÖZGAZDASÁG

Hajdúvármegye gyümölcstermelői külön egyesületbe tömörülnek

Holnap, hétfőn, február 20-án délelőtt 10 órakor a vármegyeházán jönnek össze Rásó István alispán meghívására Hajdúvármegye gyümölcstermelői abból a célból, hogy külön egyesületbe tömörüljenek. Ez az egyesület tulajdonképen a Gyümölcstermelők Országos Egyesületének Hajdúvármegyei Fiókegyesülete.

Ezen társadalmi egyesülés élén Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter áll, aki maga is ízig-vérig kertész és nemcsak első gazda, de nagy gyümölcsös-tulajdonos is.

A gyümölcsös birtokosok összefogása nélkül azonban ez a szép és nemes vállalkozás nem fog sikerülni. Reméljük hát a legnagyobb megértést s reméljük, hogy holnap, — 20-án délelőtt 10 órakor — minden gyümölcskedvelő meg fog jelenni az egyesület alakuló közgyülésén.

BETÖLTÖTTÉK DR. SZÁNTÓ SÁMUEL ÖRÖKÉT

A Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet igazgatósága dr. Szántó Sámuel elnök-vezérigazgató elhunytával az intézet vezetését Somlyai József ügyvezető-igazgatóra ruházta át, aki ugyanezen minőségben több mint egy évtizedes munkatársa volt az üzletvitelben a megboldogultnak. — Ugyanekkor Ackermann Pál cégvezető helyettes igazgatóvá lépett elő és megbizást nyert az ügyvezető-igazgató állandó helyettesítésére. A Debreceni Kölcsönös Segélyző-Egylet közel félszázados tradicióí ismeretesek, az ügyvezetés ebben a régi szellemben folyik tovább.

ELŐKÉSZÜLETEK A HORTOBÁGYI BIKAVÁSÁRRA

A hortobágyi bikatelepen az eladó három éves magyar fajta tenyészbikák becsárának megállapítása szombaton történt meg a Kisálomzug pusztán. Jelen voltak Békessy Jenő miniszteri tanácsos, a földmívelésügyi minisztérium állattenyésztési osztályának vezetője, a gazdasági felügyelőség részéről Piacsek András és Vecsey Zoltán gazdasági felügyelők, Debrecen város képviseletében dr. Veress Géza gazdasági tanácsnok, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara részéről Meissner Károly kamarai titkár. A hatósági gazdasági apaállat vizsgáló bizottság képviseletében dr. Orosz István aljegyző, Részner Mihály m. kir. főállatorvos, a Gazdasági Egyesület és a Mezőgazdasági Bizottság által választott tagok. Különös érdekessége volt a szemlének, hogy a Gazdasági akadémiai hallgatóság is képviseltette magát Buszivkó ifjusági elnökkel és több hallgatóval. A bizottság megelégedéssel szemlélte a társulat kiváló bika állományát, amely *a február 23-iki bikavásáron kerül értékesítésre.* A vásár iránt minden irányban élénk érdeklődés nyilvánul meg és nem csak birtokosságok, hanem jó nevű magán tenyésztők is számosan jelezték részvételüket.

GAZDASÁGI ELŐADÁS

Folyó hó 19-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Göllner János gazdasági akadémiai tanár tart előadást a Polgári és Gazdakör helyiségében a mezőgazdasági épitkezés köréből. A tanulságos és értékes gyakorlati tapasztalatokon épülő szakelőadásra ezúton is felhívja a gazdaközönség figyelmét a Debreceni Gazdasági Egyesület.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város erdőbirtokán a Nagyerdőn, az Apafa-erdőn, a Monostor erdőn és a Savósgut-erdőn az erdőőri lakoknál raktározott erdei széna nyilvános árverésen f. hó 20-án dél előtt félkilenc órakor a Nagyerdő 12. szám alatt eladatik.

Polgármester.

SZAKOSZTÁLYI ÜLÉSEK

A Debreceni Ipartestület sütőszakosztálya ma, vasárnap délután 3 órakor, a cipész szakosztály 20-án, hétfőn este 6 órakor, a férfikalapos szakosztály 20-án, hétfőn este 5 órakor, a cukrászszakosztály 21-én, kedden este 5 órakor tisztújító ülést tartanak, melyre a szakosztályi tagokat ez úton hívják meg.

HENTES- ÉS MÉSZÁROSIPAROSOK FIGYELMÉBE!

A debreceni ipartestületbe tartozó hentes- és mészárosiparosok szakosztálya folyó hó 22-én, szerdán este fél 8 órakor az ipartestület tanácstermében közös ülést tart, amely ülés tárgya a következő: Szakosztályi tagok osztályokba való sorozása, jövedelmük szerint, adózási szempontból. Tekintettel az ülés rendkivül fontos voltára, úgy a hentes-, mint a mészárosiparosokat felkéri az elnökség, hogy azon feltétlen és pontosan megjelenni szíveskedjenek.

A MÉSZÁROS SZAKOSZTÁLY JELENTÉSE

február hó 11-től 18-ig:

Levágatott: Nagy marha 138 drb., növendék marha 42, borjú 137, bárány 66, ló 3 drb. — Nyersbőrárak: Magyar marhabőr 45, tarka marhabőr 55, borjúbőr 80 fillér. — Húsárak, nyomaték nélkül: Marhahús, pecsenyehúsok: Vesepecsenye tisztítva 1,20, csonttal —.80, fehérpecsenye —.80, gömbölyü felsál —.80, rostélyos —.80, fartők —.80, lapocka —.80. Leveshúsok: Hátszín —.80, tarja —.60, szegy —.48, lábszár —.48. Gulyáshúsok: Nyak, fej, kicsontolva —.48. Belszervek: Máj, szív, tőgy —.48 P. Csontok: fehér csont —.40, veres csont —.20. Borjúhús: Pecsenyehúsok: Comb 1.60, lapocka 1.60, vesés karaly 1.20, karaly 1.20, vastagszegy 1.00, vékony szegy —.80, máj 1.20 P. Pörkölt: nyak, konc, szív —.80 P. Bárányhús: hátulja 1.00, eleje —.80, fej —.20 P.

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőüzlet:

Buza: március 14.05, 08, 10, 13, 16, 1, 24, 36, 23, 26, 30, 20, zárlat 14.20—21, május 14.16, 20, 22, 20, 18, 23, 28, 30, 23, 20, zárlat 14.19—21.

Rozs: március 6.98, 7.00, 10, 08, 06, 00, 6.98, zárlat 6.98—7.00, május 7.45, 49, 58, 52, 45, zárlat 7.45—47.

Tengeri: május 7.48, 50, 52, 47, zárlat 7.47—48, julius 7.90, 85, zárlat 7.85—86.

A készárúvásáron buza 15—20, rozs 5 fillérrel drágább, zab és tengeri nem változott.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNY PIACI ÁRAK

Buza 16.00—15.00—14.00. Rozs 9.00—9.00 és a boletta. Árpa 9.20—9.00. Zab 8.50—8.00. Tengeri új 6.60—6.30. Lucerna 5.20—4.50. Széna 4.00—3.50—2.70. Lóhere 4.00. Bükköny 3.50. — Álomszalma 2.00—1.60. Ágyszalma 2.20. Répa cukor 1.00. Réna takarmány 80—70.

UJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

A múlt héten az elsőfokú iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:

Unghvári István cukrász, Tarcsi Lajos ócskaruhakereskedő, Guttmann Dávidné fakereskedő, Hartl János cukrász, Feldmann Dániel termény vétele és eladása, Bizik sütéménykereskedő, vitéz Tóth Károly korcsma, Kiss József asztalos, Batiz János szatócs, Kapus Jenő korcsma, Paneth Lajos kifőzés, Szilasi Mihályné tüzifa-, szén-, terménykereskedő, Friedmann Miklósné kifőzés, Mihalovics Géza tűzifakereskedő, Welsz Lajos és Tsa rövidárúkereskedő, Hartmann Márton kóser baromfikereskedő, Márta Ferenc és tsa törtpaprikakereskedő, jeddi Szabó Károly nőiszabó, ifj. Csontos Gyula asztalos, Eisenberger Dávid műszerész, Szabó Ferenc és neje gyümölcskereskedés, Vas József cipész, Farkas Lajos tűzifakereskedő, Juhász Eszter gyümölcskereskedő, Kardos Gyula takarmánykereskedő, Gellér Ferenc kőművesmester, Ráhos Ferenc tűzifakereskedő, Fenyvesi Miklós fuvaros, Husek Ferenc tejkereskedő, Veres Lászlóné zöldségkereskedő, Somogyi Kálmán gyümölcskereskedő, Hermel József hangszerkereskedő, Mészáros Sándor férfiszabó, Bakos József tetőfedő, Gombos József baromfikereskedő, Kustyán László tojáskereskedő, Klein Zoltán hentes, Makai Julia szatócs, Biró Kálmán fodrász, Deák Jenő szatócs, Schwartz Ferencné bazár, Kelemen József korcsma, ifj. Csanak Józsefné fűszerkereskedő, Breuer Katalin fűzőkészítő, Szabó Béla férfiszabó, Vámosi Béla papírkereskedő, Tóth István cipész és csizmadia, Tóth Károly hentesárúkereskedő, Nagy Károly és társai sokszorosító és könyvkötő, Suhemann József kocsma, Prezenszky Gyuláné szatócs, Kapus Béla szatócs, Eisenberg Dávidné kerékpárkereskedő, Antal Imre sütő, Szőllősi Mihály timár, Tóth Margit nőikalapkészítő, Bodolai János szatócs, Kopperdák Béla fodrász, Horváth Béla ócskaruhakereskedő, Kohajda Péterné kézimunkakereskedés és előnyomda, Krausz Erzsébet nőikalapkészítő, Márkus János férfiszabó, Schwartz Ernőné nőikalapkereskedő, Bartos Géza férfi és nőiruhakereskedő, Szerb Pálné fuvaros, Tóth Lajos cipész, Kiss József kőművesmester, Kardos Jenő illatszerkereskedő, Farkas Lili termény-, takarmánykereskedő, Nagy Ferenc kisebb kőműves, Makai László cinész-csizmadia, Nagy Sándor szatócs, Pető Róza nőifodrász, Kudi Aladár fuvaros, ifj. Lovász Mártonné szappankereskedő, Steflis Mária nőifodrász, Biró Imre kőművesmester, Szabó István orvosi műszerész, Frieder Lajos tűzifa- és szénkereskedő, Hermann András kisebb kőműves, Enyedi Miklós cinész, Nagy Ferencné szatócs, Kovács Margit nőiszabó, Orbán Lajos gummiárúelőállító, Snopper Lajos hentes-mészáros, Katz Béla mész-cementkereskedő, Kecskés Ferenc és tsa hentes-mészáros, Nánási József rőfös és férfidivatkereskedő, De Pol Izidoro cukrász, Dihen László szatócs, Halmos István szíjgyártó, ifj. Kerék gyártó István bércséplő, Kiss Jánosné szatócs, Kapisán József paprikakereskedő, Pintér Jenőné fűszerkereskedő.

Kiváló kokusz
kokusz-brikett, mindenféle előrendű hazai szenek és tüzifa legolcsóbb árban
Cégtulajdonos: Lapu Miklós, Szegfű u. 28, Telefon: 24-46.
Gabanyi cégné
Debrecen legrégibb szénteleppén kapható.

Közérdekü levél

NE LEGYEN SZABAD A ZSIBOGÓN KERÉKPÁRALKATRÉSZEKET ÁRUSITANI.

Türhetetlen az az állapot, ami ma Debrecenben a biciklilopások terén uralkodik. Nap-nap után olvassuk, hogy ellopnak átlag 2—3 kerékpárt, melyekből a legjobb esetben csak egy része kerül meg úgy, ahogy azt elloptak — dacára rendőrségünk szorgalmának — de az is rendesen olyan állapotban, hogy vagy a két kerék (ez a legtöbb esetben) vagy a gumik, vagy más nemesebb alkatrész hiányzik belőle. Természetes, az így leszerelt kerékpárt aztán vagy a temetőben vagy más rejtett helyre dobják, míg ott véletlen rátalál valaki és felviszi a rendőrségre. A tolvaj pedig legtöbb esetben eltünteti belőle a gyári számot és ismertető jelet s a legközelebbi szerdán vagy szombaton már árulja a zsibogón. Igen ritka eset, hogy valaki felismeri ott saját tulajdonát, ha csak valami reitett jellel meg nem jelezte. Igy csak módot nyujtanak a tolvajoknak és orgazdáknak arra, hogy lopott kerékpáralkatrészeket árusítsanak, nem volna tehát szabad kerékpáralkatrészeket árusítani a zsibogón, csak erre nyilt üzlettel rendelkező kereskedőknek, aki pedig ilvesmit el akar adni, annak igazolni kellene, hogy saját tulajdona. Igy nem fordulna elő annyi kerékpárlopás, mert ha egyszer igy megnehezítenék az alkatrészek eladását, nem igen merné egyik tolvaj sem a lopott kerékpárt eladásra kínálni. Igy azonban szabadon árulja azokat, mert tudja, hogy reálismerni majdnem teljesen lehetetlen.

Ezért volna igen ajánlatos, ha teljesen beszüntetnék a kerékpáralkatrészek árusítását a zsibogón vagy nem adnának alkalmat arra, hogy a tolvajok minduntalan károkat okozzanak embertársaiknak.

Debreceni statusquo izraelita anyahitközségtől.

133—933.

Hatvan u. 6. számu bérházban ez évi május, illetve augusztus hó elsejére kettő, három és négyszobás legmodernebb berendezésü lakások kiadók. Bővebbet dr. Fejér Ferenc hitközségi elnöknél, Simonffy utca 2/a. I. emelet. Telefon 31—72.

— **Vallásos ünnepély a Homokkertben.** A homokkerti egyházrész február 19-én, vasárnap d. u. 3 órakor a református olvasókörben vallásos ünnepélyt rendez az alábbi műsorral: 1. Fennálló ének: 1. dics. 2. Gyülekezeti ének. 1000. dics. 1—2. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik Sinoss Imre központi lelkész 4. Közének: 31. dics. 5. Előadást tart dr. Juhász Nagy Sándor egyházkerületi főjegyző. 3. Énekel saját harmoniumkisérete mellett Török Károly tanító. 7. Barcsay Bözsike szaval. 8. Énekel Bayner István th. 9. Szaval Csávás Sándor th. 10. Záróima és áldás. Kalas Ferenc lelkész 11. Záró ének: 160 dics. 4. v. Belépődij nincs, persze lypénzt a szegénysegélyezésre fordítjuk.

Az igénytelenség csimborasszóján

Mezítláb a hóban. — Ahol még ma is magyarúl dalolnak és nem ismerik a rumbát.

A falut Hutának hívják, de csak a romantika kedvéért, mert így mindenki megkérdezi: miért huta? Erre a bokorugrós szoknyás menyecske elkezdi a közismert mesét: Valamikor régen... üveget is fúttak errefelé; ma már csak (sajnos) az írtózatos szegénység elkeseredésében csak nyakalják az üveg tartalmát. 800 méter magasan van, közel a szentek birodalmához, túl a felhőkön ködtengerben, naptengerben. Mikor, hogy? Valamikor régen, mikor még több volt a fóka, mint az eszkimó, egyik-másik jókedvű királyfi idehozta őket messzi idegenből, a morva hegyek tájékáról, amiről már az ittrekedt unokák is sóhajtozva beszélnek. Akkor még zúgott az erdő, szökkent a sok őz, szarvas, hajnalhasadástól napnyugtáig pirosított a sok-sok huta. A sok jókedvű királyfi párszáz éve porlad valamelyik gótikus körengetegben, az ittfelejtett hutaiak pedig éldegélnek hol így, hol úgy a lekopasztott sziklák körengetegében. Kicsiny házikójuk belekapaszkodik a hegyoldal lépcsőjébe és jókedvűen eregeti a füstöt ereszalól, szellőző lyukból, nádközül, mert hát kémény nincs. Minek is az, mikor azon is csak befűtyülne a hívatlan vendég. Minden darab fáért külön meg kell szenvedni, háton hazahordani, mert hát kinek van lova? Nagy szó a fa, erdők birodalmában. Ők felégették a magukét s a környékbeli erdők pedig grófoké, érsekeké. Azok nem égették fel! Bezzeg, ha szükségük lenne rá!

Kiszalad egy kis lenhajú leány, fázósan összefonja vékony kezecskéjét a keblén s néz reám merőn, kérőn, szomorúan. Mezítláb van. Én a sí, hátizsák súlya alatt is érzem a tél fogát, ez meg vörös lábbal gázolja a havat. Ni-ni, nem is egy, több, majd minden háznál. Pendelyben, mezítláb álldogál vörösre mart lábú, citerázó gyermek, én pedig fókazsírral átitatott bakkancsomban is borzadva nézem. Nincs, nincs! Nincs pénz, nincs cipő. Így nő fel a hutai gyermek. Így jár iskolába is!! Szilveszter estéjén a tanító a cserkészek által adományozott használt ruhát, cipőt s egyebet osztott ki, a csoportban 13 mezítlábos gyermek szorongott. Ha látná ezt a jókedélyű, jóhiszemű királyfi!

Kicsiny, mezítlábos gyermekek egymás mellett békességben megférő házak, (jó levegőt, melegszívű, idegszakadt, ideolvadt emberek álmodnak arról, mi lenne, ha nekik is lenne fára, cipőre és kenyérre! Pedig nem is kellene egyéb, mint a pénzt külföldön kétkézzel szóró magyarok észrevennék ezt az alpesi tájat felülmúló, elbájoló vidéket. Nyolcvan fillérért adnak egy-egy ágyas tiszta szobát, fűtés, világítással. Egy pengő nyolcvanért kiadós, minden igényeket kielégítő napi ellátást. És mégse tudunk rájönni arra, hogy Magyarországon lehet legjobban és legolcsóbban szórakozni (sportolni, jó hegyi levegőt szívni, passziózni.) Pihenni vágyók, sportot szeretők, megígérő tájakat keresők: mindenki megtalálhatja, amit keresett. Társaság nincs, csak látnivaló. Mulatni, táncolni nem lehet: csak nézni parasztmenyecskék tarka mulatságát. Azok is csak csárdást tudnak táncolni. Lassút és gyorsat. De azt aztán tudnak! A rumhával és egyéb narkotikummal elbódított magyar faluk elmaradhatnak ezek mögött a cseh-morvából átvedlett faluk mellett. Az egész falu tud tótul beszélni, tud mindenki magyarul is. De nótázni csak magyarul tudnak.

Mikor az egyensapkát büszkén és legényesen viselő fúvószenekar rázendít a ropogós csárdásra, úgy válja, lejti a falu apraja-nagyja, hogy örömet nézni. Vasárnap délutánokon a leányok körbe állnak egy-egy ház előtt, csárdást dalolnak és táncolnak is hozzá. A nagy kezes-lábas melák sihederek pedig csak a jókötésű lányok mögött kuncogtak, de gyávák felkérni őket; látszik, nem a mi fajtánk. A falu főutcájáról, de különösen az iskola folyosójáról ide látszik a Tátra (844 m. magasan fekszik az iskola épülete). Fenséges kép, szomorú kép! Átöleli a nap koszorúja hóval borított csúcsait s átmosolyog öccsére, a Mátrára. Ez a mosolygás, ez az egymásra tekintés az ő ragaszkodásuk kifejezése, tudják ők, mit jelent ez. De mi is, hisz' nem azért vagyunk cserkészek . . . !

Somorjai László.

DR. SZONDY GYÖRGY:

MIT OLVASSON A GYERMEK? Az ajánlható ifjúsági irodalmi művek jegyzéke 3—14 éves korig

Szülők Könyvátra 12. sz. 43. lap 1.60 P.

Ez a kis könyv már évek óta hiányzik a magyar könyvpiacról. A megírásához, illetve összeállításához azonban olyan biztos szem kellett, mint Szondy Györgyé, aki nemcsak hivatott ifjúsági író, de elsőrendű pedagógus is. Négyszáz kötet ifjúsági könyv van ebben a könyvben felsorolva s a gyermek kora szerint elosztva, kifogástalan pedagógiai érzékkel. A felsorolás hat csoportba állítja össze a könyveket s ezen belül szakok szerinti csoportosítással öleli fel a könyvanyagot. A végén névjegyzéket és címjegyzéket is közöl.

Már egy pillantás is a kis könyvbe meggyőz bennünket arról, hogy Szondy György a leghasznosabb könyvek egyikét juttatja a szülők kezébe. Sok értékes, de az idők folyamán elkallódott könyv kerül ki ismét a napvilágra és velük együtt a modern ifjúsági irodalom is szépen van képviselve. Aki Szondy György egyéb írásait olvasta és abból megismerte a pedagógust, annak nem lehet kétsége afelől, hogy ezek a könyvek a legrigorózusabb lélekismeretességgel vannak összeszedve. Mindamellett nincs rájuk ütve a vaskalaposság bélyege, amely miatt a gyermek igazi érdeklődése körétől messze esnének a kiválasztott könyvek. Szondy György nemcsak a könyveket ismeri, de ismeri a gyermek lelkét is és tud a gyermekkel bánni is. Nem üvegházi növénynek akarja nevelni a gyermeket az olvasmányok által, hanem mezei palántának, amely az Isten szabad ege alatt teljesedik ki virággá.

Aki igazán hasznos olvasmányt akar gyermeke kezébe adni, annak hamarosan nélkülözhetetlen házi kincsévé válik Szondy György könyve.

(Szyk.)

NYILT TÉR

Néhai Szabó Mihály és Győri Mária keresztgyermekei jelentkezzenek Eötvös u. 102. szám. Tisztelettel özv. Szabó Mihályné.

SPORT

Jó sportot ígér a P. Máv-Bocskai mérkőzés

Az őszi szezon után először lép komoly mérkőzés keretében a pályára a Bocskai csapata, amely időközben megjárta Kalábriát, Németországot, több játékosa pedig a profiválogatottak csapatával kóborolta végig fél Európát, megbecsülést szerezve a magyar színeken kívül Debrecennek és a Bocskainak is. Ilyen körülmények között csak rövid pihenőt engedhetett a vezetőség a játékosoknak, hiszen már indul a szezon és a jövő vasárnap már a Bocskai is bele fog kapcsolódni a bajnoki küzdelmekbe.

Az utolsó szabadnapján a keleti kerület bajnokcsapatával, a P. MÉV-val játszik a Bocskai. Az amatőrbajnok nem megvetendő ellenfél még a Bocskai számára sem és a szezonindulás előtt a Bocskainak a legkomolyabb küzdelmet kell vívni a ladányiakkal. A papirforma Bocskai győzelmet ígér ugyan, de a Bocskainak nagyon meg kell dolgozni, ha azt akarja, hogy ez a győzelem imponáló legyen. Előzőleg a DKASE mérkőzik a DVSC-vel.

AZ I. LIGA

teljes fordulót bonyolít már le. A két nagycsapat vidéken játszik, a Ferencváros Szegeden, a Hungária pedig Miskolcon. Erős küzdelem után mindkét csapat győzni fog. Ujpestnek már könnyebb dolga lesz odahaza Kispest ellen. A Nemzeti a Somogyot látja vendégül és le is győzi, míg a két budai csapat, a II. és a III. ker. FC találkozása nyílt küzdelmet ígér.

A DEBRECENI TORNÁSZOK KITÜNTETÉSE.

Debrecen város reprezentatív parterre tornászcsapata a finn-magyar mérkőzés alkalmával olyan nagy sikert aratott, hogy a MOTESz 12 darab díszjelvénnyel tüntette ki a csapat tagjait. A kitüntetésen kívül meleg ünneplésben is volt része a szép és bravuros munkát végző tornászoknak, akiknek a részére a legmagasabb kitüntetés volt az, hogy a versenyen jelen volt kormányzó több ízben tüntető melegséggel tapsolt a merész gyakorlatoknak. A díszjelvényeket ünnepélyes keretek között a DTE közgyülésén osztják ki a tornászoknak.

A FINNEK KÖSZÖNETE DEBRECENHEZ

A múlt héten Debrecenben járt Sovolainen világbajnok és kísérője Yrjö egyetemi tanár rendkívül meleghangu köszönőlevelet intéztek a rendező DTE elnökségéhez, amelyben megköszönték azt a páratlanul figyelmes, udvarias és szeretetreméltó fogadtatást, amelyben őket a debreceniek részesítették. Mint írják, a debreceni tartózkodás fénypontja volt Magyarországi utazásuknak. Finn vendégeink bizonyára nagy propagandát fognak csinálni hazájukban Debrecennek.

BIRKOZÁS

Felhivjuk a DMTE és DTE birkozóit, akik a február 5-iki versenyen részt vettek és a Nagyváradon március 5-én megtartandó versenyen részt akarnak venni, 21-én délig jelentsék be, okmányaikat (szegénységi bizonyítvány, vagy munkakönyv, születési bizonyítvány) adják be, mert az utlevelek megszerzését e héten elintézzük. Utlevél és vizumra 3 pengőt kell befizetni. Kisérőket, akik fenti okmányokkal rendelkeznek, szivesen viszünk. Utiköltség Nagyváradra és vissza ca hét pengő. Bejelentések Szabó József cipészüzletében Batthyányi utca 12.

FEDETTPÁLYA ATLETIKAI VERSENY A FŐREÁLBAN

Szombaton volt a debreceni Fazekas Mihály főreáliskolai fedettpálya atletikai verseny a főreáliskola tornatermében. Az eredmények a következők:

Helyből magasugrás: 1. Svendor (reál) 134 cm. 2. Szappanos (reál) 131 cm. 3. Kapros (piarista) 128.

Rudmászás: 1. Svendor 3.4 mp. 2. Dietrich 3.4 mp. 3. Furkó 3.4 mp.

Magasugrás: 1. Kapros 165 cm. 2. Dietrich 162. 3. Klein (zsidó gimn.) és Szappanos (reál).

Kötélfüggeszkedés: 1. Dietrich 3.5 mp. 2. Svendor 3.6 mp. 3. Furkó.

Bakon: 1. Svendor 22. 2. Herkner (reál) 21. 3. Juhász (reál) 19.

A verseny jó rendezésben folyt le, ami Hadházy Dezső testnevelési tanár érdeme.

A DEAC TRÉNINGMÉRKŐZÉSE

A DEAC első és második csapata vasárnap délelőtt 10 és 11 órai kezdettel tréninget tart az egyetemi pályán.

FELHIVÁSOK!

Felkérem a DVSC alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap délután fél egy órára a pályán jelenjenek meg: aBrna, Kántor, Antal, Koza, Vásárhelyi, Weisenburger, Béres, Szabó, Bihari, Nyizsnyik, Osztroviczky Juhász.

Felkérem a D. Vasas összes játékosait, hogy ma, vasárnap déli 12 órára a Dohánygyár elleni mérkőzésre a DKASE pályán pontos időben felszerelésükkel együtt jelenjenek meg. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

A DKASE felhivja alábbi játékosait, hogy ma vasárnap legkésőbb háromnegyed 1 órára a Vasutas pályán jelenjenek meg: Bartha, Gyarmathy, Hevesi, Jelinek, Kemény, Gál, Hartmann, Szabó, Bőr, Karalyos, Tolnay, Biró, Kónya, Ökrös, Magyar I. és II., Urbin, Mátis. Intéző.

Felhivom a Dohánygyár összes játékosait, hogy ma, vasárnap délután a DKASE pályán a D. Vasas elleni bajnoki mérkőzésre legkésőbb délután fél egy órára okvetlen jelenjenek meg. Intéző.

DVAC vasárnap délután 2 órakor tréningmérkőzést tart a DKASE pályán, a játékosok pontos megjelenését kéri az Intéző.

Az atletikai kerület közgyülése

ma, vasárnap d. e. fél 12 órai kezdettel lesz megtartva az egyetemi olvasóteremben (kollégium, földszinti keresztépület, díszterem alatt), amelyre a kerület tisztikarának, tanácstagjainak és intézőbizottsági tagjainak pontos megjelenését kéri a MASz keleti kerületének vezetősége. A közgyülésen választják meg az új tisztikart, tanácstagokat és az intézőbizottság tagjait.

Előtte 11 órai kezdettel ugyanott a kerület intézőbizottsága tartja jelölő és a közgyülést előkészítő ülését.

STRASSNOFF IGNÁC
VILÁGHIRŰ KALANDOR-KIRÁLY IZGALMAS SZÉLHÁMOSSÁGAI

Stradivariust vásároltattam a hercegnővel Rigó Jancsi számára

Strassnoff Ignác ifjukori élményein, fellépésein, stiklijein sokszor huzódott végig a bohém jószívűsége. Nem egyszer követett el olyan dolgokat, melyekből semmiféle anyagi haszna nem volt, nem is törekedett ilyenre, mint egy igazi bohém, nagy gyerek odaadta barátainak egész szivét, ha kellett feláldozta érte eszét, sőt még azt a lehetőséget is, hogy itt még esetleg keresni is tudna valamit.

Ilyen esete volt Strassnoffnak Rigó Jancsival, a világhírű cigányprimással, akivel akkor találkozott Brüsszelben, amikor Rigó Jancsit már gyötörte a szabadságvágy és honvágy. Ezt az esetet így meséli el Strassnoff.

Találkozásom Rigó Jancsival

Brüsszelben ültem a Royal kávéházban és a magyar ujságokat böngésztem a délutáni feketekávé mellett. Egy úr az asztalomhoz lép és magyar nyelven megszólít, legyek szives átengedni az egyik lapot.

— Itt van Jancsikám az ujság, — feleltem, — de kérlek, foglalj helyet s beszélgessünk. Olyan régen nem láttalak, hogy alig ismerek rád. Elegáns úr lettél.

Rigó Jancsi örömmel telepedett le a „régi ismerős" mellé, hisz külföldön, ilyen messzire hazájától ritkán találkozik az ember ismerőssel, honfitárssal.

Amint ott ül, néz, néz, egyre néz tám. Nem volt tisztában vele, hogy tulajdonképpen ki lehetek én. Észrevettem zavarát és megkönnyítettem a gondolkozását:

— Ne törd azt a kis eszedet, Jancsikám — szóltam hozzá, — mindjárt megtudod, hogy ki vagyok. Én vagyok a „Náci", akinek annyi sok szép nótát huztál a fülébe, hol Prágában, hol Londonban, hol a Ritzben odahaza.

— Jaj, Istenem! Hogy meg nem ismertelek azonnal! Én drága jó cimborám, Nácikám.

A következő pillanatban már a nyakamba borult és cigányos szokás szerint össze-vissza csókolt. Olyan nagy örömet szerzett neki a viszontlátás, hogy alig tudtam lecsillapítani.

— No Jancsi, most már maradj nyugodtan, mert idefigyelnek a szomszéd asztaloktól. Én pedig nem szeretem a feltünést. Mondd el, hogy élsz? Boldog vagy e hercegnővel? vagy vágyik a szíved az otthonhagyottak után?

Elszomorodott Rigó Jancsi és könnyek töltötték meg szép, nagy fekete szemeit.

— Hát, tudod, édes jó Nácikám, neked elmondok mindent, mert te mindig jó voltál hozzám. És okos ember vagy. Jól esik, ha elmondom a bánatomat és tudom, hogy te segítesz is rajtam.

— Ki vele Jancsi, mondd el, mi nyomja a szivedet.

— Ott kezdem, hogy nagyon fáj a szivem az otthonhagyott családomért, mert tudod Nácikám, nem illik a hercegnőhöz a cigány. Még ha egyedül vagyok vele, akkor hagyján. Nagyon kedves asszony, lesi minden gondolatomat és ha valamit kérek, az már egyszeriben meg is van. Csak éppen pénzt nem ad a kezembe. Nem fukarságból. Isten mentsen! Hanem tudod, megvan bennem most is az a cudar cigánytempó, hogy ha pár ezer frank van a zsebemben, addig nem megyek haza a hercegnőhöz, míg a pénzt el nem mulattam. Mivel ez egy párszor már előfordult, most már nem kapok pénzt. Csak annyit, amennyi éppen bőven elegendő zsebpénznek. De viszont az is igaz, hogy nem kérhetek tőle olvat, ami nekem megtetszett, hogy azt meg ne vennő.

— Értem Jancsikám. Most már mindent tudok, a többit elengedem. Feleli nekem őszintén arra, amit tőled kérdezek. Tegyük fel, hogy én szerzek neked nagyobb összeget, annyit, a mennyivel te hazamehetsz Magyarországba tieidhez, itt tudnád hagyni a bűbájos hercegnőt?

— Drága Nácikám, ha ezt megcsinálod holtomig ingyen muzsikálok neked.

— Gyere velem és fogjunk mindjárt hozzá a pénzszerzéshez. Segíteni akarok rajtad és a családodon. Mert az mégse járja, hogy egy hercegnő kedvéért elveszítsük Rigó Jancsit.

Jó hegedűvásár

Séta közben egy hangszerkereskedés előtt mentünk el. Itt láttam a napokban egy Stradivériust kitéve a kirakatba. Az ára 40.000 frank. Bementünk az üzletbe. Arra kértem a kereskedőt, mutassa meg a Stradivériust. Szívesen teljesítette kívánságomat, hiszen nem mindennap akad vevő ilyen drága hegedűre.

— Jancsikám nézd meg ezt — szóltam Rigó Jancsinak — s átnyujtottam neki a hegedűt, — jobban mondva próbáld Ki, vajjon megéri-e a 40.000 frankot.

Rigó Jancsi csak hüledezett, hol éngem, hol a hegedűt nézte, de végül is összeszedte magát, felhangolta a mesterművet és játszani kezdte rajta: „Édesanyám is volt nékem".

Sohase hallottam ezt a nótát ilyen szépen játszani. Benne volt ebben a nótában a magyar ember minden keserve, bánata, vágyódása a hazai rög után. Sohasem fogom elfeledni azt az az érzést, amely akkor uralkodott rajtam. Extázisomban ott a kereskedő előtt megcsókoltam Jancsit.

— Látom, hogy a hegedü tetszik neked, — szóltam — ezt megvesszük.

A kereskedővel félrevonultam az az irodába és azt kérdeztem, hogy ha holnap megveszem tőle a hegedűt 40.000 frankért, mennyiért veszi azt vissza néhány óra mulva? A kereskedő nagyot nézett, nem értette a dolgot, de kereskedő volt, még pedig francia. Kevés gondolkodás után határozott. A hegedüt hajlandó huszonnégy órán belül 35.000 frankért visszavenni.

— Rendben van, kérem, adja ezt írásba.

Ez is megtörtént.

— Most még valamit kérek. Mutasson olyan hegedüt, amely külsőleg hasonlít a Stradiváriushoz, de ne legyen drága.

Találtunk is hasonlót, amely 300 frankba került.

— Kérem, tartsa készenlétben ezeket a hegedüket és a mai napon, vagy holnap egy hölgy ennek a művésznek a jelenlétében meg fogja a Stradiváriust vásárolni. A valódi hegedüt ön huszonnégy órán belül visszaveszi, kifizeti a 35.000 frankot és helyette kiszolgáltatja a 300 frankost. Rendben van?

— O', igen, uram.

Eltávoztunk. Magammal vittem Rigó Jancsit a szállodába és kioktattam a szerepére.

— Figyelj rám, Jancsi. Te azt mondtad, hogy a hercegnő minden kívánságodat teljesíti.

— Még sohasem tagadott meg tőlem semmit.

— Most hazamégy a hercegnőhöz és megkéred, hogy vegye meg számodra a Stradiváriust. Ha ez meglesz, a többit bízd rám. Azt hiszem, már látod, hogyan jutsz pénzhez? A valódi hegedü visszaadjuk a kereskedőnek, megkapjuk a 35.000 frankot és az olcsó hegedüt elhelyezed a Stradivárius helyet a tokba. A hercegnő sohasem fogja megtudni, hogy nem Stradivériusot játszod a nótáját.

Másnap programszerüen folyt le minden. Mikor gyors munkámat befejezve, Jancsinak kezébe nyomtam a 35.000 frankot, azt hittem, hogy megboldogul örömében.

Másnap elutaztam Brüsszelből és nem találkoztam többé Rigó Jancsival.

Strassnoff mint gróf és üzletember

Strassnoff Ignác nemcsak a felső tízezrek között játszott szerepet. Üzletember is tudott lenni, ha belekényszerítették. Szándékosan használom ezt a kifejezést, mert a történet, amelyet itt előadok, voltaképen kényszer hatása alatt jött létre. Bár Strasnoff Ignác zsidó, mégis volt benne antiszemita vonás, amennyiben az alábbi történet egyik hősével éppen azért nem akart tárgyalni, mert az zsidó bankár volt. Nagynehezen hagyta magát rávenni arra, hogy üzletet kössön. A rendes kereskedő gondosságával járt el az üzletkötésnél Strassnoff, de nem is kerecsett azon más, csak Strassnoff. A tízezermárkás üzletkötés története a következő:

A jószágigazgatóm nem küldi el a hizlalt ökörszállitmányt Berlinbe

Amerikából érkeztem meg Hamburgba. Pár hétig itt időztem. Egyik legelőkelőbb szállóban, a Central-ban szálltam meg. Zimankós, hideg téli este volt. Ott üldögéltem a hallban, a nyitott kandaló előtt. Kényelmesen elhelyezkedtem a fotőjbe s átböngésztem a magyar lapokat, melyeket magamhoz hozattam. Természetesen mint gróf Szentirmay voltam bejelentve a szállodában.

Amint olvasgatok, a kandaló feletti tükörből arra lettem figyelmes, hogy egy idősebb uriember ide-oda kerülget a hátam megett. Szakértői szemem rögtön megállapította, hogy nem detektív. Ezeket az urakat hamar megismertem. De azért idegesített, mert nem tudtam, mit akarhat itt. Végre elém kerül és nagy udvariaskodva bemutatkozik.

— Kohn berlini bankár vagyok — mondta megfelelő nyomatékkal.

Egyike volt Berlin legnagyobb bankárjainak.

Felajánlotta szolgálatait, tekintettel arra, hogy a magyar urakat, akik Berlinbe üzletileg jönnek, rendszerint ő szokta kiszolgálni.

— Na ez mind nagyon szép, kedves Kohn úr, — mondtam kissé nyersen, — de hát ugy-e bár maga zsidó?

— Igenis kérem alássan.

— Nahát kedves Kohn úr, én zsidóval üzletet nem csinálok.

— Bocsánatot kérek, gróf úr, ez nem jelent talán semmit, hogy én zsidó vagyok. Harminc éve állok a berlini piacon, mindenki által tisztelve és becsülve, de nekem még senki sem mondta azt, hogy azért nem köt velem üzletet, mert zsidó vagyok.

— Hát kérem, nálam ez elv. És ne is fáradjon, mert mi üzletet nem csinálunk.

Láttam, hogy az öreg sértett önérzettel távozott. De tudtam, hogy mi még találkozunk. Tényleg másnap délelőtt az olvasóteremben ültem s ki jelenik meg, mint Kohn bankár úr.

— Méltóságos gróf úr — kezdte újra, — ne tessék tolakodásnak venni, hogy a tegnapi incidens után mégis eljöttem, de okmányokkal akarom igazolni, hogy velem, mint zsidóemberrel Frigyes királyi herceg, Windischgraetz herceg is csinált üzleteket. Ennek igazolására felmutatom ezeket a leveleket.

— Nézze kedves Kohn úr, én nyakas ember vagyok, nekem nem mérvadó, hogy Frigyes főherceg, vagy Windischgraetz magával üzletet bonyolit le, de én elvből zsidóval nem csinálok üzletet. Igy hát kár minden fáradságért. Legjobb lesz, ha békében hagy.

Észrevettem, hogy ez a második fiaskó még jobban bosszantotta az öreget. De mit volt mit tennie, kénytelen kelletlen elment.

Alig egy óra mulva ismét megjelent a szállodaigazgató társaságában. A direktor bocsánatot kért, hogy a bankár elpanaszolta neki, hogy milyen kurtán, furcsán bánt el vele a gróf úr és végtelen sérti önérzetét, hogy felőle így vélekedik egy magyar úr.

— Ehhez méltóságos gróf úr csak annyi megjegyezni valóm van, hogy én hosszú évek óta ismerem a bankár urat és megállapíthatom azt, hogy a legmegbízhatóbb, legbecsületesebb emberek egyike Berlinben.

— Kedves igazgató úr, — mondtam, — ne higyje, hogy a maga protekciója nem ér semmit, most az egyszer kivételt teszek, megpróbálok üzletet csinálni a Kohn úrral. De előre figyelmeztetem, — fordultam a bankár felé, — hogy ha az üzlet lebonyolítása körül a legkisebb inkorrektséget tapasztalom, akkor megemlegeti, hogy én velem is csinált üzletet.

— Kérem, méltóságos uram, nyugodt lelkiismerettel vállalom a megbízást, mert előre meg vagyok győződve róla, hogy méltóságod meg lesz velem elégedve.

— Nos rendben van. Hallgasson ide. A birtokomon van körülbelül-120—130 hizott ökrőm. Ezeket szeretném itt Berlinben eladni, ha jó árat érek el. Tehát hozzon erre vevőt.

— Méltóságos uram, a legrövidebb idő alatt jövök a vevővel, mivel a közelünkben lakik.

Tényleg nemsokára beállított hozzám egy hatalmas termetü német emberrel, aki abban az időben Berlinnek legnagyobb marhakereskedője volt. Ez nyomban hajlandónak nyilatkozott a hizlalt ökrök megvételére.

— Mit fizet az ökrökért ? — kérdeztem. Megjegyezni kívánom, hogy soha életemben nem adtam még el ökröt, azt sem tudtam milyen súlyuk van, mennyiért szokták adni és venni.

— Mennyi a sulya az ökröknek ? — kérdezte a kereskedő.

Ezt magam is szerettem volna tudni. De egészen nyugodtan feleltem:

— Nekem olyan nagy marhaállományom van hizlalásra beállítva, hogy bármilyen súlyban ki lehet válogatni 100—120 darabot, tehát mondja meg, hogy milyen súlyuakat szeretne.

— Legjobban szeretnék 500—600 kilósakat kapni.

— Rendben van, ki lehet azt a pár vagont így is válogatni. De most az a kérdés, hogy mit fizet érte ?

Megmondta az árát, amit hajlandó adni.

— Holnap adok önnek választ. Telefonon megkérdezem előbb a jószágigazgatómnál, hogy Budapesten menynyi a marha ára most és ha itt jobb árat tudok elérni, akkor felszállítom, de ha otthon is megkapom ezt az árat, akkor természetesen nem szállítom ide.

Másnap pontosan jelentkezett az üzlet megkötése végett, de én sajnálattal kijelentettem, hogy az üzletből nem lesz semmi, mert ezt az árat odahaza is elérem. Mivel azonban Berlinben akkor tényleg nagy husszükséglet volt, a kereskedő nem sokat gondolkozott és 10 pfenninggel javította az árat. Erre megkötöttük az üzletet. Amikor elém tette aláírás végett, kijelentettem, hogy csak akkor vagyok hajlandó aláírni, ha nekem tizezer márka előleget azonnal lefizet.

Gondolkodás nélkül húzta elő a vastag pénztárcát és leolvasta a tiz darab ezrest.

Hanyagul összemarkolva gyürtem a nadrágom zsebébe.

— Na így már rendben vagyunk. De még egy szivességre is megkérem.

Kiállítottam egy táviratlapot a következő tartalommal:

»Bakos Sándor uradalmi intéző úrnak, Adony. Százhusz darab öt-hatmázsás hizott ökröt azonnal szállítson Berlinbe az alábbi címre. Gróf Szentirmay.«

Szívélyes búcsúzás után eltávoztak.

Még aznap este természetesen én is jónak láttam, hogy elhagyjam Berlint.

Pénzem volt bőven, átrándultam Párisba. Kellemes heteket töltöttem itt el, aztán hazafelé utaztam. Frankfurt am Main vasut állomásán, ahol pár percig időzik a gyors, kiszálltam s bementem a restibe.

Legnagyobb meglepetésemre kit találtam ott, mint az én berlini bankáromat.

Ahogy meglátott, lelkendezve szaladt felém és magából egészen kikelve kiáltotta :

— Gróf úr ! Gróf úr ! Az ökrök még ma se jöttek meg Berlinbe !

— Hallja ? Hát tehetek én arról, hogy a magyar ökör nem akar Berlinbe menni ?

— De kérem . . .

— Maga biztosan megkapta a maga jutalékát, akár megérkezett az ökör, akár nem, én is megkaptam az előleget, azzal a különbséggel, hogy én előre tudtam, hogy azok az ökrök nem fognak Berlinbe megérkezni. Nyugodjon hát bele a változhatatlanba. Különben is indul a vonatom, Isten vele, máskor jobb üzleteket !

Választ se várva, megfordultam és pillanatmulva eltüntem az elsőosztályú kocsiban.

Székely Andor.

A LEGKEGYETLENEBB HALÁL

A DEBRECENI HISTÓRIA XVII. SZÁZADBÓL.

Irta : **Zágoni Kelemen.**

A gyarló ember mindig hajlamos volt a bünre. Nyoma van, hogy a bűnt mindig büntetés követte mindazon időkben, mely időkről történelmi emlékeink vannak. Már egynéhányszor megemlékeztünk mi is arról, hogy Debrecen történelmében milyen fontos szerepe volt a bíráskodásnak és bizony alig kétszáz esztendővel ezelőtt olyan bűnökért, melyeket ma úton-útfélen sokszor büntetlenül követnek el, azokban az időkben bezzeg kegyetlen halállal lakoltak a deliquensek.

Megégetés, kerékbetörés, nyársbahúzás nem tartozott a ritkaságok közé. A notórius lókötőnek enyhe büntetés volt ha egyszerüen fejét vették, vagy felakasztották. Különösen a tolvajlásokat üldözte erősen a törvény, bár a gyilkos is megkapta a büntetését kérlelhetetlenül.

Minden bünök között azonban legszigorubb bünhödést az istenkáromlásra mérték ki a földi bírák. Ez a bün volt az, melyre nem volt kegyelem, melynek megtorlásában mindig példát akart statuálni a nemes tanács. Bár igen kegyetlen volt a büntetése az istenkáromlásnak, azonban a feketekönyv lapjain elég gyakran találkozunk ilyen bünesetekkel.

Itt van mindjárt a Farkas János esete. Róla legelőször is úgy emlékezik meg a fekete könyv, mint ismert, híres tolvajról, akit többször csíptek rajta lókötésen. Vagy így, vagy úgy, de valamilyen úton-módon eddig sikerült elkerülnie a biztos halált Farkas Jánosnak, legfeljebb néhány furatossal úszta meg, vagy nyakvasba szoríttatván, tüzes fogókkal megfogdostatván, szabadon bocsátották a nyavalyást azzal a kikötéssel, hogy ebben az életben többé fel nem keresi Debrecent.

Csak legutóbb is így verte ki a hóhér a városból, mikor is annyira fogadkozott Farkas János átkozódással hitvány maga ellen, hogy az már a követ is megindította volna, nemcsak az embert.

A tanácstagok azonban nem hittek ezeknek az esküdözö, átkozódó fogadkozásoknak és a darabontok útján figyeltették a híres zsiványt, hogy ha netalán visszajönne a városba, sorsát véglegesen elintézzék.

Farkas János nem sokáig váratott magára, mert álnok és állhatatlan természete csak ide húzta vissza szülőhazájába.

A tavaszi szatmári vásáron felette jó vásárt csinált azzal a négy daruszőrü ökörrel, melyet a gencsi határról hajtott fel, így könnyen megtehette, hogy Szatmártól Debrecenig csapszéktől csapszékig jött. Az útmenti csárdákban roppant nagyokat mulatott és míg a pénzből tartott, becsületesnek embernek képzelte magát, mikor fel-felhajtott és sűrün nézett az itce aljára. Nem is volt semmi baj, míg a halápi csárdáig el nem ért. Még itt is megúszta volna minden veszedelem nélkül, hanem most annyira elővette a hetvenkedés, hogy felfigyelt az a két városi lovas hajdu is a beszédre, akik egy ital borra betértek a csárdába.

Farkas János ott vírrasztott a pislogó mécses mellett és nagy hanggal verte a mellét két-három szájtáti kondásnak, akik a cserei erdő szélét túratták nappal a disznóikkal. A jámbor kondások nyála is elcsordult, mikor a híres zsiványt egyik-másik mulatozását mondotta el és hogy teljesebb legyen a hitele a pusztai emberek előtt, néha rávágott az asztalra és nagyhangon kiáltotta a csaplárosnak:

— Bort hozzon a pénzemért ezeknek a velem együtt becsületes embereknek!

Es ilyenkor gurult az ezüst Máriás, hogy még fürgébben mozogjon a csapláros.

Ilyen parázs kedvében találta a két lovas hajdu a mulatozó Farkas Jánost. Előbb ügyet sem vetettek a megnótázott rongy emberre, mert egy percig se gondolták, hogy éppen a hóhér által kivert Farkas János verheti úgy a mellét a debreceni határban. Csendesen iszogatta a félmeszely bort a két lovas hajdu és ügyet sem vetettek a nagy hangon legénykedő atyafirá. — Nem addig, míg a bor végleg el nem vette a Farkas János maradék eszét is és bele nem kötött a két hajduba.

Macerálta, szekérozta a két városi embert. Előbb csak célzásokkal nevezvén beréknek és ingyenélő lézengőknek a szomszéd asztalnál ülőket. Aztán vastagabban kezdett gorombáskodni, hogy a hajduk közül az egyik nem állotta meg, hogy oda ne lökje a kötődő felé:

— Kuss, elég volt a pofázásból!

— Nekem mondtad, te nyüves kutya? — terpeszkedett Farkas János esztelen gőgjében.

— Neked! De ha be nem fogod a szád, akkor majd egyebet is kapsz! — nézett mordul a hajdu.

— Nekem mertél ilyent mondani, te város kutyája! Te, aki akkor ugrasz, mikor füttyentenek! Nekem!? Hát tudd meg, hogy nekem még az Isten se parancsol, nemhogy a városod, vagy éppen egy ilyen rühes! . . . — Aztán szörnyü káromkodások fakadtak fel Farkas Jánosban és egyszerre olyan lett az egész ember, mint egy kifakadt kelevény. Átkozódott és olyan káromkodásokat acsarkodott, hogy nehéz volt a földnek hallgatni. A potyán iszogató kanászok eloldalogtak az ittas ember mellől, nehogy ők is törvénybe kerüljenek. Ez még inkább fokozta a Farkas János esztelenségét és most már az üveget verte a földhöz és rátaposott a cserép csuporra, melyből a bort itta.

A vége az lett a hősködésnek, hogy a két hajdu — mindkettő bikaerős ember lévén, — lefogta Farkas Jánost, kezét összekötözték és maguk előtt, helyesebben a lovaik előtt hajtották be Debrecenbe, hogy itt törvénybe adják az ismeretlen embert istenkáromlás bünéért. Csak idebent tudták meg, hogy Farkas János az elfogott bünös.

A kanászokat is behozták tanúvallomásra és ezek is eskü alatt vallották, hogy Farkas János valóban elmondta azokat a súlyos istenkáromlásokat. — Nyavalyás Farkas János ittasságával akart védekezni, de nem volt mentség az életére.

Sok volt már a rováson. És most mindent betetőzött a hallatlanul csudai istenkáromlás.

Törvényt ültek felette és meghozták a szörnyü ítéletet, mely azokban az időkben is ritka volt éppen súlyos volta miatt.

És az ítélet szerint »elsőben is hóhér kezébe adatott, s tüzes fogóval megfogdostatott, annakutána, amely nyelvével az ő teremtő Istenét megkáromlotta, kimetszettetett, két keze, amivel ölt, elvágattatott és az akasztófára szegeztetett, teste kerékre vettetett, végül kővel agyonveretett!«

Mindeneknek örök példájára és elrettentésére.

Sipos Károly az Országos Református Szeretetszövetség javára adta ki könyvét

Sipos Károly nagyrábéi segédlelkész »*Boldog Isten*« c. alatt megjelent verseskötete, amely Budapesten a Sylveszter-nyomdánál jelent meg, úgy az egyházi, mint a világi sajtó részéről osztatlan elismerésre talált. A »Pesti Hirlap« irja róla többek között a következőket: »Sipos Károly könyvében a férfias líra szól hozzánk. Komolysága, szép egyszerüsége és tömör magyarsága a legnagyobb értékei. Minden egyes versét tiszta érzés fütí át, emelkedett szempont, Istenhit és emberszeretet. A könyv megérdemelten bizonyára népszerü lesz.« A Tanítók Lapjában Varga Lajos ismert tanító-költő méltatja a Golgotás útra induló poétát, »mert a költő útját — irja — a fájdalmak sötét kilométerkövei jelzik. Az igazi Múzsa-csókos költő sokszor hál a szenvedések ágyán és mindig vonszol egy darabot a Krisztus keresztjéből.« A »Vasárnap« gyülekezeti hetilapban dr. Farkas Pál ir az ő rendkivüli egyénisége fényében a »fiatal bihari költőpap« könyvéről, aki ezt olvassa, annak nem kell egyéb kommentár, az elé a varázslatok prizmáján vetül Sipos Károly verses könyve, a Boldog Isten, amely nemcsak költészet, de valóságos élet-arc, mert Sipos Károly versei nemcsak szépek, de igazak is mindenekfelett.

S ha hozzávesszük mindezekhez, hogy Sipos Károly könyvével nemcsak gyönyörködtetni, de használni is akar, mert könyve tiszta jövedelmét, mint lelkész-árva — hálából — a Szeretetszövetség javára ajánlja fel: akkor elmondhatjuk, hogy Sipos Károly könyve valóban jótétemény és adomány s a »Boldog Isten« egyház és haza oltárán egyaránt szép és hasznos áldozat.

Mi is áldást kívánunk Sipos Károly egykori fiatal diák-munkatársunkra és könyvére, kit Szatmár, Szabolcs s most már — Bihar tart magáénak.

A könyv kapható »Méliusz«-nál is. Ára 80 fillér.

ÓZDI SZÉN PRIMA SZÉN
ÓZDI SZÉN FOGALOM
ÓZDI SZÉN JÓL MELEGÍT
ÓZDI SZÉN NYUGALOM
Vegyen ózdi szenet olcsón a
Népszövetségi Hitelszövetkezetnél
Szt. Anna u. 10. T.: 31-32. és 32-31
Rendelhető a dohánytőzsdékben is.

Utazásom a Szentföldön.

Izrael völgyén át.

Ecsedi István útinaplójából.

(47. folytatás.)

Nazarethben pár napot töltöttem. Szükség volt a pihenésre, mert a Holt-tengertől nagyobb pihenés nélkül folyton jöttem. Éreztem, hogy tanulmányutam is vége felé közeledik. Végül ruhatáramat is rendbe kellett hozni.

A legutolsón kezdtem. Ruháimat mosni adtam, cipőmnek megíígértem, hogy Haifában kijavíttatom. Felsőruhám, ha nem is szakadozott, de szennyes, a generális javítást Haifára hagytam.

A napot kirándulással, az estét jegyzetek készítésével töltöttem el. Levelet hazulról nem kaptam, nem bántott, hiszen címemet sem tudták, inkább én irogattam.

Felmentem a nagy utra. Évszázados karaványut Haifa és Damaszkusz közt. Nagy a forgalom, bár jelentőségét a Hedzsasz vasut elvette. Nagy karavánok vonulnak Tiberiás és Damaszkusz felé. Az arabok még mindig a tevét használják. Ez birja az utat. Szakadásig megterhelik ezeket a szegény párákat és nagyon igénytelenek, ami a jószágot gondozni nem szerető arabnál nagyon fontos.

Napokig elnézném ezeket a jámbor állatokat. Lassan vonulnak. Kimérten, kényelmesen lépkednek, mint nálunk a szép magyar ökrök. Nyögnek, mekegnek a teher alatt, mely pupjuk két oldaláról lóg le oldalukon. Keservesen néznek rám. Nagy, bágyadt szemeikkel panaszkodnak szomoru rabszolgasorsukról.

Ámde nem sokáig panaszkodhatnak. Andalgásukban elmaradnak. Huzatják magukat. A hajcsár észreveszi. Hosszu, vastag botjával irgalmatlanul üti az állatot, mely neki vagy gazdájának dolgozik haláláig. Sajnálom szegényt. Az állatkinzás nekem is fáj. Panaszos pofájukat már felém sem merik forditani. Előre néznek és sebes léptekkel követik a csengős elsőt. Ezt jobban megbecsüli az arab. Ezen kevesebb a teher. Vörös és sárga rojtok lógnak le róla. Fel van díszitve. Fején is ilyen öltözék van. Pityegő hangu csengő lóg a nyakában. Az arab a tetejében ül. A Koránból verseket dudol, hajbókol előrehátra, egyhangu a dalama és kellemetlen orrhangja unalmassá teszi.

Amott szerencsétlenség történt. A karaván áll. Megnézem. Egy nagy teve összeesett. Ott fekszik szegény. Gém nyakát előre nyujtja. Fejét lehajtja a földre, liheg. A barbár arab nógatja. Nem megy. Pogányul üti. Nem mozdul. Nagyon beteg. Izzad a jószág és a szeme könnybelábbad. Az arab leoldja a terheket. Fel akarja állitani. Ujra üti. Hatalmas hurkákban dagad fel a bot útja. Most meg kettő üti. Hiába. A teve nem tud felkelni.

Egyszerre vad ötletük támad. Száraz avart szednek az útfélről, meggyujtják és azzal perzselik testét, hogy felkeltsék. Ez sem használ. Átpakolnak a többire és a tevét otthagyják az uton. A szegény állat néhányat vonaglik, elnyulik. A hajcsarok sorbaállítják a többit. Megnézik még egyszer az elesettet. Felmásznak a nyerges tevéikre és indul tovább a szomoru menet. A fekvő nem mozdul többet. Nem liheg, szeme üveges. Befejezte nyomorult életét, megdöglött. Ott pusztult el a munka mezején, ott fekszik az útszélen, az árokparton. Értékesiteni fogják és eltakarítják.

Este elbeszéltem a ferences barátnak a szomoru esetet. Ő hallgatta megindulva.

— Hja, itt nincs még állatvédelem. Ezek a szilaj legények igazán nem kímélik ezt a nagyon hasznos állatukat.

Másnap reggel a Jezreel völgyébe tettem kirándulást. Ugy mentem, hogy egész nap oda leszek, csak este térek vissza.

— Megnézek egy pár telepet!

— Sok néznivaló nincs! Szegény emberek, sokat küzdenek a természet mostohaságaival, az ellenséges hangulattal... Nagyon sokat dolgoznak!

— A lelkesedés hajtja őket!

Reggel korán indultam. Mentem a térkép után. Egész kezdetleges Cion-telepre érkeztem. Affuleh a neve. Ma már teljesen európai zsidók laknak a telepen és a környéken is!

A boltoshoz fordulok felvilágositásért. A szatócs itt is mindent tud, mint nálunk. Kicsiny deszkabódéban árul. A házak is deszkából vannak összetákolva. Szükséglakások ezek, majd lesz jobb, ha pénz lesz!

A jó öreg szatócs elmondja, hogy még 1925-ben egy nyomorult arab falu állott ezen a helyen piszkos, alaktalan, minden betegséget magában foglaló sárházaival.

A zsidó egyesület megvette a falut és a területét az araboktól, kifizette őket jól, az átirás is szabályszerűen megtörtént. Mikor azonban az ugar földbe vetették az ekét, az arabok előjöttek, kődobálásukkal és parittyázásukkal kiverték a dolgozókat a földből. Már veszélyessé vált a zsidók helyzete, hiszen több ember és jószág megsebesült. Mikor néhány puskalövés dördült el, az angol csendőrség megérkezett és szétverte az arabokat.

NÁZÁRETHI ASSZONYOK.

A csendőrség sokat elfogott és az arabokat a zsidókkal együtt bekisérte Názárethbe. Mint egy vert hadsereg vonult a menet, mindent, állatjait, ekéjét, boronáját magával vitte. A törvény a zsidók javára döntött. Boldogan hazamentek.

Néhány nap mulva ujra megjelentek az arabok vezérei, követelték vissza a falut. A zsidók kiegyeztek a vezérekkel s nagyobb összegü pénz fizetésére kötelezték magukat, ha békésen elmennek és nem háborgatják többé őket. A sejkek elfogadták és iígy a földet még egyszer megvették.

— Csinos kis eset! — jegyzem meg.

— Ez pedig így volt! De van még ennél jobb is. A piszkos arab házakat le kellett bontani. Nem szivesen fogott egy európai sem ezeknek a baellusfészkeknek a lebontásához, hiszen van itt betegség úgy is elég. A települést vezető mérnök egy szép napon kihirdette az arabok között, hogy egy fontot (30 P) kap az az arab, aki aki egy hét alatt a saját házát lebontja. Lett erre mozgalom, lázas munka. De megindult a licitáció, feléért sőt negyedéért is vállalták volna már a bontást olyanok, akik magukénak mondtak olyan házakat, melyeknek gazdája régen elköltözött. Pár nap alatt eltünt az arab falu és elkezdtünk dolgozni.

UJ TELEP KELETKEZESE.

— Az arab pénzért mindenre képes.

— Hát aztán mennyit dolgoznak itt?

Az alacsonyabb helyeken mocsár csillogott. A magasabban már ott volt a telep, körülötte szántottak.

Ami nekem feltünt. A telepeken viszont láttam a magyar Alföld gémeskutjait Nem volt olyan gonddal és csinnal megcsinálva, mint otthon de a rendszer ugyanaz volt. E fátlan vidéken még kétágu fa is alig fordult elő ágasnak. De le volt ásva két fa, összekötve egy vassal. Ezen mozgott a gém. Ostora is volt és azon lógott a veder.

Mindenütt kerestem és örültem. ha egyet láthattam.

(Folytatása jövő vasárnap.)

Műszemeket
természethűen készítünk beteg etik számára F. Ad. Müller 35kme, Wiesbaden.
Budapesten vagyok III, Zsigmond-u. 38—40., Esplanade Nagyszállóban 1933 február 20-tól 25-ig.

— Mint láthatja ön, a vidék tele van mocsárral. Mind le kell csapolni. Nehéz hozzáfogni, mert tele a betegség csirájával. A fiatal kivándorlók nem ismernek akadályt és jó része le van csapolva, be van töltve. A halál megszünt, az élet jött helyette.

Átküld Gideon falvába. Itt erdélyi zsidók a telepesek. Bemegyek az iskolába. Egy ócska bódé az iskola, földbeásott oszlopokon hevenyészett lócák nyugszanak és a tanító örül, hogy már fedél alatt taníthat, mert eddig a szabad ég alatt tanított. A gyermekek a földön ültek, sokat szenvedtek a legyektől és a hőségtől.

A tanító elvezetett a bíróhoz, aki érdekes adatokat beszélt a településről. Megmutatta a gyermekek falvát. Ezek a gyermekek Ukrajnából küldött gyermekek, akiket a Cion-egyesület idetelepített és most maguk vezetik a falut.

Még érdekesebb Nahallal története. Amellett van a »Halál tava«. Gyilkos miazmáival kiirtott maga körül minden telepet. Mikor néhány évvel ezelőtt idejöttek az első telepesek, romot találtak. Kérdezték, mi ez.

— Elpusztult telep! — volt a válasz.

— Kiké volt? — kérdezték megrémülve.

— A németeké!

— Hova lettek?

— Meghaltak.

— És azóta senki sem lakott itt?

— Igen. Arabok.

— Hát azok hova lettek?

— Meghaltak mind!

És most Nahallal virágzó telep, a halál tava jó egészséges vizet ad, mely ellátja a telepet vízzel és a környéket messze lehet vele öntözni.

A bíró még sokat tud. Autóra ültet, elmegyünk néhány nagyobb telepre.

Az idő rohant. A hosszu nap estére jár. Már fuvar után nézek, hogy rövid uton Názárethbe jussak. A bíró ezt is megoldja. Elmegyünk a közeli autóbuszállomásra. Rendkívül barátságosan elbucsuzunk, a viseletes autóbusz estére szállásom előtt áll meg.

Ruháim már otthon voltak. Kifizettem a mosónőt, a szállást és elhatároztam, hogy másnap délelőtt indulok Haifa felé.

Az állomás távol van. Gyalog terveztem, az utat, autóbuszon mentem. Igy volt időm még egyszer szétnézni Názárethben.

Utam érdekes volt. Az ósdi vonat a hegyoldalon ment. A völgyet jól beláthattam. Legelő juhnyájak váltották egymást a völgyben. Itt-ott egy-egy tevecsorda vegyült el. Festői látvány volt a tevék széles csordája.

EGY ASSZONY és KÉT FÉRFI

Az udvarló harca az elesettnek hitt férjjel az asszonyért és a gyermekért

Az élet a legnagyobb regényíró, a mely változatos körülményeivel lefőzi az írók fantáziáját és a maga véletlen szeszélyeiből olyan regényeket teremt, amelyek izgalmasabbak, fordulatosabbak, esemenydúsabbak, mint a legszenzációsabb könyvregények, a melyek feltünő címlapjaikkal keltik fel a közönség érdeklődését.

•

A háboru előtt boldog ember volt Debrecenben Jakab István téglagyári munkás, jól keresett, emberségesen megélt a két keze munkája után és a mikor már nagyon üresnek tartotta maga körül az életet, házasságra gondolt. Ki is szemelt magának egy takaros leányzót, névszerint Varga Zsófiát, akit elhivogatott vasárnaponként a Nagyerdőre sétálgatni.. A sétálgatásnak házasság lett a vége és 1912-ben meg is esküdtek annak rendje és módja szerint a pap előtt is, az anyakönyvvezető előtt is. A két fiatal lélek szerette is egymást, a boldog házasságban csakhamar megjelent a gólya és a kis fiu gügyögése tette még boldogabbá az életüket, amely talán sohasem alakult volna regénnyé, ha 1914-ben fel nem fordul a világ.

•

Az 1914-es esztendő végzetes volt Jakab István életére is. Balkán tűzfészke felrobbantotta Európa békéjét, meggyilkolták Sarajevóban a trónörökös-párt és csakhamar kitört a világháború. Jakab Istvánnak ehhez semmi köze sem volt ugyan, de amikor megjelent a falakon a nagy fehér plakát, a mozgósítás, mint a többi gyanutlan milliónak, Jakab Istvánnak is be kellett vonulnia az ezredéhez, a debreceni híres 39-esekhez.

•

A Pavillon-laktanyában hamarosan felszerelték a bevonuló tartalékosokat és rövidesen megkapta a marschadjustierungot Jakab István is. Bebujtatták a csukaszürke mundérba, fegyvert kapott, bornyut, amelyben 120 éles nyomta a vállát a nehéz puska mellett. A bataillonkürtös megfujta a szignált, az udvaron felsorakozott a Marschbataillon. Virág volt a puskacsövön, a sapkarózsa mellett és amikor a zászlóalj parancsnoka, a hősi halált halt Vendelinszky őrnagy kiadta a parancsot az indulásra, ezer magyar fiu indult el a háboruba.

A zászlóalj lassu menetben az állomás felé és a harcba induló fiuk ajkán felzendült a nóta:

Sír az idesanyám,
A szerelőm gyászol
Páros éles puskagolyó
Választ el egymástól.

Ment a virágos, daloló menet, talán nem is sejtve az igazságot, nem is ismerve a háboru szörnyűségeit és a daloló katonák mellett ott szaladt, sietett a sok asszony, gyerek, anya, feleség, szerető. Ott ment köztük Jakab István is dalolva és mellette szaladt fiatal hitvese, karjában a kisfiával, kísérték ki az apát, a férjet.

Az állomáson már ott füstölgött a hosszú vonat mozdonya, indulásra készen. A hatalmas vagonokon rajta a felírás:

6 ló vagy 40 ember.

A hosszú kocsisor falta az embereket és a zászlóalj nemsokára már a vagonokból búcsuzkodott, ki a feleségétől, ki az anyjától, ki a testvértől. Aztán jött az indulás és a lassan kirobogó vonatból még visszahozott a nyári szellő egy-egy nótafoszlányt:

— Megállj, megállj kutya Szerbia...

Lassanként elhalt a nóta, a mozdonynak már a füstje sem látszott...

Jakab Istvánné elindult a kisfiával sírva hazafelé az üresen maradt lakásba, ahonnan elvitte az Apát a nagy Rém: a Háború.

•

A 39-esek Szerbiába mentek és Jakab István vitézül verekedett, ha szükség volt rá, amíg odafönt Északon meg nem mozdult félelmetes erejével az orosz kolosszus és ekkor a debreceni fiuk hamarosan átkerültek a messze Galiciába. Véres napok virradtak itt a 39-esekre. Ravaruszka, Rohatyn örökre emlékezetesek maradnak a debreceni családok előtt, ahol százszámra estek el a hős 39-esek. Jakab István életben maradt és ezredével együtt a Kárpátokba szorította vissza az orosz gőzhenger. A Kárpátokban is állandóan tűzben állott a regiment és véres harcok színhelye volt a Rózsadomb nevű magaslat is, ahol állandóan támadott az orosz és a szépnevű dombra bőven hullott a debreceni fiuk vére. Jakab Istvánt ott érte a végzete. 1915. januárjában egy szuronyrohamnál több golyó találta és eszméletlenül zuhant a hóborította földre, kiömlő vérével pirosra festve a havat. A tulerőben levő oroszok elől hátrahuzódtak a debreceni fiuk és így Jakab István ott maradt a hóban élettelenül.

•

A magára maradt fiatalasszony itt maradt a keserves egyedüllétben. Kapta a hadisegélyt és éldegélt csendesen, reménykedett, hogy hamarosan végetér a háboru és visszakapja a férjét. Jakab István irogatott is egy-egy rózsaszinü tábori lapot a feleségének, tele vágyódással a kis családja után, amíg egyszer elmaradtak a lapok. A szegény asszony egyre szomorubb lett, hetek teltek és nem kapott egy sort sem, híradást sem, már kezdett a legrosszabbra gondolni, már gyanítgatta, hogy elesett a férje, de még reménykedett, a míg egy nap pecsétes frást nem hozott a postás. Az ezredtől jött. Rövid pár sor volt a hivatalos levél, melyben értesítették, hogy a férje az ellenség előtt vitézül küzdve elesett. Jakabné most már nem hadisegélyt kapott, hanem özvegyi illetményeket. Özvegy lett, a kisfia meg árva.

•

A szomoru özvegynek nem volt maradása Debrecenben, ahol boldog volt az urával, kis családjával együtt. Szolgálatot vállalt, kiment egy környékbeli tanyára, ahol egy ezredesnél cseléd lett. Az ezredes a harctérről jött haza és magával hozta a tisztiszolgáját is, Juhász István népfelkelőt, aki idevaló volt a közeli Kismarja községbe. Juhász özvegy ember volt, asszony nélkül, megtetszett neki a csinos fiatal özvegy, aki felpanaszolgatta neki a nagy bánatát az ura halála miatt. Lassanként összebarátkozott a tisztiszolga, meg a fiatalasszony és amint az ilyenkor történni szokott, megszerették egymást. A szerelemnek gyümölcse is lett és 1916 juliusában egy szép kisfiu látott napvilágot, akit a törvényes férj nevén anyakönyveltek el. A szerelem tartott is 1918-ig, amikor vége lett a háborunak. Juhász István leszerelt és hazament Kismarjára, míg Jakabné a két kisgyerekkel bejött Debrecenbe.

•

Fordult az idő ismét egy esztendőt és 1919 nyarán egy este fáradt ember kopogatott be Jakabné lakásába. Jakabné majd elájult a meglepetéstől, mert a fáradt ember a holtnak hitt férje volt, akit sulyos sebével felszedtek az oroszok, hadifogságba került és ötévi fogság után sikerült hazavergődnie. A viszontlátás örömét azonban megzavarta az, hogy a férj még egy gyermeket talált az asszony mellett, mikor ő csak egyet hagyott idehaza. Az asszony sírva mondta el, hogy ő holtnak hitte férjét, fel is mutatta az ezredpecsétes frását, a rokonok is bizonygatták, hogy az asszony nem hibás, végül is a férj megnyugodott, hogy még egy fiut kapott, nem csinált belőle nagy dolgot, gondolta ez is a háboruhoz tartozik és a kis család most már négyesben éldegélt tovább.

Az évek egyre teltek, 12 esztendő mult el, amikor 1931-ben levelet hozott Jakabnénak a posta. Juhász István írta Kismarjáról, aki a levélben megírta, hogy ő jómódú gazdaember, aki még most is nagyon szereti az asszonyt, szeretné látni a kisfiát is és kérte az asszonyt, utazzon el hozzá, ahol jómódban élhet mellette, sőt el is fogja venni feleségül. Jakabné nagy meglepetéssel olvasta a levelet, megmutatta az urának is, majd megírta a választ, amelyben tudtul adta, hogy az ura nem halt meg, hanem csak fogságba esett, ahonnan hazatért és így nem mehet el hozzá. Juhász azonban nem érte be a válasszal, hanem sürün irogatott az asszonynak, sőt pénzt is küldött a gyermeke részére és egyre jobban hivogatta az asszonyt, akinek minden jót ígérgetett, kérlelte, hogy hagyja ott az urát, mert őmellette uri dolga lesz, sőt egy darab földet is ráírat a nevére, meg a gyerek nevére.

•

Jakabné nagyon szerény viszonyok között élt az ura mellett, aki csak egyszerű téglagyári munkás volt és a jómódu földesgazda ígérgetése, csábítgatása nagyon hatott rá, úgy hogy egy nagyot gondolt és elhagyta az urát, kiment Juhászhoz Kismarjára, ahol nagy szeretettel fogadták. Jól is esett az asszonynak beülni a gazdag ember házába, ahol ő dirigálhatott. A nagy mód azonban nem tartott sokáig, mert Juhász István első házasságából származó felnőtt leányai féltvén az örökségüket, hadjáratot indítottak az uj asszony ellen, akitől mindenáron el akarták idegeníteni az apjukat. A harcban a leányok győztek, Jakabné nem győzte a sok szekaturát. Juhász is hallgatott a leányaira, ugyhogy végül is kiadta az asszonynak az útját, aki szégyenszemre gyalog jött haza a kis fiával Debrecenbe.

•

A megtört asszony visszament az elhagyott urához, akinek addig könyörgött, amíg az visszafogadta. Az emberben azonban ekkor már fellázadt az önérzet és nem akarta tovább tűrni, hogy az idegen ember gyermeke az ő nevét viselje. Ügyvédhez fordult és megindította a törvénytelenítési eljárást, hogy a gyermek nevét változtassák meg. Egyuttal pedig keresetet adott be a bírósághoz, amelyben tartásdíjat követelt, mivel szegény ember létére ő tartotta, neveltette, ruházta a gyermeket, amely pedig nem is az övé, hanem a gazdag emberé. Egyuttal pedig megüzente Juhász Istvánnak Kismarjára, hogy be ne tegye többé a lábát Debrecenbe, mert elteszi láb alól.

•

A regény azonban ezzel még nem ért véget. Juhász István csak nem tud lemondani az elűzött asszonyról, akit még mindig szeret és ujból irogatja a leveleket az asszonynak, akit ismét hivogat vissza Kismarjára. Hallani sem akar arról, hogy ő lemondjon az asszonyról, akit nem tud elfelejteni és vállal minden költséget, csakhogy az asszonyt visszaszerezze magának.

Jakab Istvánnénak azonban már elég volt a zűrzavarból. Már nem felel a hivogató levelekre, már hiába jönnek a csábítgató levelek, viszi őket felbontatlanul az ügyvédhez:

— Tekintetes ur! Nem megyek én már sehová sem, hanem itt maradok az én szegény hites párom mellett.

Römer Richárd.

IRODALOM

Gyökössy Endre:

„HISZEK"

Jubileumi verseskönyv, 1903—1933. Singer és Wolfner kiadása, Budapest.

Hatalmas, mintegy 410 oldalas, tömött nyomású, szép kiállitásu könyv a Gyökössy Endre uj verseskönyve, ami a mai világban igazán megszivlelésre méltó dolog, mikor a költői müvek kiadása a kiadókat alig lelkesítheti.

Gyökössy Endre neve nem ismeretlen Debrecenben s a Tiszántul, mint ahogy nem ismeretlen az egész országban. Az utóbbi husz-huszonöt év alatt egyre-másra jelennek meg verses könyvei, ifjusági írásai, sőt regényei is s az általa szerkesztett Falusi Esték cimü szépirodalmi lap sok tisztelőt szerzett számára közel és távol egyaránt.

Itt Debrecenben és Tiszántul nemcsak hirből-névről ismerik ő't, a kedves szavu és lángoló lelkületü poétát, hanem szemelvében is. Hisz itt diákoskodott a kollégiumban s a debreceni Bokréta poétáival itt szőtte szines álom képeit a Nagyerdő bokrai alatt; Békés megyében, Szeghalmon született s később feleséget is Szabolcsból szerzett magának s korábban a Szabolcska Mihály kedves iskolájában, Szarvason járt a gimnáziumban s mindezeket a helyeket megénekelte s gyökere ma is ez a föld, ahol először fogott tüzet a lelke s amelyhez hű maradt a főváros divatos, átformáló levegőjében is. Joggal mondhatjuk tehát őt igazi tiszántuli, sőt debreceni poétának is.

De nem így áll a dolog. Sokan azok közül, akik meredek utakra indulnak el, kinőnek végtére a pátriájukból, hírük egyetemessé válik, munkálkodásuk közérdekübbé s csak származásuk, vagy eredetük mutatja a közös vonást, amelynél fogva atyafiságot tarthatnak kiindulásuk helyével. Igy vagyunk Gyökössyvel is. A neves poétát mindazonáltal tovább is a magunkénak valljuk, mert ebből a tényből csak mireánk háramlik tisztesség. Erre pedig még a mai világban is nagy szükségünk van. Különösen a Gyökössy Endre legujabb jubileumi verseskönyvének a révén, mely szépen ez országban máris a legteljesebb elismerés babérját szerezte meg Gyökössynek, a Petőfi Társaság rendes tagjának, a magyar irodalom e bámulatos szorgalommal kitartó munkásának, ki a maga prózai élethivatása mellett (Máv. főtisztviselő) is kitart a Muzsa hűséges szolgálatában, akar és tud társalogni azzal, a jóban és rosszban egyaránt féltő szerelemmel borul szeplőtlen kebelére.

Gyökössy igig-vérig poéta. Fölreismerhetetlen lirai egyéniség, akinek minden benyomása megvan a sajátos megrezdülése, belső megnyilatkozása. Mostani uj verses könyvében megtaláljuk fejlődésének minden fázisát, szakaszát és lépcsőfokát, hiszen 30 év óta irt s jórészben már egyes könyveiben megjelent verseiből állította össze gyüjteményét, noha a könyv elején, mintegy 108 oldalon át legujabb verseiből is közöl mintegy nyolcvanat.

Gyökössynek a helyét az irodalomban majd megjelöli a tárgyilagos kritika, vagyis az utókor. Mi a magunk részéről hálás szivvel fogadjuk imponáló szép jubileumi verses könyvét. Mindent, amit szépet és jót elmondhatunk róla, ebben a mondatba sűrítjük bele: Gyökössy a miénk. Költői egyénisége, verseiből kicsendülő meleg szeretete, hite, hazafisága, erkölcsi tisztasága, fenkölt világnézlete közel hozzák őt mihozzánk, éppen ezért mi is fűzzünk elismerésünk virágából számára koszorut a 30 éves határállomásnál.

A „Hiszek" cimü könyv megrendelhető a szerzőnél (Budapest, VI., Andrássy ut 73.) de kapható Méliusnál is. Ára füzve 5.50 P, diszkötésben 7.50 P.

Raja Mihály.

Judas Matyi

Debrecen, 1933 február 19, (Vasárnap)

Link és Haduva.

Link bejön a kávéházba.

Pincér: Aláztoszogája nagyságos uram!

Link: Ah, maga új pincér.

Pincér: Igenis. De a nagyságos úr olyan ismerősnek tünik fel. Mintha már láttam volna az arcát valahol.

Link: Lehetetlen. Az arcomat születésem óta egy helyen hordom.

Pincér: Nem úgy értem.

Link: De én úgy értem.

Pincér: Parancsol valamit.

Link: Ugy rémlik, mintha már kértem volna valamit. Ujabban nem kérek!

Haduva: Hogy van Link?

Link: Bosszankodom.

Haduva: Ugyan miért?

Link: Mert nem mentem a Görbe éjszakára. Jól kitáncolhattam volna magam.

Haduva: Hát miért nem ment, ha akart. Ott táncolhatott volna?

Link: Nem akartam *kitizzadni.*

Haduva: Félt a náthától?

Link: Nem, hanem az *izzó*adótól.

Haduva: Hallja nem izzóadó az, amit most bevezettek, hanem izzólámpa-adó.

Link: Szóval, ha az ember izzad, az után nem kell adót fizetni?

Haduva: Persze, hogy nem.

Link: De azért *mégis izzad a ember, ha adót fizet.*

Haduva: Ugyan menjen már a hülyeségeivel.

Link: Megyek mindjárt, de előbb megkérdem magától, tényleg gyülés-tilalom van?

Haduva: Hát persze.

Link: És mégis... Tegnap megvágtam az ujjam és *mára meggyült*...

Haduva: Ha ilyeneket beszél, velem *gyülik* meg a baja.

Link: Vigyázzon, *gyülés*tilalom van.

Haduva: Beszéljünk valami okosabb dologról. Olvasta a talpfaügyet?

Link: Nem én, miről van szó?

Haduva: A vasuti talpfákat nem jól kátrányozták. A kátrányba harmadrész vizet töltöttek. Sok százezer pengővel megkárosították a MÁV-ot.

Link: Szóval a vizes kátrány *hátrányos* volt.

Haduva: Persze, hogy *hátrányos* volt.

Link: Ezért tartóztatták le.

Haduva: Kit tartóztattak le?

Link: Meller Rózsit, a bécsi szinmű-trónőt.

Haduva: Miféle őrültséget beszél maga?

Link: Hát ez a Meller Rózsi is *hátrányos* volt.

Haduva: Miért hátrányos?

Link: *Hátba* támadta saját magát.

Haduva: Maga kenguru, itt talpfáról van szó. Ez egy botrányos eset, egy-két politikus is belekerült.

Link: Miért szavaltak annyit!

Haduva: Mit szavaltak?

Link: Azt, hogy: *Talpfa magyar.*

Brach-Krogen Dávid adomái

Kohnné a konyhaajtóban ül és szokatlan gyorsasággal harisnyát köt. A szomszédasszony megkérdezi tőle:

— Mondja csak, kedves Kohnné, miért köti olyan rém gyorsan azt a harisnyát?

— Azért, — feleli Kohnné — mert a pamut már fogytán van és szeretnék elkészülni a harisnyával, mielőtt a pamut elfogy.

*

Kohn és Grün veszedelmes konkurrensek. Egyszer az utcán találkoznak és azt mondja Grün:

— Igaz, hogy az üzleti életben ellenségek vagyunk, de azért azt hiszem, hogy ha egyszer elmennénk csónakázni és én beleesnék a vízbe, te azért kihuznál engem.

— Hát persze, hogy kihuználak, — feleli Kohn — csak egy jó félórával később.

*

Kohn meglátogat valakit a Lipótmezőn. Amint mendegél az orvossal, aki őt kalauzolja, egymásután mennek el mellettük a különféle őrültek. Kohn csak nézi őket szótlanul.

Egyszer csak elrohan mellettük egy ember: egy echt őrült. Habzik a szája, összeborzolt a haja és mindig csak ezt kiabálja:

— Megölöm az anyósomat!... Megölöm az anyósomat!

Kohn megfogja az orvos karját:

— Doktorlében, hogy kerül ez a bolondok közé?

A SZERÉNY HAJÓTÖRÖTT.

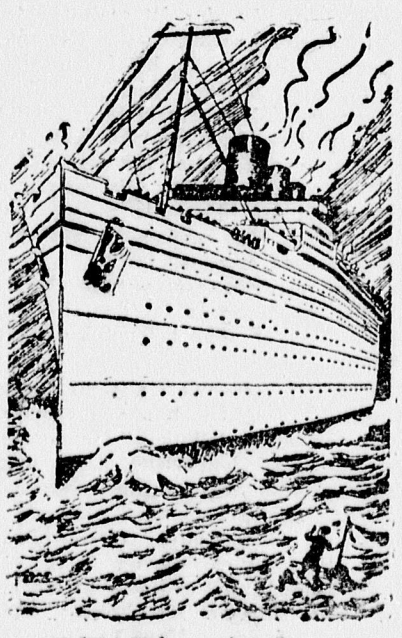

— Halló! Volna még számomra egy kis hely odafönt a hajón?

A NŐK BARÁTJA.

— Oh, asszonyom, nekem élethivatásom, hogy a nőket boldoggá tegyem.

— Hogyan?

— Női szabó vagyok.

Rany Lexikonja

EPUR SI MUOVE (s mégis mozog...)
Dehát nem mozogna,
ha hordókban a bor helyett
forrásvíz buzogna.

ÉRCFEKHELY, ha vén diványon
szeretnél pihenni,
de kiálló rugóitól
nem tudod ezt tenni.

ÉRCOSZTÁLYOZÁS könnyen megy,
legalább is nálam
pár réz s nikkel... Ezüst után
csak csorog a nyálam.

ERDEI TYUK. A tyukoknak
egyik olyan tagja,
melynek (?) kint a bokrok között
sohsem szakad magja.

ERŐ. Korunk mozgatója,
nagyobb úr az észnél,
éppen ezért több bajt csinál
a mohácsi vésznél.

ÉRZÉKSZERVEK, amik csalnak:
amit látok: nincsen,
mit nem látok, csak az lehet
az igazi kincsem.

ERSZÉNYESEK. Tökéletlen
kis kölyköket szülnek,
erszényük van, de költeni
abból nem készülnek.

ESTE. Villanyóránk sebesen jár
s forr az ember teste,
búsan nézzük az asztalunk,
olyankor van este.

ÉVGYŰRŰ-t gyüjt az a férfi,
ki nőjét elhagyja,
gyürüket összegyüjti
s vissza sohsem adja.

ÉZSAU, Rebeka fia
a lencsét szerette
s Jákób ezért örökségét
tál lencsén szerezte.

MUSZÁJ NEVETNI

SZOLID LEÁNY

Két ifju beszélget:

— Megmondtam Rozinak, hogy minden udvarlóját agyonlövöm.

— Na és mit felelt rá?

— Azt, hogy hozzak *gépfegyvert* magammal.

A SZÓTARTÓ

A fiatalember már évek óta udvarol egy leánynak, aki mind türelmetlenebbül várja, hogy »nyilatkozzék« a fiu. Egyszer megkérdi:

— Mondja, mikor akarja már megkérni a kezem?

— Ebben az évben még nem lehet, — feleli az.

Elmulik az év, a leány vár, vár, de aztán ismét felveti a kérdést.

Ebben az évben még nem lehet — hangzik ismét a felelet.

— De hiszen tavaly is ugyanezt mondotta!

— No és nem tartottam meg a szavamat?

TALÁLMÁNY

Paczák úr, mit csinál itt maga, ebben a sötét pincében.

— Pszt! Meg ne hallja a feleségem. Alkoholt gyártok a brikettből.

— Mi az? Vegyész lett?

— Dehogy. Loptam a szenet. Eladtam s *az árát megiszom.*

MAGYARÁZOTT.

— Pincér, mi lesz a hirtelensülttel?

— Már *egy órája* mondom, hogy a hirtelensült *jó húsz percig* tart, míg elkészül.

MI TÖRTÉNT A VŐLEGÉNNYEL

— Hallotta már? A Matyi az oltár elől szökött meg a menyasszonyától?

— Szegény, biztosan elvesztette az eszét.

— Dehogy! Inkább megtalálta.

MÉRTÉK UTÁN.

Gyakorlatias ujitás vendéglőkben.

ISKOLÁBAN

— No, Misi, mondjál négy elemet.

— Föld tüz, viz, sör.

— Sör? Honnan veszed azt, hogy a sör elem?

— Onnan, hogy mikor apa sörözni kezd, a mama mindig azt mondja: »Na, apátok megint elemében van...«

Aktuális smoncák.

— Tudja, miért kövétett el önmaga ellen merényletet Meller Rózsi, az „Irja hadnagy" szerzője.

— ? ? ?

— Mert a kritikusok nem támadták meg, efeletti elkeseredésében saját magát támadta meg.

Mégegyszer a skótok.

A skót felesége rémülten rohan be a skóthoz:

— Jesszusom, a fiunk lenyelt egy centet.

— Nem baj, — feleli a skót — holnap ugyis születésnapja lesz.

•

Egy londoni hotel tulajdonosa észreveszi, hogy a lohndiener a folyosón pucol egy pár cipőt.

— Hallja, — szól rá dühösen — nem megmondtam százszor magának, hogy a cipőket ne a folyosón tisztítsa, hanem vigye be a szobájába és ott pucolja meg őket.

— Ezt nem vihetem be, kérem, — feleli sugva a lohndiener.

— Mert ezt egy skót és amíg pucolom, itt áll az ajtó mögött és kezében tartja a cipőzsinórt.

•

Egy angol és egy skót utaznak Amerikába. Az angol az egész uton nem látja a skótot, az csak az utolsó napon kerül a szeme elé.

— Szent Isten kiált fel az angol — hogy néz maga ki, bőrig le van soványodva.

— Hát hogyne, kérem, — jajong a skót — hat napon át csak vízen és száraz kenyéren élni.

— Hogyan vizen és száraz kenyéren? Hiszen az utazási díjban inkluzive benne foglaltatik a koszt is. Itt van nézze meg az utazási feltételeket.

A skót megnézi az utazási feltételeket, aztán berohan a fülkéjébe.

Egy óra mulva holtan találják meg. Előtte egy szótár volt kinyitva és a mutatóujja azon a szón volt, hogy „inkluzive".

VÁLTOZÓ IDŐK.

Nagynéni: Bizony Dávid, magát sokat tartottam az ölemben kicsi korában.

Dávid: És nem voltam nagyon nehéz?

Bugyi Sándor falyigás esetei.

Görinyszagu patkányt fogott.

A mult héten kimegyek a Kossuth-kerti szőllőmbe, ott babrálgatok a cseresznyefák mellett, hát eccer csak látok én valami szürke ürgeszőrű nagy fírget, ammint meg van lapulva az ormó tetejin.

— Mi az Isten csudája lehet ez? — fgy magamba. De aval nem elígettem meg, hogy gondolkozzak a fíregről, hanem egy jó erős karóval, akki ipp a kezembe vót, oda gyihasztottam a hátáho. Mingyá hasra fordult, mer írte a karó. Fel akartam oszt venni, de elébb megpiszkáltam a karóval, hogy szuszog-i még. Eztet nagyon bölcsen cselekettem, mer ahogy piszkálom a fírget, hát ehen szalad vígig a karón, azut fel a kezem szárán, onnét a kípemnek ugrik, bekapja az óromat, oszt szíjja belőle kifelé nemcsak az ifjulujzát, hanem a vírt is. Maj lefialtam a fájdalomtúl, csak akkor nyúgottam meg ekkicsit, mikor az óromnak bíkit hagyott, oszt a bajuszomat kezte cibálni kifelé.

— Hogy a fene egye meg, mondok, ez el van maradva a világtúl, mer azt kípzeli, hogy én vagyok Hajnau, a gyilkos osztrák vírszopó gyenyerális, a bresciai hiéna, oszt ott akarja rajtam folytatni, ahun a londonyi munkások félbehatták Hajnaun, mikor jól elverték, oszt egyúttal a bajuszát kezték szálankint kitípni, ammír 1849-be, meg később is kínozta, gyilkolta a magyarokat. Elíg a hozzá, hogy mán a szememet akarta kivenni, mikor vígtíre meg tuttam fogni a derekát, oszt fődhö tuttam mázolni. Elnyúlt, vót egy jó rőfnyi hosszú. Kézzel még mindíg nem mertem tulságosan piszkálgatni, mer azt hittem, hogy feltámad, beszalattam hát a pajtába, kihoztam onnét a drótkalickát, oszt abba piszkáltam bele a fírget. De csakugyan jó vót, hogy így bántam el vele, mer alig zártam rá a kalicka ajtaját, csakugyan feltámatt, oszt elkezte típni, rágni a drótot. De nem tudott kiszabadulni. Első dógom a vót oszt, hogy magamnál okosabb embernek mutattam meg a fírget. Elvittem doktor Nagy Jenő porófesszor úrho a péterfiai kollégyiomba, akkinek a falára a van felírva, hogy aszongya: református főgyimnázium. Na jól van, bemegyek, megtanálom, köszönök, fogaggya, azut aszongya: na mit hozott kend? Egy furcsa kis madarat, mondok, még ijet sose láttam, tessik megmondani, mi lehet e.

Aszongya: e nem más, mint pézsma pocok.

— Hát a mán mi a tót fene, instálom? — kértem tűlle.

— Nem tót fene az, aszongya, hanem cse fene.

Elkezte oszt magyarázni, hogy egy cse grófnénak támatt az a bolon gondolata, hogy Amérikábul ijen fajta büdös patkányt hozat, aztat osztán szaporittya, mer aszongya az ilyen fíregnek a bűrit nagyon drágán el lehet adni. Na hozatott is onnan ennyihán száz őket, de nem tutta mindet jól a jászolho kötözni, akkiből a lett, hogy elkeztek szökdösni. A bolondos grófné akkor kapkodott vóna oszt az eszihe, de mán akkor nem vót neki. Elpájádzott az esze a szökevíny patkányai után. Annyit azonba még ész nekül is megtett, hogy félbehagyott a patkánytenyísztíssel. De mán evel mink nem írünk semmit, mer mán ide Magyarországra is átaljött a sok fene görinyszagú poc, vagy patkány, vagy mi a cse fene, oszt úgy szaporodik, mint a légy, csakhogy ippen még nem repül. Szaporodik annyira, mint ahogy elszaporodott Felsőmagyarországon a kétlábú cse csőcselík. Oszt az a cse grófnő még Hunyadi László grófot kírte meg ennyihány esztendővel ezelőtt arra, hogy lövődözze agyon az ű elszabadult patkányait. A gróf azt válaszolta a levélre, hogy ű patkányokra nem, csak oroszlányokra szokott vadászni, akkire való nízve aztat szívesen megteszi, hogy a kétfarkú cse oroszlánt elpusztíttya, ha az Isten meg tartya, mer annál nincs veszedelmesebb ragadozó.

Ó, bárcsak ezt tette vóna meg akkor a nemes gróf, inkább mink is segítettűnk vóna neki. Csak ne ment vóna Áfrikába oroszlánt lűni! De oda ment. Szíjjel is tínte egy vad oroszlán. Nagy kár írte! Még most is sajnálom. Lehet, ha fine máskint álanánk. Tán Benes, a cse külsőségi csősz se űlne most mesmeg össze Genfbe a kis ántánt Kohn Ferenciáján a többi cinkostárs-ával! Mer bino-bion nem jó dolog a Magyarországra való nízve, ha ezek hárman összedugják a fejőket. Az én jó Istenem tegye mindegyiket a harangba üiőnek.

Jövendőmondó.

Rovatvezető: GAYNÉ ÉDY.

E rovatban bárkinek megmondja a rovatvezető a jövőjét és grafológizálja írását. A választott jelige alatt közölni kell a kérdező nemét és korát. Költségmegtérítés címén legalább 30 fillér értékű bélyeg mellékelendő a kérdéseket tartalmazó levélhez. Aki megadott címére postán küldendő választ kér, az 50 fillér értékű bélyeget mellékeljen.

»*Remélni akarok.*« Itt csak röviden jellemezhetem sorait, — helyszüke miatt, — hanem ha bő jellemraizot kíván, vagy jóslást, kérje levélben. Magáeska: Törekvő s el is éri céljait, csak türelem. Nagyon takarékos. Házias hajlamu. Könnyen ingerül. Inkább reális az élet felfogása. Hiu, szereti a sportot... stb. Egy hir bosszuságot, aggodalmat okoz magának. Vágyakozik egy útra és az sikerül is. A hivatalt egy férfi protezsálása után elnyeri. Esetleg kérdezzen s levélben kérje a választ, akkor többet irhatok. Rovatvezető.

»*Kárpáti iholyák.*« A fenti üzenet Önnek is szól. Ön könnyen csügged. Nagyon ideális lelkületű. Hamarkodó természet. Mindent elsiet, aztán megbánja. Vállalkozó szellemű. Sorsában változás áll be rövidesen. Társaságba megy, ahol szeretettel veszik körül. Egy ulban éri el szerencséjét. Ugy a grafológiám, mint a jóslás azért rövid, mert még azt sem közölte, férfi, vagy nő? Az irás? Maga hamarkodó.. így érthető, hogy elfelejtette fiu-e vagy leány? Kérdezzen esetleg ujra.

MULÓBAN A NÁTHAJARVANY

Örömmel olvasom,
mulóban a nátha,
már alig szúródik
ezer ember háta.

Még szerencsém, — hapci! —
csak végén ragadt rám,
így, — hapci! — mihamar
elmúlik bősz náthám.

Mulik, már is mulik,
vak az, ki nem látja..
Hapci! Hapci! Hapci!
múlóban a nátha.

RANY.

Rejtvény-derby

Rovatvezető: Becskő József.

A rejtvényderby e heti győztese:

Ogrincs Valér 384 ponttal,

aki a rendelkezésre álló nyereménytárgyak közül nyert egy könyvet és két mozijegyet. A nyeremények szerkesztőségünkben vehetők át.

58. SZ. KERESZTREJTVÉNY.

Készítette: [illegible]

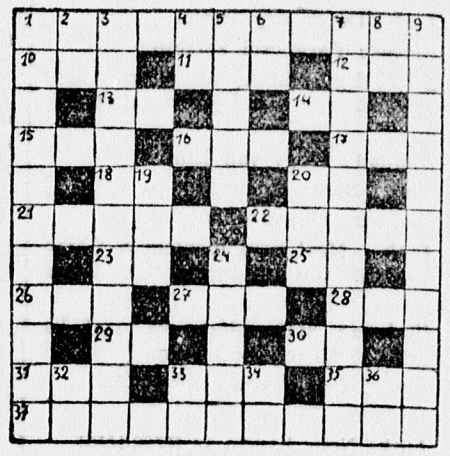

Vízszintes sorok: 1. Jellemtelenség. 10. Férfinév. 11. Talál. 12. A város legtakarékosabb embere. 13. Legfelső énekhang. 14. Hosszadalmasnak tart. 15. Szatmármegyei kisk. 16. Játékasztalon van. 17. Betűk rendje. 18. Francia névelő. 20. Németül igen. 21. Görög betű. 22. Ugye mondtam! (Két szó.) 23. Tiltó szó. 25. 1005. Rómában. 26. Pestmegyei nagyközs. (fordítva). 27. Sereg. 28. Ano betűi keverve. 29. = 14. vízszintes. 30. Udvar része. 31. Rosszat tesz betűi keverve. 33. Lakat. 35. Könyörög — latinul. 37. Joh. Andreas Segner találmánya.

Függőleges sorok: 1. Rátámadás. 2. Ellentétes kötőszó fordítva. 3. Német állam. 4. Igekötő. 5. Könnyűvérű. 6. = 4. függ. 7. Ahol Kolombusz 1492. évben először ért szárazföldet. 8. Kis folyó. 9. Készítmények. 19. Rajta — latinul. 20. Iz. 24. Nemes hivatása van. 32. Névmás. 33. Mutatónévmás ford. 34. Vallás rövidítés. 36. = 8. függ. fordítva.

INTELLIGENCIA-VERSENY.

1. Ki találta fel a revolvert?
2. A zsebóra feltalálója ki volt?
3. Melyik évben született Shakespeare?
4. A milói Vénuszt hol találták meg?
5. Ki volt a történelem muzsája?

A mult számunkban közölt rejtvények helyes megfejtései:

57. sz. keresztrejtvény: Vízszintes sorok: 1. Kakas Márton. 37 Dekrescendo. Függőleges sorok: 1. Kierkegaard. 3. Kapucinusok. 7. Terpsichore. 7. Nicolay Otto.

Intelligencia-verseny: 1. Alba Nevis. 2. Szahara. 3. Kőd fiai. 4. Prais báró. 5. Booth (egy színész).

45. Rejtvényderby-szelvény.

tánban. A város fel volt díszítve lobogókkal. Mindenki az uj sahot akarta látni.

A sah türelmetlenül járkált a palotájában. Nem csoda, hiszen nem volt készen a koronázási uj ruhája.

Egyszer csak az idegenből jött szabólegény jelentkezett a sah udvarmesterénél s igy szólt:

— Udvarmester uram, megcsinálom a sah nadrágját, csak adja ide.

Az udvarmester elhozatta a fösvény szabómestertől a sah nadrágját és rögtön odaadta a szabólegénynek, aki bement egy szobába, elővette a levágott szövetet és felvarrta a nadrágra. S amikor a sah felvette a nadrágot, kifogástalan volt.

A sah a sok aranyat a szabólegénynek adta és megtartotta a koronázási ünnepet. Volt nagy öröm Teheránban és egész Perzsiában.

Tudjátok miért? Mert a szabólegény mindent elmondott a fösvény szabómesternek. Az aranyakat testvériesen a társaival és a mesterrel elosztotta. A fösvény szabómester e naptól kezdve megváltozott, mert többet nem fösvénykedett. Megadta embereinek a rendes élelmet, sőt magától és feleségétől sem sajnálta többet a mindennapi falatot. Igy éltek s talán ki tudja, még most is élnek, ha meg nem haltak.

Pali bácsi postája

Itt közlöm azoknak a rejtvénymegfejtőknek a névsorát, akik február 4-ig beküldték a megfejtéseket. A nevek után álló szám azt jelenti, hogy február 4-ig kinek hány pontja van. Ebben a névsorban még nincsenek azok, akik a február 5-iki számban levő rejtvényeket megfejtették és beküldötték. Legyetek szorgalmasak és küldjétek be minden héten a megfejtéseket. Akik csak ezután lépnek be a megfejtők sorába, azoknak is azt üzenem, hogy ha kitartók lesznek, szintén hamarosan jutalmat fognak kapni.

A megfejtők névsora és pontszáma a következő:

Andrássy László 8, Auer Lujzika 37.

Barcay Mária 4, Barna Rózsi 34, Batiz Erzsébet 12, Bíró Zoltán 48, Balogh István 36, Balogh Gábor 31, Balogh László 49, Bikovinszky László 32, Balla Béla 38, Boruzs Éva 6, Barczay Mária 6, Boruzs Pipi 6, Bányai Jancsi 59, Bányai Rózsi 59, Borbély Irma 20, Borbély Karesi 20, Béres Lajos 16, Ballabás László 37, Bogdándy Béla 11, Bernáth Mária 39, Balázs István 6, Ballabás Béla 33, Balla Tibor 27, Burai Mária 18, Burai Erzsébet 12, Balogh Sándor 2, Bokor Ferenc 15.

Csáky Babika 8, Csorba István 8.

Diószegi Sándor 43, Drágus József 33, Drágus Magda 23, Dobár Aranka 10, Dede Rózó 16, Deđe Irma 16.

Erdei Péter 51, Ember István 21, Erdei Dezső 11, Erdőssy Andor 4, Erdei Margit 39.

Fäller Károly 9, Fekete Géza 27, Fehértói Piroska 4, Farkas Dezső 3, Fehér Dezső 5.

Gyöngyössy Böske 2, Gombácsi Jenő 30, Gombácsi Gyula 60, Gulyás Mária 20, Gábor Magda 25, Garay Gyula 11, Györösi aMrgit 4.

Horváth József 6, Harsányi Piri 46, Harsányi Sándor 46, Hermann Irénke 37, Harsányi Böske 3, Horváth István 6, Herega Ica 9, Herega Sándor 9, Horváth Olga 13, Horváth Béya 13, Horváth Ferenc 3.

Javellák János 12, Imre Juliska 16.

Koss Lajos 49, Koss Tibor 49, Koss Zoltán 49, Kovács Ferenc 5, Kohn Erzsébet 46, Kiss Zoltán 33, Kovács Kató 44, Kéry László 38, Kripkó Ilona 37, Kozma Erzsébet 6, Kelemen Róza 6, Kovács Józsika 46, Korom Kálmán 25, v. Kozma Béla 21, Kiss Béla 5, Kiss Ferenc 21, Kulcsár Margit 56, Kristóf Kató 4, Kiss Margit 9, Kovács Róza 32, Kerekes Sándor 29, Karap Ferenc 2, Kemény Zolika 32, Kovács Ferenc 22, Kovács Ilona 35, Kohn Imre 12, Kovács Piroska 6, Kulcsár István 6, Kraft Magdus 11, Kolozsi Vilma 10, Kolozsi Imre 10, Kőszegi László 5, Kovács Aranka 6.

Lada Éva 35, Lossonszky Irén 22, Lossinszky Zoltán 16, Lossunszky Tibor 19, Ladány László 12, Lámfalusi Kató 21, Ladányi Domokos 12, Lámfalusi Mihály 16.

Moldvay Tibor 30, Molnár Dezső 7, Mészáros László 9, Müller Margit 13, Máyer István 19, Milotay Anna 11, Magyar Erzsike 24, Molnár István 11, Major Piroska 3, Mózes Irén 9, Medgyesy Géza 11.

Nagy Ferenc 18, Nagy Ilona 5, Nagy Erzsébet 16, Nagy Pál 22, Németh Gizella 5, Nánássy Piroska 5, Nagy Katalin 22, Nagy Magda 18, Nagy Imre 5, Nagy Rózsi 5, Nagy Olgica 4, Nagy János 48, Nagy Irén 13, ifj. Nagy Sándor 12, Nagy Margit 6, Nagy Károly 6, Novák Béla 6, ifj. Nagy Bálint 6, Necsei Erzsike 5.

Ogrincs Valér 10, Oláh József 5, Ormós Pali 15, Öry Ilona 5, Orbán Károly 5, Ötvös Zoltán 47, Orosz Gizella 10.

Pataky László 39, Páll Irénke 33, Páll Sanyika 33, Pócsi Imre 49, Pócsi Sándor 45, Papp Ilona 17, Polgáry Irén 5, Polgár István 4, Papp Mária 3, Pázsiczky Icuka 12, Papp Irma 22, ifj. Pálfy József 25, Pásti Márton.

Rádi Sándor 3, Radácsi Mária 21, Rothsnek Iván 5.

Sulyok Kálmán 4, Schön Imre 30, Schön Tibor 30, Sallai Jucika 47, Sári Elek 6, Stein Gizi 26, Stein Kató 26, Sipos Zsuzsa 3, Sipos Vera 4, Seres István 5, Strelovszky Pirike 5, Sederi József 2, Strebelovszky Kata 23.

Szücs Ferkó 5, Szücs Ernőke 5, Szakács Jolán 1, Szabó József 39, Szemere József 4, Székely Pista 3, Szladek Ilona 4, Szücs Sándor 5, Szabó Mária 24, Szabó Julia 12, Szabó Endre 4, Szilágyi László 12, Szilágyi István 27, Szabó Kálmán 12, Szilágyi Emilia 20, ifj. Szeplaki László 11, Szilágyi Erzsébet 4.

Terkulya Mihály 16, ifj. Trocsányi Endre 27, Török Béla 11, Tóth József 20, Tisza Izabella 7, Tüdös László 1, Tóth Andor 30, Thobiás Margit 9, Thobiás Pöszi 9.

Ujváry Béla 24, Udvary Karola 18, Ujfalssy Kató 3.

Ványi Erzsébet 29, Varga Zoltán 36, Varga Béla 40, Vavrek Erzsike 36, Valkó Mihály 10, Vitányi Sándor 3, Vadász Ferenc 12, Végváry Jenő 27, Vécsei Erzsébet 23, Vizendi István 6, Vékony Lajos 3.

Zsigó Károly 31, Zilah Erzsike 5, Zámodics Jolánka 2.

Nyomatott a Tiszántuli Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. körforgógépén.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

1933 FEBRUÁR 19. SZERKESZTI: PALI BÁCSI. 8-IK SZÁM.

Irta: *Harsányi László.*

(Folytatás.)

Vidám élet folyik az iskola udvarán. 11 órakor negyedórás szünetet kap az ifjuság, hogy az agyat serkentő szellemi táplálék után a gyomrának is juttasson valamit. Gyorsan bekebelezik az elemózsiát, hogy a játéknak is jusson az időből.

Barkácsi, Petrence Miska, Tardy Feri és Bihari Peka az udvar egyik sarkában komoly tanácskozást tartanak. Őket most nem érdekli a lovascsata, a kergetőzés, mert fontos dolog került napirendre.

Barkácsi fejéből pattant ki az ötlet, hogy nehányan, jó barátok alakítsanak titkos egyesületet. Tudták nagyon jól, hogy a tanári kar engedélye nélkül semmiféle egyesület nem működhetik, viszont nem lett volna tanácsos, ha a tanár urak megsejtettek volna valamit.

Barkácsi Béla komoly hangon megnyitja az ülést.

— **Kedves barátaim! Társaságunk alakuló gyűlését megnyitom. Mielőtt tárgyra térnék szigorú eskűvéssel kell megfogadnotok, hogy titkunkat nem árultjátok el senkinek, még anyátoknak sem.**

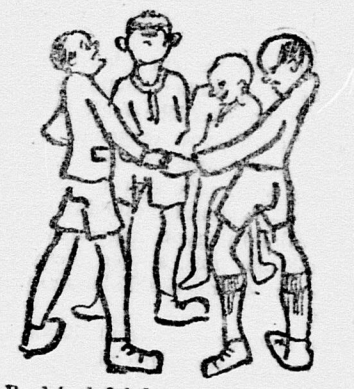

Barkácsi felolvassa az előre megfabrikált eskü-mintát, melyet társai remegő hangon suttogtak utána.

— Persze Császár barátunk elfelejtette a tanácskozást vagy pedig a szekunda nagyon a gyomrára ment — szól most Petrence Miska. — Meg kellene keresni.

— Hogyisne! Majd még mi járunk a nyavalyás után. Örüljön, hogy bevesszük a társaságba. Ha nem jött el, kimarad. Tehát gyorsan a tárgyra gyerekek. Első teendő, megállapítani a társaság nevét és ügykörét. Kérek javaslatot! Mi legyen a társaság neve?

— Fekete kéz! — kiált fel Bihari Peka.

— Frászt! Nem vagyunk mi betörők — mondja az értekezletet vezető Barkácsi. — Figyeljetek ide Négyen vagyunk. Négy, az nyolcnak a fele: Legyünk »Félnyolc Társaság«. Ez érdekesen hangzik.

— Éljen! Helyes! — zúgta rá a háromfőnyi tömeg.

— Most válasszuk meg az elnököt.

— **Éljen Barkácsi, éljen a mi szeretett elnökünk — orditotta tele torokkal Petrence Miska.**

Barkácsi ünnepélyesen meghajolt, de gyorsan mellbe vágta Miskát.

— Ne ordits, te vad-szamár. Tudod, hogy titkos egyesület vagyunk.

Miska is lesózott egy »mell-port« s ezzel az affér elintéződött.

— Most halljuk a programbeszédet — szól sürgetően a komoly Tardy Feri, a »történész«.

Barkácsi beszélni kezd:

— Mindenekelőtt köszönöm a társaság megtisztelő bizalmát, mely engem a díszes elnöki méltóságba emelt. Tisztikart később választunk. Előbb halljátok, mi a társaság célja. Legfontosabb cél, a tagokat megvédeni a tanári zsarnokság ellen és megakadályozni a beszekundázást. Az osztályban szigorúan meg fogjuk büntetni a spiceket. Feleléskor kisugjuk egymást. Aki nem sug, azt kirugjuk a társaságból. A közel ülő jeleseket kényszeriteni fogjuk, hogy dolgozat irásnál a fordításokat juttassák el hozzánk, különben mi fordítjuk ki őket a bőrükből. Számtan dolgozatnál követeljük a jelesektől a példák helyes megfejtését. Teljes erővel küzdünk az inkvizició ellen. Ezeken kívül az egyesület ölcső és nivós mulatságokat rendez a tagok számára.

Császár Dezső most lihegve megérkezik.

— Ne haragudjatok, de nem tudtam előbb jönni. A szertárba kellett mennem Tavaszi tanár úrral.

— Ne járjon a szád — förmed rá Bihari Peka. — Te már nem lehetsz tag.

— **Ne csináljatok velem ilyen csúfságot. Vegyetek be engem is.**

A komoly Tardy megszólalt:

— Ha Császárt bevesszük, akkor nem lehetünk tovább »Félnyolc Társaság«, mert öten lennénk, s az már fél tíz.

— **Vegyük be költagnak, akkor maradhat a név.**

— **Egy Császár nem lehet költag,**

— **tiltakozott Dezső barátunk.**

— **Tudjátok mit — szólt most Petrence. — Válasszuk meg őt császárnak. Barkácsi meg legyen miniszterelnök.**

— **Pompás! — ujjongott Bihari Peka. — Én leszek a Császár főhóhérja. Én fogom elagyabugyálni a**

spiciket, rang a szerződésszegő jeleseket.

— Éljen a bukó! — kiált hatalmas hangon Petrence Miska, mire Barkácsi miniszterelnök gyorsan mellbevágja. Miska visszavág, s egy pillanat multva már a földön püfölí egymást a két gyermek.

Szerencsétlenségükre Dáry tanár úr, a hatalmas termetű testnevelő, észrevette a párviadalt, egy-kettőre szétválasztotta a dühös kis kakasokat, mindkettőnek adott néhány takaros nyaklevest, s aztán az osztályterembe kergette őket. Ezzel a szomoru akkordal, a »Félnyolc Társaság« alakuló közgyülése véget is ért. Recsegettek. Jött a számtanóra, jött Tavaszi tanár úr, akivel nem lehetett kukoricázni s egy hosszú órára befellegzett az diákromantikának.

Már a táblánál áll a Császár, kezében kréta és szivacs, szívében örült remegés, agyában semmi, legfeljebb bizlos tudata annak, hogy számtanból is be fog szekundázni.

III.

Barkácsi »miniszterelnök« megkezdte hommentő akcióját.

Hazafelé menet komoly tárgyalásokba merült Gót Gézával, az osztály eszével.

— Nézd Géza, egyezzünk meg. Te kötelezed magad arra, hogy dolgozatoknál szállítod nekem a megoldást, én pedig másféle szivességet teszek neked.

— Lehetetlen, amit kívánsz. Hiszen én öt paddal előtted ülök. — Hogy tudnék én neked segíteni.

— Azt csak bízd rám. Spárgát húzunk a padok alatt. Te rákötöd a papirgombócot, én pedig elhuzom.

— De ha észreveszi a tanár úr?

— Ugyan ne légy olyan undorító gyáva, Géza! Tudod, hogy én is segíthetek rajtad. A mi udvarunkban lakik Stefike, akibe te fülig szerelmes vagy. Ha vállalod a spárga ügyet, én eljuttatom Stefihez a leveledet. (Folyt köv.)

A szeretet fája.

— Japán gyermekmese. —

Kinome topogva ment végig a falu uccáján, karjaiban tartva bábuját.

Volt egy öreg ember, akihez sokszor el szokott járogatni. Rakunak hivták. Sok oka volt, hogy szeresse ezt az öreg embert, aki cukrot szokott adni neki, szép meséket mondott s mi több, olyan furcsán tudta elfintoritani az arcát.

Kinome a kertben találta Rakut, amint a fehér felhös cseresznyevirágokon keresztül a tengerre nézett.

— Raku bácsi bemehetek-e?

— Éppen azon gondolkoztam, hogy miért nem látogatsz meg — szólt az öreg ember. — Nos Kinome, mondd, mi motoszkál a fejecskédben?

A kisleány bement a kertbe és leült az öreg ember mellé. Kedvelt bábuját annak ölébe fektette s ravaszul mosolygott magában.

— Igen — szól Kinome, mindkét kezével az öreg ember kezét simogatva — valamit mondani szeretnék, valami nagyon, nagyon furcsát. Látta-e már azt a vén fenyőfát, nem messze innen a Takasago partján?

— Hogyne! — felelt Raku. — »Szeretet fájának« hívják.

— Éppen arra sétáltam, öreg bácsikám, amint hangokat hallottam, melyek egymást szólitották. Azután előbujt a hold a felhő mögül s én két ezüst árnyékot láttam. Egy emberét s egy aszonyét. Leguggolva söpörték halomba a faleveleket s egész idő alatt olyan kedvesen, nyájasan beszélgettek, hogy én egy cseppet sem féltem.

— Oh édesecském! — kiáltott fel Raku. Olyat láttál akkor, ami a világot széppé varázsolja. Láttad, mi az igazi szeretet, ma még nem érted, mit tesz ez, de majd megtanulod egyszer. A Szeretet fájának nagyon régi története van. De már késő van, Kinoménak ágyba kell mennie! Ej no! Már harangoznak is a templomban s te még nem alszol?

— Raku bácsi, ne bosszantson. Beszéljen, kérem, a szeretet fájáról.

— Hát egyszer — kezdette az öreg ember, élt egy házaspár ebben a faluban: egy halász meg a felesége.

Egy nap a halásznak s feleségének kisleányuk született, akit O-Matsunak neveztek el. O-Matsunak azonban nem voltak olyan játszótársai s játékai, mint neked; de azért nagyon boldog volt.

— O-Matsu semmit sem szeretett úgy, mint a Takasago partján a nagy fenyőfa alatt ülni — az alatt a fenyőfa alatt, melyet ma este látlál, Kinome. Elnézegette vörös kérgét s gondolta magában, azért vörös, mert más fákkal verekedett és győzött. De leginkább szerette a körülötte elterült tüleveleket. Ezeket szerette szép barnás-zöld alakokká szőni. Ujjai nagyon ügyesek voltak s egy ízben pompás ruhát állitott össze magának csupa tü-levelekből. Mikor elkészült vele, komolyan kijelentette: »Ezt a lombruhát nem fogom viselni mennyegzőm napjáig«. Lásd, Kinome, olyan boldog volt, mialatt a zöld leveleket összetüzdelte, hogy amit, készített el akarta tenni a legboldogabb napra, amikor egy derék jó férj lesz oldalán, hogy örökké szeresse és oltalmazza.

— Milyen szép! — vagott közbe Kinome. És nem szürták a tüleveleket? Oh, kedves öreg bácsi, viselte aztán a fennyőlombruhát mennyegzője napján?

— Majd megtudod, — felelte Raku mosolyogva. — Öreg emberek lassan mesélnek, nem szabad türelmetlenkedned. Nos hát egy nap egy Teojo nevü ifju állt ott egy szigeten — innen is láthatod a fákon át — egy gém röptére lesve. Szállt, szállt a gém, fel egész a kék égig s Teojo látta, amint átröpült a faluba, ahol a halászpár és leánya laktak.

— Ez a Teojo nagyon kalandszerető ifju volt s elgondolta magában, milyen jó volna átúszni a tengeren s fölfedezni azt a földet, amerre a gém repült. Egy nap csak alábukott a tengerbe s úszott, úszott, addig úszott, míg szegény feje fölött összecsaptak a hullámok s látta a nagy égboltot magára ereszkedni, úgy, hogy már ujjaival vélte érinteni. Ott feküdt eszméletlenül a vizen. De a hullámok kíméletesek voltak hozzá, kékes-fehér ujjaikkal szeliden fogták át és hajtották tovább, míg végre kitették ép azon a helyen, ahol O-Matsu ült, tüleveleit fonva fűzérbe.

— Oh! — kiáltott fel Kinome fölnevetve és összecsapva kezeit. Bárcsak a bábum is hallhatná!

— Mennyire meg volt lepve O-Matsu — folytatta az öreg ember — mikor lábai előtt megpillantotta az ájult ifjút. Nagyon megsajnálta s a fenyőfa alá húzta, ahol illatos tülevelekből jó fekhelyet csinált számára.

— Egyszerre Teojo föleszmélt. Hálásan megköszönte, amit érte tett s szive mélyén hálával volt eltelve a gém iránt is mely ilyen jó szerencsét hozott elébe.

— Teojo nem is ment vissza elhagyott szigetére, mert néhány hónap mulva feleségül vette O-Matsut, aki mennyegzője napján a fenyőlomb-köntöst viselte.

— Köszönöm — szólt Kinome, kinyujtva kezét bábuja után.

— Hohó, még nincs vége a mesének, Kinome. Mikor O-Matsu szülei meghaltak, a veszteség még jobban megszerettette vele Teojót. Minél jobban megöregedtek, annál jobban szerették egymást. Minden este, mikor a hold felkelt, egymást kézen fogva mentek ki az öreg fenyőfához s kis gereblyéikkel fekhelyt készítettek holnapra.

— Egy éjjel a hold ezüst arca a fenyőfa lombjain átkandikálva, hiába kereste a fenyő alatt a padon egymás mellett ülő agg párt. Kis gereblyéik egymás mellett álltak. Várt, várt a hold, míg meghallja a »Szeretet fája« felé lassan tipegő pár lépteit. De ekkor éjjel nem jöttek el, Kinome. Örök nyugvóhelyükre mentek a »Szellemek folyójához«. Elindulásukban nem volt semmi szomorú. Olyan nagyon, olyan igazán szerették egymást, öreg korukban, úgy, mint ifjuságunkban, hogy az istenek megengedték lelkeiknek, hogy ujra visszatérjenek s körüljárkáljják a fenyőfát, mely oly sok évekig volt tanuja életüknek. Mikor a hold megtelik, ott suttognak, beszélgetnek, dalolnak és fonják egymásba a leveleket, míg a tenger csöndesen zajlik a kagylók fölött.

A fösvény szabó.

Messze, messze Perzsiában, annak is a fővárosában, Teheránban élt, éldegélt egy gazdag szabómester, aki arról volt hires, hogy fösvény, zsugori ember volt. Reggeltől estig dolgozott, de alig evett. Enni bizony feleségének, meg a munkásainak is alig adott. Másoknak varrta a drága finom szövetekből készült szép ruhákat. Ő maga pedig kopottan, rongyosan járt. Gyüjtögette a sok aranyat a vasládába. Egyszer a fösvény szabóhoz jött idegen országból egy szabólegény, aki munkát keresett.

— Munkám az van, — mondta a szabómester. — Az a kérdés, tudsz-e dolgozni?

— Mester uram, ezt a ruhát, amelyik rajtam van, magam csináltam, — felelte a legény.

— Hát azt látom, fiam, hogy tudsz dolgozni. Ezért megfogadlak, — mondotta a mester. — Nálam reggel kapsz reggelit, délben kapsz finom ebédet, este pedig finom vacsorát és egy csésze fekete kávét és minden nyolcadik nap négy arany pénzt.

A legény megkezdte a fösvény szabómesternél a munkát. Szorgalmasan dolgozott, de bizony szegény, idegenből jött szabólegény, ő is, mint a többi társa, alig-alig kapott enni. Az éhségtől gyakran felkopott az álla. Megfogadta tehát az idegenből jött legény, hogy ha egyszer alkalma lesz, megbosszulja magát a fösvény szabómesteren.

Nemsokára meghalt Perzsiában a sah. A fia, az uj sah, készült a koronázási ünnepre. Elhivta magához a fösvény szabómestert, hogy az aranyból font szövetből készítse el neki cifra királyi ruháját.

— Ha a ruhám jól készited el, az én udvari szabóm leszel és a ruha elkészitéséért kétszáz darab aranyat kapsz.

— Megleszel a ruhával is, velem is elégedve, Felség, — mondotta a fösvény szabó.

Nagy boldogan vitte haza az arany szövetet. Örült már előre a sok arany pénznek.

Másnap hozzáláttak a sah ruhájának a készitéséhez. A szabómühelyben éjjel-nappal folyt a munka. Végre az aranyszövetü, diszes zsinóros ruha elkészült. Az idegenből jött szabólegény vasalta ki a ruhát. Elkészült a vasalással. Nem volt senki a szabómühelyben a elgondolta, hogy most elérkezett az ideje, hogy a sok koplalásért bosszut álljon a fösvény mesteren. Hirtelen elővette az ollót és a nadrág egyik szárából levágott egy darabot. A levágott szövetet zsebredugta.

A fösvény szabó nem vett észre semmit s nagy boldogan vitte a sah palotájába a koronázási diszruhát haza. A perzsa sah felvette a ruhát. Egyszer csak észrevette, hogy a nadrág egyik szára bizony rövidebb, mint a másik.

— Meg vagy te bolondulva? — mondotta a szabómesternek. — Hiszen a nadrágom egyik szára rövidebb, mint a másik.

A szabómester lehajolt és megnézte a nadrágot. Hát látta, hogy tényleg a nadrág egyik szára rövidebb, mint a másik.

A sah igy szólt:

— Holnapra készitsd el a nadrágomat, mert különben nemcsak az aranyakat nem kapod meg, hanem büntetésből be is zárallak. — mondotta haragosan a sah.

A fösvény szabó szomoruan ballagott haza. Bejárta Teherán minden kereskedését, de olyan szövetet, amilyenből a sah ruhája készült, sehol sem kapott.

Másnap estefelé elküldötte a sah az udvarmesterét, hogy nézze meg, elkészült-e már a koronázási ruhája. Hát amikor bejött az udvarmester, sirva-riva találta a fösvény szabót és a feleségét is.

— Miért sirtok? Miért ríttok? — kérdezte az udvarmester.

— Hogyne sirnánk, hogyne ríjnánk, amikor elkészitettük szépen a sah ruháját és valaki csuffá tett bennünket, levágott a nadrág szárából egy darabot és a levágott szövetet sehol sem találjuk. Olyan szövetet pedig sehol nem lehet Teheránban kapni, — mondotta a fösvény szabó.

Hát amikor az udvarmester ezt meghallotta, ő is elkezdett sirni és sirva ment vissza a sah palotájába.

Másnap volt a koronázási ünnep. Rengeteg sok nép tolongott Tehe-

103. számu keresztrejtvény

Beküldte: Sulyok Ilus, Szigligeti u.

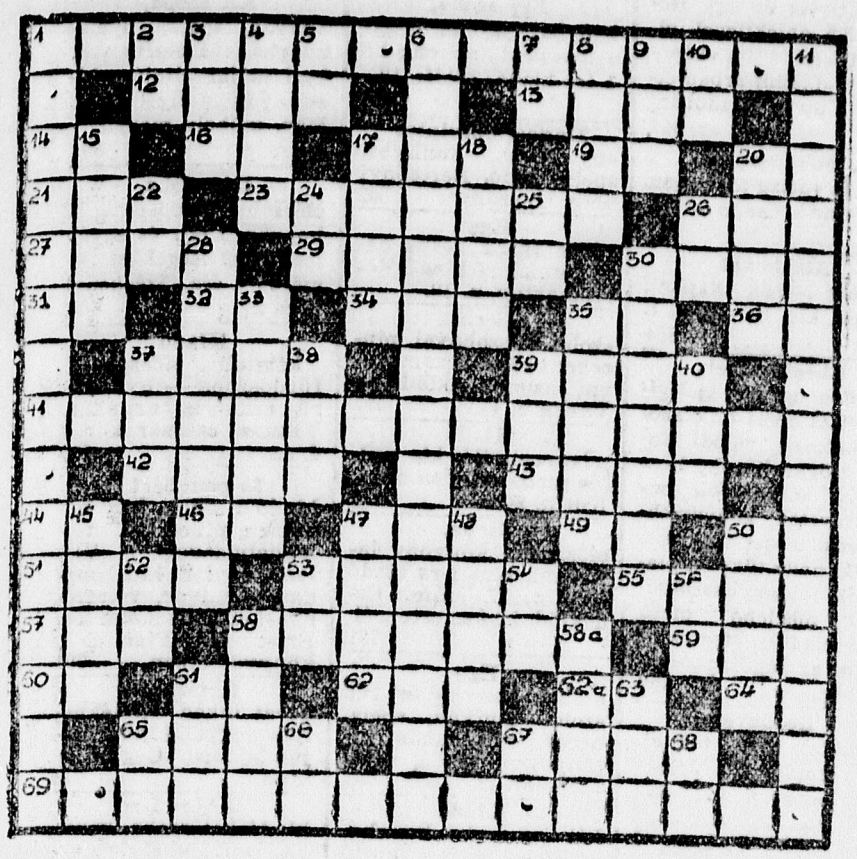

Vízszintes sorok: 1. Világhírű magyar orvos. 12. Három van. 13. Női név. 14. Csapadék. 16. Rag. 17. Gazdasági szerszám. 19. Vissza: egymás után következő mássalhangzó, az A. B. C.-ből. 20. K. Ó. 21. A szolgának van. 23. Magyar író vezetékneve. 26. Kerti növény. 27. »Pad« másszóval. 29. Világtáj. 30. Ferde tornyáról nevezetes olasz város. 31. Mássalhangzó fonetikusan. 32. Duplán női név. 34. K. F. T. 35. R. A. 36. Duplán bányaváros, fordítva. 37. Költői hangszer. 39. Női takaró, fonetikusan. 41. Kobor Tamás egyik regényének címe. 42. Ugyanaz, mint 18. függ., (ékezet felesleges.) 43. Védelem is. 44. Német kettős mással hangzó. 44. O. G. 47. A. N. E. 49. Nem fő. 50. Kis folyóvíz. 51. Betűpótlással budapesti színész vezetékneve. 53. Házi szárnyas. 55. O. I. D. E. 57. Japán pénz. 58. Férfi név. 59. Főzelék. 60. Németül »Ő«. 61. Latin kettős mássalhangzó. 62. A sportban nagyon fontos. 62 a) Aki teheti. 64. Nem. 65. Olasz folyó. 67. Ilyen a falevél is. 69. Híres magyar fizikus neve, a gravitációs inga feltalálója (fonetikusan).

Függőleges sorok: 1. Híres építész, a Halászbástya tervezője, utolsó betű felesleges. 2. Nem tegnap. 3. M. J. B. 4. Női név. 5. Házi állat. 6. Két szó: I. Magyar zeneszerző, a »Bánk bán« opera komponistája. II. Híres a debreceni. 7. Téli sporteszköz. 8. Elemibe tanítanak. 9. Vízi madár. 10. Névtelen. 11. Fodor László színműve. 15. Hegytető. 17. Férfi név. 18. Megtörtént. 20. Ételféle. 22. A. C. 24. Kicsinyítő képző, fordítva. 25. Magyar királynő nevének mássalhangzói. 26. Személyes névmás. 28. Végén betűpótlással, nem magas. 30. Pazarló. 33. Sajnos, most nagy van. 35. Felvidéki város, névelővel. 37. L. R. E. 38. Hajórész. 39. P. G. Ó. 40. Zenei hang. 45. Kerek szám. 47. A. A. N. E. 48. Könyörgő. 50. Az első kert. 52. Ékezettel fém. 53. Kicsinyítő képző. 54. Ugyanaz, mint a 61. vízsz. 56. Igevégződés. 58. A Csokonai-színház volt komikusának keresztneve. 58. a) Szőlő mellett van. 61. Időmérő fordítva. 63. Német névelő. 65. Vissza: rag. 66. Helyhatározó, utolsó betű dupla véve. 67. Távolító igekötő. 68. S. Á.

A „DEBRECZEN" keresztrejtvénye 103. számu szelvény.

A 102. sz. Keresztrejtvény megfejtése a következő:

Beküldte: *Sulyok Ilus*, Szigligeti-u.

Vízszintes sorok: 1. Gróf Szapáry, gróf Tisza, gróf Eszterházy, gróf Bethlen, gróf Károlyi. 12. Kies. 13. Vera. 14. Yz. 16. Ui. 17. Ita. 19. Se. 20. Ri. 21. Lef (ford.) 23. Kerekes. 26. Tus (sut). 27. (H) oyos, 29. Zérus. 30. Pénz 31. Rk. 32. Eg. 34. hat)ur). 35. Ii. 36. Oa. 37. Áron. 39. Ella. 41. Kubelik, Toselli. 42. Éges. 43. Dneé (éden). 44. Ob, 46. Em. 47. Krb. 49. Az. 50. Ö. f. 51. Rokk. 53. Ungár (gunár). 55. Géte. 57. Gla(z). 58. Trianon. 59. Kos. 60. Hé. 61. Ea. 62. Ebi. 62. a) Yl, 64 Kz (kéz). 65. Árus. 67. Tuba. 69. Lásd az 1. vizszintest.

Függőleges sorok: 1. Lásd vízszintes 1-et! 2. Ók. 3. Fiu. 4. Seik. 5. Zs. 6. Péter, Artur, Gábor. 7. R. V. 8. Yes (s). 9. Gre (ford.) 10. Ra. 11. Az 1. viz szintes folytatása. 15. Zeyk. 17. Irén. 18. Akut. 20 Runó. 22. F. O. 24. Ez. 25. Es. 26 .Té. 28. S ercgek. 30. Piller G. 33. Gólem. 35. Iléna. 37. Ábé. 38. Mis. 39. Esd. 40. Alé. 45. Bolé. 47. Knie. 48 Báni. 50. Öt ok. 52. Ka. 53. Ur. 54. Ró. 56. Ék. 58. Taub. 58. a) Nyúz. 61. Ere. 63. Lbá (bál). 65. Át. 66. sf (sforzandó). 67. Ty. 68. Ah.

Fotó

A Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetségének debreceni csoportja ma társas kirándulást rendez a Csónakázó tavi korcsolyapályához és a Vértesi strandfürdőhöz; gyülekezés 9 órakor Szent Anna ucca 10., Perczel műteremben. Csoportvezetők: Perczel Miklós, Aszmann Ferenc és Buza Gábor.

Örömmel tudatjuk, hogy vezetőségünk felhívására a Cserkész-szövetség fotoszakosztálya megalakult és belépett egyesületünkbe. Tagjainak kiképzését vasárnap délután félnégy órakor kezdjük meg, hivatalos helyiségünkben: (Szent Anna 10., műterem. Lift díjtalan.)

A Cserkészpályázat nyertesei: I. díj Kassai Ernő, II. és III. díj Aszmann Ferenc, kik a díjakat a negatívok beszolgáltatása ellenében, egyesületi helyiségünkben átvehetik.

Jövő csütörtökön Buza Gábor tart előadást kezdők részére az előhívásról.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Könyveket,
külföldi bélvegeket, — olajfestményeket állandóan veszek. Springer papir, könyvüzlete, hol papirban feltünő olcsó árak. 1522 —III. 27-ig

Házasságközvetítő Salon
Debrecen, Piac kilenc. Komoly özvegyek, árvák vagyonosak előjegyezve. 635

„Napkelet"
Várom! Levél ment. 724

Alkalmazást nyer férfi

Szorgalmas
és dolgozni akaró, agilis urakat ügynököknek azonnal alkalmazunk. Kioktatás után jókereseti lehetőség. Jelentkezés: hétfőn délelőtt 8—12 között, Singer varrógép rt. Debrecen, Piac ucca 79. 619

Házmester,
gyermektelen, márciusra felvétetik. Jelentkezni 3—5, Teleki ucca 17. 628

Házmesternek
felvétetik tisztességes gyermektelen házaspár háziteendők végzésére, Károly Ferenc József-ut 13. 676

Házmesternek
gyermektelen házaspár lakásért kerestetik. — Nemzetőr utca 4. 685

Kommenciós
cseléd felvétetik fiával. Nád van eladó. Erzsébet u. 6. 688

Országos akcióhoz
Debrecen részére napi 5—10 P kereseti lehetőséggel urak és hölgyek felvétetnek. Jelentkezés személyazonosságot igazoló okmányokkal: 19-én 11—12 óra között Piac ucca 18., építési iroda. 700

Élelmes
munkanélküli nő vagy férfi tizpengő befektetéssel állandó keresethez jut, minden rizikó nélkül. Cim a kiadóhivatalban. 695

Gazdatiszti állás,
Modernül felszerelt kis középbirtok önálló vezetésére, kezelésére — tehenészetben, sertés tenyésztésben, hízlalásban is gyakorlott fiatalabb, erélyes, szorgalmas okleveles gazdatiszt május hó 1-ére alkalmazást nyerhet. Ajánlat családi állapot közléssel, (esetleg fényképpel is) bizonyitvány másolatokkal és a fizetési igény megjelölésével, »Ambiciózus« jeligével a kiadóhivatalba, március hó 10-ig beküldendő. 705

Cipészsegédek
bindolt és teksz munkára fölvétetnek, Szabó, Csapó u. 13. 780

Italszakmában
jártas ügynököt keresek „Gyakorlott" jelígére a kiadóban. 829

Uraságí kocsis
nőtlen, 30—40 év körüli, bentkosztra vidéki tanyára, jó bizonyitványokkal, kocsilovakhoz azonnal felvétetik, csak fentieknek megfelelők jelentkezzenek e lap kiadóhivatalában. 609

Segédet,
vagy kiszolgálóleányt felvesz Deutsch Albert és Fia. 725

Fiu
nem iskolaköteles, közeli tanyára fölvétetik valamint jól fejő mindenes ember. Bellegelő 57., Acsádi utnál. 735

Alkalmazást nyer nő

Kiszolgálóleány
vendéglőben jártas, jó megjelenésü, könyvvel azonnal fölvétetik Halásznál, Horthy kórházzal szemben. 629

Bejáróleányt
nyugdíjas házaspár egy 14—15 éves, tiszta, — egészségest felvesz. Jelentkezés délután 3—5 között. Cím: Mester u. 29. sz. az udvarban hátul jobbra. 655

Önállóan
dolgozó masamód azonnali belépésre felveszünk. Csillag kalapszalon. 668

Bejáróné
alkalmazásra jelentkezhet délelőtt parkettes — udvari lakásba. Arany János 46 675

Megbizható
főző mindenes uri házhoz március 1-re felvétetik. Simonyi ut 6. I. em. 684

Tanulóleányokat
felvesz Szoboszlay női divatterem, Szent Anna 10. 837

Tanulóleányt
fehérnemü varrodába felveszek. Jelentkezni vasárnap Styl-szalon — Hatvan utca 13. 840
840

Deutsches
Fraulein wird gesucht mit Jahreszeugnisse zu einem Kind. Adresse: Piac 34. II. 6. 832

Bejáróné
jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Arany János u. 19. 802

Ügyes
üvegmosó leány sörraktárba felvétetik. Hatvan u. 22. 806

Mindenest,
ki főzést, mosást vállal, azonnal felveszek bentlakással. — Jelentkezni Vígkedvű 14., délután 4—5-ig. 800

Bejárónőt,
főzni tudót 1-re felveszek. Weigandné, Nyíl u. 79. 818

Gyakorlott
pénztárnok leány felvétetik. Hatvan u. 65. sz., lisztüzlet. 831

Alkalmazást keres nő

Varrodámban
készülnek a legdivatosabb kabátok, ruhák, olcsón. Házhoz megyek, fehérneműt vállalok, Kossuth u. 25. Andrest. 697

Teljes ellátás

Két
fiatalember teljes ellátást kaphat külön szobával gyermektelen családnál, Rothermere utca 38. 4. ajtó. 728

Ajánlat

30 és 50 fillérért
kitünő, jóizü ebédet kaphat bentétkezésre — csak főiskolai hallgatóknak. Szegényebb uri családnál, Kut u. 62.
1759 — II. 28-ig.

FEJŐSTEHENET
a nagy tejelésért garantált, egészséges, 3—5 éves, friss fejőst keresek megvételre, lehetőleg helyből. Áralánlatokat e lap kiadóhivatalába kérem. 1888

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska és patkányszer kapható. — Kossuth 47. Nánássy. 708

Száraz
keményfa fürészpor — kapható, Hatvan pengővel társat keresek. Szappanos ucca 15.

Tetőfedést
palával, cseréppel, kátránypapirral készit Bulyovszky, István ut 10-b. Levelelőla hivásra megyek. 606

Kutfurást
vízvezetékszerelést, javítást vállal Kiss Lajos kutfuró, — Budapesten vizsgázott szerelőmester. Rákóczi 31. 656

SZÉP
hamvas arcbőrt Milodin arckenőcs kölcsönöz. — Jeszenszky, Kossuth u. 1. szám. 657

Élelmiszer, ital

Auszubor
félliteres üveg két pengő. Deitsch Albert és Fia üzletében.
150—II.—21.

Pászka
egész és darabos frissen sütve olcsón kapható. Pászkagyár. Reáliskola ucca. 489

Társ

1000—1500
pengővel társulnék oly üzleti vállalkozáshoz, — melynél dolgozva — szerény megélhetés remélhető. Cim a kiadóban. 677

Pénz

5—6000 pengős
kölcsönt keresek megfelelő ingatlan biztosítékkal, bankkamat feletti haszonrészesedés mellett. Cim a kiadóban. 811

Hangszer

Wieni gyártmányu
fekete rövid kereszthuros páncéltőkés zongora sürgősen olcsón eladó. Cim a kiadóban. 839

Oktatás

Naményi
Gépiró-, Gyorsiróiskolában felnőttek kiképzése. Olcsó tandij. Államérvényes bizonyitvány. Piac u. 26-b. Gambrinus Passage.
1780 — II. 28-ig.

Festőművészt
tanitanék angol vagy német nyelvre festés fejében. Nyelvtanárnő. — Cim a kiadóban. 618

Gyenge- és magántanulók olcsó és garantált oktatása középiskolákba. Próbatanitás díjtalan. Olcsó évközi kisegités félévkor gyengén végzett tanulóknak. Külön német, magyar, számtan és latin tanitás. Értekezhetni Sz. Papp István u. 18. sz. Homokkert. 660

Tanyára
keresek érettségit végzett női vagy férfi tanerőt, leányomat érettségire előkészíteni. — Bethlen utca 3. 771

Érettségizett
tanár tanitást vállal. — Ajánlatokat „Jutányos“ jeligére a kiadóba kér. 714

Bútor

Használt
jókarban levő egyszerűbb, garantált tiszta, féregmentes hálószobabutort vennék. Cim a kiadóhivatalban. 524

Eladó
teljes hálószobabutor. Értekezhetni Batthyányi utca 24 615

Diófaháló,
ebédlőasztal hat székkel olcsón eladó Verbőczy 8 842

Jókarban
levő használt ebédlő eladó. Hunyadi utca 17. földszint. 816

Félfehér háló
szalon, asztalspór eladó. Szabó Kálmán u. 23. 846

Tüzelő anyagok

Akáctuskó
és baltázott botfa ismét kapható. Bethlen 44. — Ölenként 28, mázsánként 2 pengő házhoz szállitva. 1915 — V. V.

Szén
és tüzifa legelőnyösebb napi árban Herkules tüzifatelepen kapható. — Károly Ferenc József-ut 4. (Számra ügyelni!) 819

Eladó
három öl tölgyfa, saját vágásu hazaszállitva, Ötmalom u. 2-b. 747

Akácfa
hasábos hároméves félöl, hazaszállitva 22 pengőért eladó. Nap utca 10. 748

Kereslet

Üres
üveget, literest, tiszta ál lapotban veszek. Lukács, Piac 41. 528

Tehenet,
fiatal, friss borjasat, garantált tejhozammal 4—5 darabot veszek. Cim a kiadóhivatalban 38

Város
legforgalmasabb helyen italmérési engedéllyel birónak üzlet átadó. — Cim a kiadóban. 690

Eladó
hentesüzletberendezés s az üzlet kiadó. Csemete 14. 701

Fűszerüzlet
jóforgalmu biztos megélhetés berendezéssel és áruval átadó. Vigkedvű Mihály u. 34-a. 709

Üzleti
rollós ajtót keresek. — Lehet rolló nélkül is. — Sarkady vendéglős, — Olajütő. 742

Varrógépet
használatra keresek, — heti előfizetéssel. Jókai u. 5. 733

Szivattyus
kutat, egylóerős villanymotort, viztartályt megvételre keresek. Egy hőlégmotor eladó. Vigkedvű Mihály u. 18. Jójárt. 739

Tengerimorzsolót
motorhajtásost megvételre keresek. Ajánlatot „Morzsoló“ jeligére a kiadóba. 757

Építkezéshez
80 lapméter parkettel, 12 lapméter fürdőszoba csempét, 15 folyóméter ötcolos öntöt vascsövet veszek Faragó utca 9. 624

Melegágyablakokat
keresek bérbe. Ajánlatokat Svetits-palota föld szint harmadik lépcső. 3. ajtó. 849

Ajtók
és ablakok többféle méretben készen kaphatók Kassai u. 5. 777

Parfümös
és kölnis apró tisztára mosott üvegeket vesz a Földes illatszertár, József kir. h. u. 1. Vigmozi bejáratnál. 825

Rádió

Rádió
háromlámpás, hálózati olcsón eladó. Bethlen u. 25. 3. ajtó. 836

Rádió
hálózati 3 lámpás egy beépitett hangszóróval, nagyon szép kivitel, kitünő hangu 50 pengőért eladó. Teleki 28. ajtó 2. 776

Rádió
hálózati (4+1 lámpás) hangszóróval eladó Hüvelyes utca egy, (közvetlen ref. kollégium mögött), harmadik ajtó. 755

Autó, motor kerékpár

Motorkerékpár
üzemképes, olcsó árban eladó. Megtekinthető Bosch. Széchenyi ucca 24. 706

Magán
magyar gyártmányu, üzemképes Még. autó olcsóért sürgősen eladó Kuruc ucca 22. 821

Whippet
személyautó uj gumikkal, uj accumulatorral igenolcsóneladó. Dr. Weisz. Piac 10. 830

7 lóerős
benzinmotor eladó. Bő szörményi ut 23. 674

Nőikerékpárt
használtat jutányosan keresek azonnali megvételre. — Ajánlatokat szerdáig „Prima“ jeligére ármegjelöléssel kérek. 621

Ingóság eladás

Singer
karikahajós varrógép majdnem uj állapotban olcsón eladó, hétköznap Lorántffy 42. balra III. lépcső. 658

Gyermekkocsi
alig használt eladó. — Varga u. 43. 686

Eladó
egy jókarban levő nagy Singer varrógép, Arany János 8. 4. ajtó 699

Eladó
ládák, postacsomag, vagy méhkaptárnak tiz fillér. Késes ucca 58. sz. 710

Szekrények,
ágyak, uriszobaberendezés konyhabutor, — Wertheimcassa, előszobafal, különféle dolgok eladók Rákóczi u. 36. alatt. 632

100 kilogramos
mérleg, kétkerekü kézi kocsi eladó Apaffi ucca 113. 742

20 drb.
melegágyi ablak van eladó Szekfü 26. 795

Barokszalon
diófiebádló fotelek eladók. Bösendorfer zongora bérbeadó Hatvan 11. házmesternél 769

Eladó
szép függöny hármas ablakra, 6 személyes alpaka evőeszköz. Szeremley ucca 2. sz. 770

Férfi
téli és tavaszi kabátok, ruhák és férfikesztyük eladók Kossuth u. 29. 805

Egy
jókarban levő féderes kocsi olcsón eladó, — Szappanos u. 15. 782

Zeiss—Tessar
objektivvel és egy Heliar 3.5 objektivvel ellátott kitünő fényképezőgép alkalmi árban eladó. Cim a kiadóban. 841

Mészárosnak
való jó vastag tőke ujonnan eladó. Csapó 73. 833

Ablakokat,
ajtókat olcsón kaphat. József kir. herceg u. 7. 834

Ebédlőszékek,
minden igényt kielégitő fél és egész háló szoba butorok, valódi antik ülőgarniturák, hencserek, mindenféle butorszövetek, könyvszekrények, iróasztalok, vitrinek, nagy tükrök, pianinók, konyhaszekrények meglepő olcsó áron eladók. Megtekinthetők az Ingóságközvetitőben. 827

Redőnyös
boltajtók kirakatok olcsón kaphatók. József kir. herceg u. 7. 835

Kiadó lakás
egy szobás

Májusra
egy szoba, konyha és spájz, mosókonyha. — Teleki 32. 622

Kiadó
szoba, konyha, spájz — Bőszörményi ut 17. 653

Kiadó
uccai szoba, konyha és spájz, fáskamara. Erzsébet 35. 652

Kiadó
szép szoba, konyha és spájz azonnal. Tisztviselőtelep, Bornemissza u. 11. 654

Kiadó
szoba, konyha, kamara jószágtartással. Góhér u. 21. Hatvanuccaikert. 666

Kiadó
egyszobás, tiszta urilakás mellékhelyiségekkel március elsőre. Teleki ucca 13. 681

Kiadó
egy szoba, konyha és spájz március egyre. — Rákóczi 21. 693

Kiadó
uccai szoba, konyha és spájz és udvari szoba, konyha, spájz mellékhelyiséggel, villanyvilágtiással és sertéstartással március 1-re vagy 15-ére. Bőszörményi ut 10. sz. 712

Nap u. 20.
kiadó egy uccai kis szoba, konyha március elsejére. 720

Egy szoba,
konyha és pince márc. 1-ére kiadó. Erzsébet u. 52. 734

Kiadó
uccai magas száraz, — padlós pinceszoba, konyhával, fáskamarával. — Borz 9. 746

Egy
uccai szoba, konyha és spájz kiadó, villany, viz bevezetve. Dózsa u. 11. 749

Kiadó
szoba, konyha, kamara, üvegezett veranda nyári konyha. Bezerédy u. 38. 687

Egy szoba,
konyha, spájz és üvegezett veranda március hó 1-ére kiadó. Zöldfa 12. 683

Magasföldszintes
egy szoba, konyha, speiz kiadó, Bercsényi ucca 11. szám. 801

Egy
pince szoba kevés házi munkáért kiadó Vörösmarthy u. 19.

Uccai
szoba előszobával, pincekonyhával, kamarával azonnal kiadó. — Varga u. 14. 781

Kiadó
udvarranyiló kis padlós szoba minden órán, Kut u. 24. 772

Szoba,
előszoba, konyhás lakás március 1-re kiadó Busi u. 17. szám. Érdeklődni házmesternél. 791

Egy
szoba, konyha és két szoba, konyha, speiz, uccai pince lakás jutányosan kiadó, Rothermere 25. 787

Kiadó
két egy szoba, konyha, speizos lakás Tanitó u. 16. 793

Kiadó
egy udvarra nyiló szoba 1-re, Sarok ucca 10. 824

Takaritásért
egyszerü szobát adok, Paulo, Monti ezredes u. 7. 813

Kiadó lakás
két szobás

Modern
kétszobás, fürdőszobás lakás uj házban kiadó. Tisztviselőtelep, Forgács ucca 1. 495

Két- és háromszobás
uccai és udvari lakások mellékhelyiségekkel kiadók. Szappanos u. 11.

Kiadó
2 szobás szép helyiség irodának, üzletnek. — Ferenc József ut 42. 564

Kiadó
2 szoba, fürdőszobás — szép udvari lakás, gáz és villany bevezetve. — Rákóczi u. 9. 563

Kiadó
két nagyszobás, előszobás, mellékhelyiségekkel udvari lakás azonnalra. Nap u. 16. 667

Kettő-
és egyszobás, verandás lakás májusra mellékhelyiségekkel kiadó. — Méliusz tér 15. 665

Kiadó
két uccai kétszobás lakás azonnal. Kazinczy ucca 12. 678

Két szoba,
konyha, spájz kiadó. — Bőszörményi ut 81. 588

Kiadó
május egyre két uccai szoba, konyha, spájz. Szent Anna u. 23. 624

Kiadó
azonnal kétszobás uccai lakás. Kigyó u. 12., Csillag u. 34. 623

Szép
uccai kétszobás hallos lakás kiadó, vizvezetékkel. Károly Ferenc József ut 11. 617

Két szoba,
konyha, spájz, nyárikonyha, baromfiudvar, kert május elsejére kiadó. Vámház ucca 14. Máv. műhely mellett. 651

Két szoba,
előszoba, fürdőszoba konyha, spájz és egyéb mellékhelyiségekkel — május 1-ére. Széchenyi ucca 21. 669

Kiadó
kétszoba, előszoba, fürdőszoba — gyönyörü erkélyes urilakás, Vilmos császár körut 4. sz. 692

30 pengőért
kiadó 2 szoba, konyha, kamra, pince stb. mellékhelyiséggel. Villany, jóvizü kut, gazdasági udvar, veteményeskert, disznótartás. Értekjezni: Piac u. 7. könyvüzletben. 704

Kétszobás
uccai lakás mellékhelyiségekkel kiadó május hó 1-re. Cegléd u. 8. sz. 713

Május 1-re
kiadó két szoba, konyha mellékhelyiségekkel, gyümölcsössel. Értekezni Kerekes telep, Rudolf 38. 722

Két
uccai szoba és előszoba mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Mester u. 36. 737

Kiadó
2 szoba, előszoba, konyha, Homokkert, Bánffy 14. Pályatest. 738

Uccai
kétszobás fürdőszobás, udvari kétszobás májusra; pince lakások Garai 25. 730

Kiadó
modern egy- és kétszobás, előszobás lakás Tisztviselőtelep, Földi u. 22. 741

Kiadó
két szoba, előszoba, konyha mellékhelviségekkel, május 1-re. — Komlóssy ut 6 764

Kettőszobás
uri lakás kerttel májusra. Vénkert, Domokos Lajos 15. 766

Kiadó
uccai kétszobás lakás, ugyanott pincelakás is. Timár u 46. 772

Kiadó
2 nagy szobás, fürdőszobás, komfortos urilakás mellékhelyiségekkel május 1-re. Teleki 27. 789

Modern
két szoba, előszoba, fürdőszoba mellékhelyiségekkel májusra kiadó Csapó 44. 804

1—23 szobás
lakás kiadó Domb u. 18. sz. 808

Kiadó
kétszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel május elsejére. Vörösmarthy 32. 820

Udvari
2 szoba konyha, kamara kiadó. Szoboszlói ut 4-d. 844

Kétszobás
fürdőszobás lakás kiadó május 1-re. Barna utca 2-b. 845

Csapó 56.
alatt kétszobás, alkovos, fürdőszobás uccai lakás azonnalra is kiadó. Értekezni dr Miklósnál, Piac 28/b. 791

Kiadó lakás
három szob s

Piac 10.
komfortos háromszobás lakások, Bethlen 23. Déri térre modern kéthároms zobás, Vargakert kenyérgyártelep egy-kétszobások kiadók 642

Kiadó lakás.
Garay ucca 18. sz. Három szoba és komplett felszerelt mellékhelyiségekből álló lakás 1933 május 1-től. Megtekinthető délelőtt 10—12-ig és délután 3—5-ig. Értekezni lehet Simonyi ut 4. Telefon 50—99. 146

Uccai
3 szobás, modern uj lakás, teljes komforttal, kerttel május 1-ére — Honvéd ut 9-j. sz. a. kiadó. Értekezhetni Zöldfa u. 9. 631

Három szoba,
fürdőszobás lakás máj. 1-ére kiadó. Szepességi ucca 32. Széchenyi ucca sarokhoz második. 650

2—3—5 szobás
modern lakás olcsón kiadó. Hunyadi 19. 664

Háromszobás
uccai lakás (parkett, gáz, fürdőszoba) május elsejére kiadó. Timár u. kilenc 671

Háromszobás
fürdőszobás Csapó 41. kiadó. Értekezni Szent Anna 7 750

Svetits
bérházban május elsejére kettő, három és négy szobás lakások már most leköthetők igen előnyös feltételek mellett 763

Kiadó
Boldogfalva u. 7. sz. ház mely áll 3 szoba, konyha, istálló és mellékhelyiség. 774

Három
szoba, előszoba, fürdőszoba, melélkhelyiségekkel, azonnal beköltözhető kiadó Deák Ferenc 5 778

Kiadó
uccai háromszobás, komfortos uri lakás, jelenleg orvosi rendelő május 1-re. Egy szoba konyha azonnal. Csapó ucca 88. 723

Ha szép
egészséges és olcsó lakást akar májusra, tekintse meg az Andrássy ut 22. számu 3 szobás comfortos, vagy az Andrássy ut 101. számu 2 szobás, comfortos lakásokat. Bővebbet Liener fényképésznél, Csapó u. 1. 732

Hungária
palotában 3—4 szobás modern lakások májusra kiadók 736

Háromszobás
fürdőszobás és konyhás lakás kiadó. József kir. herceg u. 44. Értekezni Rákóczi 61. 870

Kiadó
Füvészkert utca 14. sz. alatt háromszobás fürdőszobás elsőemeleti uccai lakás. 802

Háromszobás
verandás udvari lakás mellékhelyiségekkel, külön udvarral május 1-re kiadó. Honvéd u. 9/b. 745

Három szoba,
hall, komfortos villalakás központi egyetemnél májusra kiadó. Guha, Szent Anna 10. 830

Kiadó lakás
nagyobb

Kiadó
Ferenc József ut 5. sz. házban 1933 május elsejétől emeleti ötszobás fürdőszobás lakás összes mellékhelyiségekkel — havonta 160 pengőért. Értekezni ugyanott föld szinti üzletben. 600-vv

Miklós
ucca 46. uccai földszintes 4 szoba, fürdőszobás lakás májusra kiadó. 716

Modern
minden komforttal ellátott 5 szobás uccai, egy 2 szobás uccai lakás azonnal kiadó. Központi melegvíz fütés. Lift. — Szent Anna és Varga ucca sarok. 727

Kiadó
4 szobás lakás Szent Anna 51. sz. az emeleten május elsejére. Értekezni Szent Anna 53. 758

Kiadó
modern négyszobás, — fürdőszobás lakás, 300 n. öl kerttel májusra. — Tisztviselőt. II. u. 6. 691

Kiadó
villalakás Vilmos császár körut 6. (Régi Erdősor.) 694

Kiadó
május 1-re modern ötszobás parkettes utcai uri lakás két előszobával, teljes komforttal. Értekezni házfelügyelőnél, Hunyadi utca 24. 660

Ötszobás
összkomfortos lakás kiadó Miklós ucca 11. Ugyanott uccai bolthelyiség azonnalra kiadó. 812

Augusztusra
négyszobás uccai urilakás kiadó Arany János 20. Értekezhetni emeleten. 784

Gyönyörü
négyszobás komfortos lakás kiadó Nap utca 22. 843

Piac 77. alatt
kiadok II. emeleti utcai 5 szobás lakás, esetleg azonnal. Udvari I. és II. emeleti 4 szobás, I. emeleti 2 szobás májusra, I. emeleti utcai lakás azonnal, esetleg megosztva irodának. — Gáz, viz, villany, csempézett mellékhelyiség mindenütt. 818

Bútorozott szoba

Kiadó
különálló butorozott szoba mosdófülkével, kapu alatti bejáróval, március 1-re. Monti ezredes (Magos) u. 18. 672

Különbejáratu
uccai butorozott szoba kiadó Csonka u. 14. sz. 711

Csinos
tiszta butorozott szoba azonnal kiadó. Nyomtató 8. 3. ajtó. 726

Kiadó
színházra néző balkonos szép butorozott szoba március 1-re. — Kossuth u. 8. 718

Diszkrét
butorozott szoba azonnalra kiadó, Darabos 36. II. lakás. 829

Különbejáratu
szépen butorozott szoba, esetleg fürdőszoba használattal olcsón kiadó Csapó 78. 754

Különbejáratu
butorozott szobát keres 1 elsejére. Cim a kiadóban. 756

Lakótársnak
esetleg ellátással is urinőt keresek. Teleki 94. ajtó 6. 790

Kiadó
uccai butorozott szoba udvari szoba, konyha, spejz. Cserepes ucca 8.

Egy
utcai butorozott szoba kiadó. Batthyányi u. 1. szám. Benedek. 826

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Kiadó
főtéren több lakásból és üzlethelyiségekből álló ház, pincével, nagy udvarral és kerttel. Cim a kiadóban. 496

Uccai
üzlethelyiség 1933 márc. 1-től olcsó bér mellett kiadó. Értekezni az udvarban Blattner keretezőnél. 608

Üzlethelyiség
irodának is alkalmas, a Bika bérházban kiadó. 503

Üzlet,
raktár, iroda földszinten olcsón kiadó Hunyadi 19. 663

Kiadó
egy jóforgalmu füszer üzlet március 1-re. — Sámsoni ut 11. szám, Sámsoni uti vámsorompó mellett. 715

Kiadó
üzlethelyiség raktárral, jelenleg rádiós üzlet május 1-re. Csapó u. 88. 722

Üzlethelyiség
kirakattal, piacnál, — Csapó 41. kiadó. Értekezhetni Szent Anna 7. sz. 751

Piac 77. alatt
utcai üzlethelyiség májusra, a Bleuer-féle udvari üzlethelyiség esetleg azonnal. 847

Svetits-
bérházban irodának alkalmas helyiség 1933 május elsejére kiadó. 762

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerüzlet
áruval berendezéssel — azonnal átadó, esetleg berendezés külön eladó. Cim a kiadóban. 462

35 év óta
fennálló pék-ség 2 szobával és ahhoz való tartozékkal azonnal kiadó. Teleki 38. Bogdán. 596

Kocsma
Rákóczi-piacnál kiadó. Értekezni Maróthy utca 3. udvarban. 768

Koresmahelyiség
állomás közelében betegség miatt azonnal átadó Deák Ferenc ucca 24. 807

Szatócsüzlet
berendezéssel s áruval kiadó, vagy átadó. — Vigkedvü Mihály ucct 30. sz. 775

Hentesberendezés
hűtővel eladó, Csapó u. 83. szám. 659

Gazdasági terményck

Eladó
szalma, törek, burz és rozs, szőlőkaró. Timár ucca 19. 696

Naprafor gót
több mázsát, szépet, — egészségeset veszek, minta kérek. Veszeli István Csapó u. 17. Pavillon. 717

Eladó
jó csutka, 10 boglya. — Fövletkert u. 66. 703

Szoboszlói
kövesutfélen Gáll-dülő 1. szám alatt több kup leveles tengeriszár eladó. Teleki u. 10. 786

Eladó
15 kup csutka, 5 öl árpaszalma, 5 öl buzapelyva. Borz u. 15. sz. 822

Eladó
50 mázsa takarmányrépa. Ebes, 12. szám. 823

Gazdasági eszközök

Szárítógép
220 voltos eladó József kir. herceg u. 7. 797

Horganyozott
5/4 colos használt cső eladó Varga u. 23. sz. 798

Kutszivattyu,
kutráma, dugattyubőrök, üsthá asztalsparbelt eladó Honvéd u. 58. 781

M. Á. garnitura
6-os, huzatós, egészben vagy felerészben eladó Értekezni Ajtó ucca 4. szám. 767

Eladó
Máv. 6 HP magánjáró cséplőgarnitura és egy 3 éves Hoffer végiggolyós 10 lég magánjáró kazánnal, Kigyó ucca 47. 792

Eladó föld

Szőlő
Bocskaybar 1200 n. öl 900 P-ért eladó. Értekezni: Kesti 7. 753

Eladó föld
Kádárdülőben 7 hold kis tanyával. Értekezni: Borz u .23. Ház is eladó 649

Eladó
350 n. öl szőlő, Hatvanuccai kert. Diófa u. 29. 783

Eladó
Ondód, Kádár-dülő 17. számu 13 hold tanyás föld. Értekezni Eötvös u. 73. 763

Ondódon
2 hold szántóföld 1300 pengőért eladó Piac u. 9. kapualatti irodában. 819

Machó Ferenc

Fm. ingatlanforgalmi irodájának hirdetései. Iroda: Svetits-palota. (Telefon: 11-10.)

Csekély tőkével, kedvező f ltételek mellett vásárolhat.

VASUTASOKNAK KIVÁLÓ

alkalom ház és házhelyek szerzésére a józsai állomás mellett.

KIVÁLÓ TŐKEBEFEKTETÉS

Hajduszoboszlón a fürdőhöz vezető főuton ital méréssel, üzlethelyiségekkel, magtárral olcsó nagytelkü ház.

ELADÓ HÁZAK:

26.000.—
Honvéd 9., adómentes

20.000.—
Kassai uton népfürdőnél vendéglővel.

Tánctermes vendéglő Szolyori telepen füszerüzlettel és pékséggel.

11.500.—
K. Tóth. italméréssel.

8.500.—
Domokos Lajos 6/a.

7000.—
Kerti utca 9.

6.500.—
Acél 25.

Gyepü sor 37. gyümölcsössel.

5200.—
Kis 7.

3600.—
Tegze 3.

2200.—
Báthory 40.

1400.—
Fülöp 33

1300.—
Branyiszkó 8

LAKÁSOK:
Piac uccán 6—4 és 3 szobás modern olcsó egyesületi és klubhelyiségek.

VILLÁK
modern lakásokkal:
Simonyi uton télennyáron lakható ötszobás.

Poroszlay,
Széchenyi uccákban.

VILLATELKEK:
Nagyerdőnél, Simonyi és Bessenyei uton.

FÖLDEK
Kismacson 1 hold 238.

Kondorosnál 53.

Ondódon 3 és fél kat. hold

OLCSÓN VÁSÁROLHATÓK:
Füszerüzlet teljes berendezéssel, kétszobás lakással. Mesterhegedű, gordonka, cimbalom, petróleumkályha, keltetőgép, cséplőgép, fényképező, nagyító, vetítőgép. Toledó kézimunka ágyterítő.

KERESEK
1200 pengőig tanvás földet megvételre és 400 holdas birtokot bérbe. Családi házat belvárosban.

Közvetítőket díjazok.

Eladó
Bánkon 30 és fél kat. hold buzatermő föld. Kisebb részletekben is. Értekezni 102. sz. 689

Földbérlet

Kiadó
szőlő a Hatvanuccaikert Gyepüsor 11. sz. termő szőlővel, egy szoba és konyhás lakással. Pesti ucca 27. 661

Konyhakertészetre
Libakertben 700 négyszögöl föld kiadó. Értekezni: Rákóczi 67. 640

300—400
négyszögöles jól trágyázott földet olcsón kiadok, Széchenyi utca 13. 719

Eladó állatok

Hétéves
pirostarka bika eladó. Diószegi ut, Polgári tanya 187. 682

Kotló
van eladó Kocsák, Huszár u. 13. sz. 809

Tenyészkanok
törzskönyvezett szőkemangalica, fajtiszta, kitünőentünően fejlett példányok eladók. Ujfehértó, Kapitány-tanya. 670

Pulyka
fekete kakas és jérce — kapható tenyésztésre. Kossuth u. 54. 569

Komondor
egy komondor nőstény 1½ éves eladó ny. ménesmesternél, Erreskertben. 761

In atlanfor almi
iro'ák

BAKÓCZY LÁSZLÓ
ingatlanforgalmi irodája, Piac 40.

ELADÓ HÁZAK:

Csapó 86, soküzletes, nagyjövedelmü bérház 38,000.

Böszörményi ut 11-a. adómentes uriház 15000

Vigkedvü 42. négylakásos családi ház 12000.

Honvédtemető 5—7. adómentes családi ház 12,000.

Böszörményi ut 90. 7500.

Földek, házak, szőlők, telkek legnagyobb választékban.

Elcserélünk belvárosi házakat közelebbi kertekben levőkkel, vételárkülönbözet adósságként rajta maradhat.

Adásvételnél, ingatlancserénél saját érdekében keresse fel az irodát. Mindennemü felvilágosítás díjtalan.

814

Önmagának ellensége, ha pénzét nem fekteti ingatlanba!

Garai ucca 15. Részben adómentes, kétszobás, egyszobás lakásokkal, nagy bérjövedelemmel, leszállítva 15.000 pengőre!

Kölcsey ucca 6. Csapó uccánál. Nagyrészben adómentes, jövedelmező, három lakásossal, vagyonmegosztás miatt az örökösök elpocsékolják!

Vendég ucca 6. Alápincézett, többrendbeli lakással.

Déri muzeumnál, Jókai- és Cserepes uccák sarka. — Négylakásos, építkezésre kiválóan kedvező hely.

Erzsébet ucca 59. sz. Magas földszintes, két uccára fronttal, kétszobás, egyszobás lakásokkal 9.000 P. Esetleg olcsóbban is!

Pesti ucca 61. Uccai kétszobás, egyszobás és pincelakásokkal most alkalmi árban megvásárolható!

Faragó ucca 21. Gazdálkodóknak alkalmas, nagytelkű ház 9.000 P.

Gázgyárnál adómentes, parkettes lakásokkal 5500 P. Kedvező fizetési feltételekkel.

Csapókerti állomásnál kétszer egyszoba, konyha, speizból álló lakással 3500 P. Átvállalható bankteher 2000 P.

Adómentes családiház Kinceseshegyen 5200 P. Faksz. kölcsön van rajta 1500 P.

Köztemetőnél, Kassai-út 60. Ezé a jövő! Kétszobás családiház 6000 pengő.

Nyíl ucca 107. számú üzletesház, többrendbeli lakással, 8.500 P.

Csillag ucca 60. Háromszobás családiház, minden kényelemmel 6200 P.

Mátyás király uccában újépítkezésű családiház 3600 P.

Puskás-telepen egyszobás ház 1300 P.

Adómenetes házak a város minden részében, legkedvezőbb fizetési feltételek mellett! Párszáz pengővel már csinos kis házacskát vásárolhat!

Mindennemű felvilágosítás díjtalan. Kettő százalék díjam csak vételkor, illetve eladáskor fizetendő. — Hirdetési költsége nincs!

Mindenkit lelkiismeretesen kiszolgálunk, melyet bizonyít a *Nagy ingatlaniroda* köztudatban élő hírneve!

Iroda: Csapó ucca 56. Villamos megállónál.

Eladó házhely

Parcellázott
telkek méltányos áron eladók központi egyetem közelében, banktehertől átvállalható. Értekezni Rényi ügyvédnél, Miklós ucca 4.
1923 — II. 8-ig.

Nagyerdő
mellett villamoshoz közel két családi házhely és Köntöskertben 473 négyszögöl gyümölcsös eladó. Cim a kiadóhivatalban. 707

Eladó ház

Sarok — 12.
számu ház eladó.

Sarokház
forgalmas helyen jövedelmező, nagy telekkel eladó. Mester tizenöt.

Adómentes
belterületi vendéglős — vagy kétszobás modern családicsaládi ház teherrel eladó. Földért elcserélhető. Apaffy u. 113. szám. 843

Eladó
4 szobás ház belvárosban 7500 P-ért. Értekezni Pesti 7 752

Baresai telepen
Széll ucca 23. számu házat olcsón eladom. — Ára 800 pengő, telek 300 n. öl. Tulajdonos: Bigó u. 6. 203

Busi
ucca 17. számu nagytelkü masszív, nagyjövedelmü bérház eladó. 643

Eladó
Csapó u. 8. sz. ház felerészben, esetleg egészben. Értekezni: Vollay tanárné, Csapó u. 63, naponta 2—4-ig. 662

Eladó
Margit u. 9. sz. ház 2575 n. öl telekkel, konyhakertnek vagy gadálkodásra megfelelő. Értekezni: Margit u. 14. 673

Vigkedvü
Mihály ucca 23. számu ház bérbeadó. Értekezni lehet Takarékpénztárnál, Piac ucca 81. 680

József
kir. herceg ucca 58. sz. bérház eladó. Értekezni leht Takarékpénztárnál, Piac u. 81. 679

1800 pengőért
Báthory ucca 21. Szoba, konyha ujonnan eladó. 785

Eladó
háromszobás uj ház. — Nyil u. 49. 698

Eladó
Beresényi u. 101. sz. családi ház igen olcsón 815

Elcserélném
Kut u. 38. házamat belvárosban modern családi házért. Ráfizetek, terhet vállalok. 817

Eladó
a Boldogfalva u. 7. sz. ház. 773

Sürgősen
eladó a Tócóskert, Faiskola u. 7/c. számu ház, 3 rendbeli lakás. 315 n. öl gyümölcsös. Ára 4500, 2500-al átvehető. 705

Dienes József OFB ingatlanforgalmi irodájának hirdetései

Iroda: Füvészkert u. 16. Irodai órák: hétköznap 8--1 és 2--6 óráig

ELADÓ HÁZAK:

220.000.— Piac uccán emeletes.

55.000.— Déri téren. Jókai uccán.

50.000.— Szent Anna 66.

48.000.— Szappanos u. 7.

45.000.— Thaly Kálmán uccán.

41.000.— Rákóczi 26.

38.000.— Simonffy uccán.

36.000.— Szent Anna 34. István 45.

34.000.— Méliusz tér 7.

28.000.— Thaly Kálmán utcán. Apaffy 16.

25.000. — Rothermere (Darabos) 38.

24.000.— Nap 25. Külsővásártér 8.

23.000.— Vénkerti és adómentes villa.

21.000.— Fröss Lajos 5-b. Varga 13.

20.000.— Csemete 13. Csók 3. Komlóssy 43, 46. Nap 2.

18.000.— Böszörményi 90. Vörösmarty 28. Honvéd 9-k. 1. Erzsébet 111.

17.000.— Dugovits Titusz 9.

15.000.— Vágóhidnál, Som 6. Szegedy Gergely 11. Csokonai 25. Herceg 8.

14.500.— Böszörményi 79.

14.000.— Létai ucca 1.

13.000.— Andrássy uton. Rakovszky 53. Agárdi 12. Szegedy Gergely 18.

12.500.— Szabó Kálmán 30-a. Doberdó 28.

12.000.— Teleki 15. Csonka 10. Pécsely 8. (Tízszázalékos tiszta jövedelemmel.)

11.000.— Erőss Lajos 11. Gróf Vécsey 11. Eötvös 94.

10.500.— Kut 56. Nádor 24. Eötvös 94.

10.000.— Kar 30.

9.500.— Homok 117. Kedvező feltételek. Csap 17. Budai Ézsaiás 36. Jerikó 42. Beresényi 56.

9.000.— Szigligeti 14. István 14.

8.500.— Honvédtemető 27-a. Szegfü 33. Viola 16. Bihari 7.

8.000.— Mikes Kelemen 5. Mikepéresen, Beresényi 56. Dózsa 15. Böszörményi 89. Vasváry Pál 12. Csillag 59. Budai Ézsaiás külső 18.

7.800.— Szegedy Gergely 22. Létai uton, Debreczeni-féle.

7.600.— Thury András 6. Pöltenberg 4.

7.500.— Hegyi Mihályné 32. Budai Ézsaiás 8. Létai ucca 26. K. Tóth 42.

7.200.— Maróthy György 31.

7.000.— Rázsó Gyula 35. Huszár Gál 51. Harsányi Gusztáv 27. Vendég 37, 54. Lepke 3. Diesőffy 9.

6.600.— Kurue 78.

6.500.— Thökölv 3. Malvin 33. Homok 120.

6.200.— Kálmánczhelyi 20. Pozsonyi 31.

6.000.— Malvin 41. Honvéd uccán. Keresztesi 31. Leiningen 6. Apaffy 31. Kálmánczhelyi 14.

5.800.— Kinceseshegy 17.

5.600.— Bihari 11.

5.500.— Homok 18. Akácfa 17. Jánosi 59. Keresztesi 27. Szegényházsor 30.

5.200.— Kut 46. Böszörményi 13.

5.000.— Móricz 9. Oláh Károly 41. Oláh Károly 41. Cserei 8.

4.800.— Rásó Gyula 11. Keresztesi 5-b. Kut 100. Maróthy György 18.

4.500.— Keresztesi 5/h. Nemes 19. Biró 10. Magyar 11.

4.300.— Szabolcs 13. Kurucz 83.

4.200.— Németh 57. Mező 12. Szegfü 41.

4.000.— Rigó 12b. Harsányi Gusztáv 11. Som 7. Jánosi 78. Keresztesi 26. Vulkántelep 7. Keleti sor 3.

3.800.— Arnold 7. Dévai 29. Kurucz 112. (Hegedüs féle.) Vulkántelep 7.

3.500.— Malvin 5. Keresztesi 8.

3.600.— András 12. Puskástelep 62. Monostorpályi ut 48b. Leiningen 35.

3.200.— Szabó Kálmán 53. Keresztesi 8. Szép 7. Malvin 51.

3.000.— Kemény 9. Kedvező feltételekkel. Malvin 45-b, 10. Puskástelep 16. Somogyi Pál 10. 8-b. Sárosi 2. Oláh Károly 52. Bezerédi 8-b. Bésabalom 12.

2.800.— Bajnok 50. Mező 7. Szép 17.

2.600.— Malvin 51. Szép 1-a. György 29.

2.500.— Malvin 33-b.

2.200.— Pandur 13. András 12.

2.100.— Magyar 5.

2.000.— Böszörményi 78. Vágóhidnál, Som 4. Sándor 7.

1.800.— András 57. Király Ferenc 18.

1.700.— Lázár 11. Bajnok 38. Csalogány 28.

1.600.— Kontsek u. 7. Létai ut felé. Vulkántelep 8.

1.400.— Wolaffka 17.

1.500.— Pandur 2.

1.200.— Szép 1/b. Vulkántelepen.

1.100.— Fancsovits 105. Igricz 15.

OLCSÓ KIS HÁZAK:
Vulkántelepen. Olajütőben. Irén 52.

ÜZLETES HÁZAK:
Márton Kálmán 10. Árpád tér 19. Csap 41. Keresztesi 26. Borz 28. Kishegyesi 38. Sámsoni 25. György 3. Ruvter 18. Székely 20. Kurue 103.

TELKEK:
Létai ut 14 alatt. Egyetemnél. Létai ucca 37. Tüzérlaktanyánál. Hangyánál. Károly Ferenc József 19. Vénkertben. Kuczik-telep, Gépész ucca 2. Gyár 10. Hegyi Mihályné 11. Bezerédy 25. Töhötöm 25. Pozsonyi 18. Bihari 4. Rázsó Gyula uccán. Rigó uccán. Báthory 37. Apponyi 48. Halastó 16. Bajnok 28, 26. András 12. Kishegyesi ut elején.

FÖLDEK:
Fáy-dülőben 8, olcsón. Ondódi állomásnál 3. Szepesen 5. Kisszepesen 3. Ebesi állomásnál 2½. Kismacson 1 és egyheted. Perec dülőben 3. Csökmőn 360. Karcagon 232, 162. Fancsikán 16 hold.

SZŐLŐK:
Alsójózsán, Kossuth-kert. Hajdusámsoni Kulcsár-kert. Hajduhadházon. Gvepüsor 17. Mikepéresen. Andrássy 47.

A hirdetett ingatlanok részletes leirása irodámban megtekinthető.

KERESEK
eladó házakat, földeket, szőlőket, telkeket, földbérleteket, nagyobb kiadó lakásokat.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET
keresek megbizóim részére kisebb-nagyobb telekben.

DIENES JÓZSEF
OFB ingatlanforgalmi irodája, Debrecen, Füvészkert ucca 16. szám.

Lakást keres

Biró
özvegye keres villamos mentén 2—3 szobás verandás, komfortos, kertes lakást. Kálvin tér 3, sz. I. em. 702

Ingóságvétel

Könyveket,
könyvtárakat legmagasabb áron vesz Guttmann, Piac u. 69. 828

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó RT. kiadása.